Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (932) GRUODŽIO - DECEMBER 7 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Po kongreso

Per lūžtantį ledą eina ne tik poetai, bet ir prozos žmonės. Jų tarpe buvo ir trečiojo kultūros kongreso rengėjai. Kultūros taryba ilgai planavo, daug kartų posėdžiavo, kol galų gale galėjo paskelbti, kad kongresas įvyks Čikagoje. Pradžioje buvo ketinta rengti jį Toronte, bet dėl pasaulinės parodos ir su ja susijusios Lietuvių Dienos Kanados lietuvių veikėjai atsisakė. Čikaga jį priglaudė, kaip ir daugelį kitų įvykių, nors didelio susidomėjimo juo neparodė, išskyrus literatūros vakarą ir kantatą su opera. Sakoma, Čikagoje gyvena apie 100.000 lietuvių, bet į kultūros kongreso paskaitas nesiveržė. Jaunimo Centro didžioji salė, turinti apie 600 vietų, visumos posėdžių metu toli gražu nebuvo pilna. Sekcijų posėdžiuose dalyvavo 30-50 asmenų. Ir tai tuo metu, kai tarnybinis darbas negalėjo kliudyti, nes buvo Padėkos Dienos ilgasis savaitgalis. Kitoks vaizdas buvo jaunimo kongreso metu. Atrodo, Čikagai trūksta arba intelektinio polėkio, kultūrinio intereso, arba išjudinimo. Buvo visa eilė žmonių, kurie atvyko į kongresą iš tolimų vietovių, nepagailėjo nei lėšų, nei laiko, o daugelis čikagiečių, nors vietoje gyvendami, nesiteikė dalyvauti. Jie, atrodo, laikė kongresą ne didžia kultūrine švente, o tik eiliniu "rabinų" suvažiavimu. Matyt, rengėjai, eidami per lūžtantį ledą, nepajėgė išjudinti nei Čikagos, nei kitų vietovių.

★ ★ ★

Žinant kokiomis aplinkybėmis teko rengti kongresą, yra pagrindo guostis, kad jis visdėlto sutraukė kelias šimtines kultūrininkų, kurie visą savaitgalį paskyrė kultūrinių reikalų svarstymui. Pagarba rengėjams vien už tai, kad nepasimetė užkulisinėse painiavose, nepasidavė griaunamajai nuotaikai ir pajėgė sutelkti žymią dalį mūsų kultūrininkų. Tai, kas padaryta, yra neabejotinai pozityvus įnašas į mūsų kultūrinį gyvenimą. Kongresas pažiūrėjo sutelktiniu žvilgsniu į esamą kultūrinę mūsų būklę, įvertino tai, kas sukurta, paskatino ateities darbams. Tai buvo aiškus mūsų kultūrinio gyvastingumo liudijimas, parodęs, kad lietuviškoji išeivijos kultūra, nors ir grasoma niveliuojančios aplinkos, tebėra pajėgi ne tik laikytis, bet ir kūrybiškai reikštis. Tiesa, tai nebuvo liudijimas viso išeivijos kultūrinio pajėgumo, nes kongreso rėmuose vargu ar įmanoma tai padaryti, bet visdėlto kiekvienas, metęs žvilgsnį į spaudos parodą, Čiurlionio galeriją, lietuvių televiziją, literatūros vakarą, kantatą, operą, kaikurias paskaitas, — galėjo susidaryti guodžiantį vaizdą. Aišku, daug kas galėtų būti geriau, bet neužmirškime — galėtų būti ir daug blogiau. Perlengvai ir perdažnai mes nuvertiname tai, ką turime gero. Matydami baugią ateities grėsmę, kartais nematome ir tų mūsų laimėjimų, į kuriuos galime tvirtai atsiremti. Naudinga matyti tikrovę, bet žalinga nematyti joje deimančiukų, žėrinčių herojiška savo šviesa.

★ ★ ★

Mačius pozityviąsias kultūros kongreso apraiškas, negalima praeiti pro šalį nepastebėjus rėžiančių trūkumų. Pirmiausia, kongreso tvarka. Žinome, kad rengėjai turėjo daug painiavos, bet kartą išsipainiojus derėjo kongreso eigai skirti daugiau dėmesio ir rūpestingumo. Dalyviams susidarė įspūdis, kad tai ne kongresas, o paprastas bendruomenės suvažiavimas. Labai trūko orumo visu frontu, išskyrus operą. Programos išplanavimas, kaip matyti iš programos, nebuvo blogas, bet jos vykdymas šlubavo. Taipgi labai pastebimas buvo kongreso žymios dalies visuomeninis pobūdis. Išskyrus kaikurias paskaitas, kongresas nesiskyrė savo lygiu nuo eilinių suvažiavimų bei jų svarstymų. Lyginant jį su katalikų akademijos suvažiavimais, aiškiai matyti intelektinio lygio skirtumas. Tai įvyko turbūt dėlto, kad kongreso rengimas vėl pateko daugiau į visuomeninių rankas. Ateityje reikėtų kultūros kongresų lygį pakelti ir atskirti nuo visuomeninių. Jų ruoša turėtų prasidėti žymiai anksčiau, kad paskaitininkai galėtų atlikti tiriamąjį darbą ir duoti rimtai paruoštų dalykų, vertų dėti į kultūros kongresų metraščius. Taipgi būtų geistina duoti kongresui temą, kuri šakotųsi per visas sekcijas ir tuo būdu išryškėtų visais savo aspektais. Kitaip kongresas tampa nevieningu savo sandaroje, palaidu savo svarstymuose, negiliu savo intelektiniame polėkyje.

Pr. G.

Kanados lietuvaitė su tautinių raštų audiniais, kurie nekartą panaudoti ir parodose Nuotr. V. Maco

Demonstracijos įsiutino sovietus

Specialus pranešimas "Tėviškės Žiburiams" iš Stockholmo

Rimta ir įspūdinga baltiečių protesto demonstracija Stockholme savo tikslą pasiekė: Kremliaus meška susijaudino, niršta. Tas įniršis pirmiausia palietė patį Švedijos užs. r. ministerį Torsten Nilssoną, kuris paskutinio vizito metu Maskvoje buvo šaltai priimtas. Savo atvykimo dieną jis buvo sutiktas su smarkiais priekaištais "Komsomoslkaja Pravda" skiltyse, kam, girdi, Švedija leidžianti laisvai judėti "karo nusikaltėliams ir CIA agentams". Sukeltas triukšmas prieš baltiečių emigraciją sulaukė labai plataus atgarsio švedų spaudoje, radijo ir televizijos programose.

"Mirusios sielos"

"Mirusios sielos iš CIA" — taip pavadintas "KP" straipsnis, kuriame sakoma, kad amerikiečių žvalgybos tarnyba subversyviniais tikslais naudojanti "politinius lavonus iš emigracijos sąšlavyno". Straipsnio autorius — sovietinis estų žurnalistas Erwin Martinson, kuris, kaip pastebi "Dagens Nyheter", paprastai reiškiasi tik Tallinno spaudoje, tačiau šį kartą jam leista pasirodyti maskviniame laikraštyje, matyt dėlto, kad metami Švedijai kaltinimai turėtų daugiau svorio.

Neutralioje Švedijoje veikia daugybė komitetų, organizacijų ir fondų, kurių tikslas, žiūrint sovietinėmis akimis, tesąs vienas — pridengti veikiančius agentus. Jų vadovas laikas nuo laiko pareiškiąs, kad jis atstovauja laisvai Estijai, tačiau šiaipjau praleidžią laiką keliaudamas aplink pasaulį. Pastebėtas Toronte, Čikagoje, Tokijo, Maniloje, Formozoje ir, aišku, Bonnoje.

Puola estus

Tokios kelionės — rašo komsomolo organas — brangiai kainuoja, tačiau jas užmoka CIA, nes minėtas asmuo jau 25 metai niekur nedirbąs. Jis baigęs specialią šnipų mokyklą Olandijoje ir mėginąs telkti Švedijon atvykusius turistus. To dar negana. Pats straipsnio autorius, būdamas savo metu Stockholme, yra patyręs, kad minimasis "šnipų šnipas" savo darbo kambaryje vedąs skyrių, kuris liečia komunistinius jaunimo festivalius. Tas pats asmuo prieš keletą metų mėginęs suorganizuoti "provokatorius" Helsinkio festivalyje . . .

Tai tik vienas iš dešimties vienas už kitą baisenių siaubų, kurie veikia prisidengę estų emigrantų organizacijomis Stockholme. Beje, vienas jų esąs JAV ambasados tarnautojas, o kitas pergabentas į Niujorką. Ir kas be ko: bent pora jų hitlerinės okupacijos metais buvę Gestapo karininkais. Vienas jų Stockholme besilankančiam autoriui pasakojęs, jog tais laikais jis buvo užsiėmęs gėlininkyste, ir to pakako, kad vėliau, sugrįžęs į Tallinną, jis galėjo surasti tikrąją gėlininko biografiją.

Visi suminėtieji asmenys yra žinomi estų tautinių organizacijų veikėjai, tačiau kliūva ir kitiems baltiečiams. Apie pradžioje minėtą "CIA agentą" sakoma, kad jis "skuba iš žemyno į žemyną drauge su latvių ir lietuvių liaudies budeliais ir išdavikais."

Švedų balsai

"Svenska Dagbladet" korespondentas Maskvoje pranešė, kad sovietinėje spaudoje tokių užpuolimų prieš emigrantus pasitaiko dažnai, tačiau stebėtojams šitas "masinis kaltinimas" komsomolo laikraštyje pasirodė gana mįslingas. Ryšium su tuo primenama, kad visai neseniai vienas Švedijoje gyvenantis "karo nusikaltėlis" buvo už akių nuteistas mirti.

Savo ruožtu "Dagens Nyheter" korespondentas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad pastaruoju metu sovietai sustiprino savo veiksmus tiek prieš užsienyje veikiančias emigrantų organizacijas, tiek viduje prieš buvusius kolaborantus ir "karo nusikaltėlius". Vien tik pagal oficialius pranešimus, šiuo metu įvairiose vietose vyko 5 teismai, kuriuose 40 asmenų grėsė mirties bausmė.

Estų pareiškimas

Savo pasikalbėjime su spaudos ir radijo atstovais vienas užpultųjų, Švedijos estų tautinės tarybos gen. sekr. Arvo Horm, pareiškė, jog Maskvos puolimai nėra pirmiena. Kai dėl tautinės tarybos ir estų tautinio fondo, tai šios organizacijos iš CIA nėra gavusios nė cento, yra viešai finansuojamos, daugiausia savo narių įnašais ir aukomis. Ta proga A. Horm pastebėjo, kad baltiečiai tremtiniai nėra ypatingai palankiai nusiteikę JAV atžvilgiu, nes jiem atrodo, jog amerikiečiai nustojo domėtis Europa.

Puolami socialistai

Švedų korespondentų žinias apie sustiprėjusius sovietų veiksmus prieš opozicininkus užsienyje ir krašte Stockholmo baltiečių sluogsniai patvirtina. Pastaruoju laiku esą užregistruota visa eilė tokių reiškinių. Paminėtina, kad "Rahva Hääl" (estiškoji "Tiesa") išspausdino ilgą straipsnių tęsinį, kuriame puolami estų socialistai užsienyje. Tarp daugybės įprastinių prasimanymų ten skelbiamos ir kaikurios smulkmenos, kurios, kaip pastebima, galėjusios būti žinomos tik iš labai arti jas stebėjusiems asmenims. Iš to daroma išvada, kad padidėję "kon-

(Nukelta į 9-tą psl.)

KULTŪROS KONGRESO PAREIŠKIMAS

Kultūros kongresai yra pozityvi mūsų gyvenimo apraiška, nes jie įgalina: 1. susitikti visų mūsų sričių kultūrininkus ir kultūros darbuotojus; 2. apžvelgti kultūrinius laimėjimus ir ryškinti trūkumus; 3. sudaryti sąlygas reikštis naujai kūrybinei iniciatyvai, rodančiai tautinę mūsų gyvybę ir užsimojimus.

Siekiant kultūrinio gyvenimo lygio kėlimo ir kultūrinių vertybių atrankos, kongresas pasisako už būtinumą kompetentingos vertinamosios ir skatinamosios kritikos. Tai turėtų būti vienas iš pagrindinių mūsų kultūrininkų ir spaudos rūpesčių.

Taip pat visos kultūrinės mūsų pastangos ateityje atpalaiduotinos nuo ideologinių, politinių, asmeninių mūsų aistrų, nuotaikų ir sprendimų, pripažįstant kūrybinę laisvę ir teisę jai išsakyti. Dėlto viešąją nuomonę formuoją veiksniai (spauda, radijas, organizacijos ir kiti) prašomi kurti reikiamą mūsų kultūrinio gyvenimo atmosferą ir šia linkme nuteikti visuomenę.

Šios kultūros kongreso sugestijos yra perteikiamos atitinkamoms institucijoms, besirūpinančioms mūsų kultūrinio gyvenimo sritimis: Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungai bei kitoms organizacijoms.

Prezidiumas

Pasaulio įvykiai

PRANCŪZIJOS PREZ. DE GAULLE SPAUDOS KONFERENCIJOJE PAKARTOJO "Vive le Quebec libre" šūkį, siūlydamas Kanadai reformuoti konstituciją ir suteikti nepriklausomybę Kvebeko provincijai, kuri tada su kitomis Kanados provincijomis galėtų turėti tik ekonominius ryšius. Šį Prancūzijos prezidento pakartotinį kišimąsi į Kanados vidaus reikalus pasmerkė federaciniame parlamente premjeras L. B. Pearsonas. Kanadiečius jis ragino neprarasti savitvardos ir dėl prez. De Gaulle nediplomatiškų žodžių nemesti kaltės visai prancūzų tautai. Prie Prancūzijos konsulato Kvebeko mieste protesto demonstracijas surengė apie 40 studentų. Prez. De Gaulle toje pačioje spaudos konferencijoje taipgi pareiškė, kad Britanijos įsileidimas į Bendrąją Rinką sugriautų šios organizacijos pamatus. Aštrių žodžių jis nepagailėjo amerikiečių doleriui ir aplamai finansinei JAV politikiai, o Izraelį apkaltino svetimų žemių grobimu, suversdamas visą kaltę dėl dabartinės įtampos Artimuosiuose Rytuose. Izraelio vyriausybė tokį prezidento pareiškimą pavadino didžiausiu žydų tautos įžeidimu. Prancūzijos 550.000 žydų vardu atkirtį paskelbė vyr. rabinas Jacob Kaplan, prikišdamas prez. De Gaulle antisemitines tendencijas. J. A. V. kongrese pasigirdo balsų, siūlančių ekonominį boikotą prez. De Gaulle valdomai Prancūzijai. Kaikurie kongreso nariai priminė lig šiol nesumokėtas Prancūzijos skolas JAV-bėms. Už pirmajame pasauliniame kare suteiktą paramą Paryžius tebėra skolingas Vašingtonui 6 bilijonus dolerių. Jų nuomone, užuot supirkinėjęs Amerikos auksą, prez. De Gaulle turėtų pradėti skolų mokėjimą.

Niujorko ligoninėje mirė kardinolas Francis Spellman, Niujorko arkivyskupas, sulaukęs 78 m. amžiaus. Jis buvo vyriausias amerikiečių kariuomenės katalikų kapelionas, Kalėdų šventes eilę metų praleisdavęs karių tarpe.

JAV gynybos sekretorius R. McNamara paskirtas Pasaulio Banko direktoriumi. Šias pareigas jis pradės eiti sekančiais metais, kai bus paruoštas 1969 m. karinis biudžetas. Iš prez. L. B. Johnsono ir paties R. McNamaros paskelbtų pranešimų sunku atspėti tikrąją pasitraukimo priežastį iš dabartinių pareigų. Amerikiečių spaudoje jau nekartą buvo rašyta, kad R. McNamara nesutaria su jungtinio štabo generolais, reikalaujančiais daugiau taikinių Š. Vietname ir daugiau kariuomenės P. Vietnamo džiunglėse. Nors prez. L. B. Johnsonas užtikrina, kad nebus jokių pasikeitimų Vietnamo kare, artėjantieji rinkimai jį gali priversti griebtis griežtesnės linijos, kuriai R. McNamara nebuvo linkęs pritarti. Tokiu atveju R. McNamaros pasitraukimas iš gynybos sekretoriaus pareigų būtų logiškas žingsnis.

Dwight D. Eisenhoweris, buvęs amerikiečių karo vadas ir prezidentas, padovanojo amerikiečių tautai savo ūkį prie Gettysburgo kapinių, kuriose yra palaidoti pilietinio karo metais žuvę kariai. Po D. Eisenhowerio mirties ūkis bus paverstas jo atminimui skirtu muzėjumi. Spaudai padarytame pranešime D. Eisenhoweris palietė Vietnamo karą, siūlydamas besitraukiančius komunistus vytis į Kambodiją ar netgi Kiniją, jeigu jie ten susiranda prieglaudą. Lig šiol amerikiečių kariai respektuodavo Kambodijos sieną, nors jos teritorijoje komunistai turi įsirengę karines stovyklas.

Britanija ir JAV įteikė protesto notas Sovietų Sąjungai dėl incidento Moldavijos sostinėje Kišineve, kur lapkričio 17 d. lankėsi britų karo atache brig. N. Harper ir amerikiečių — plk. W. Spahr. Notose skelbiama, kad jie buvę pavaišinti užnuodytu vynu. Kai jiedu sirgo viešbučio kambaryje, įsiveržę keli vyrai iškraustė kišenes, peržiūrėjo visus jų turėtus popierius ir apgadino kambario baldus. Už jų padarytus nuostolius viešbučio vadovybė sąskaitą įteikė nukentėjusiems. Laikraštis "Izvestija" pareiškė, kad ši britų ir amerikiečių nota yra nepriimtina, nes jokio užpuolimo nėra buvę. Girdi, abu karininkai perdaug prisigėrė vyno ir kėlė tokį triukšmą, kad kaimynai pašaukė milicininką, gydytoją ir viešbučio pareigūną jiems nuraminti. Po tokio pasiaiškinimo Londonas ir Vašingtonas įteikė pakartotines notas Maskvai. Jose pabrėžiamas faktas, jog nukentėjusių karininkų skilviuose gydytojai rado nuodų pėdsakus.

Britanija pasitraukė iš pietinės Arabijos ir Adeno protektorato, kurį yra valdžiusi net 128 metus. Arabai šias sritis tuojau pat paskelbė nepriklausoma Pietų Jemeno respublika. Valdžią perėmė Q. al-Shaabi vadovaujamas Tautinis Išsilaisvinimo Frontas, o 8.300 karių vadovybę — arabų plk. M. Ahmed al-Aulaqi. Naujoji respublika turi 112.000 kv. mylių plotą ir beveik milijoną gyventojų. Britanija įsipareigojo šešis mėnesius teikti finansinę paramą, kuri per metus siekdavo apie $114 milijonų. Pagreitinto nepriklausomybės suteikimo tikroji priežastis yra Britanijos ekonominiai sunkumai. Britų kariuomenės daliniams Adėne kasmet būdavo išleidžiama $70 milijonų. Iš kaimyninio Jemeno kariuomenę baigia atitraukti Egiptas. Manoma, jog Jemenas prisijungs prie naujosios respublikos.

Sovietinės kompartijos oficiozas "Pravda" paskelbė pranešimą apie planuojamą kompartijų suvažiavimą. Paruošiamasis posėdis, turėsiąs nustatyti datą suvažiavimui, įvyks vasario mėn. Budapešte. "Pravdos" pranešimas turi aiškų tikslą nuraminti kaikuriuos kompartijų vadus, kurie yra pasisakę prieš oficialų komunistinės Kinijos pasmerkimą. Nors "Pravda" nemini Kinijos, bet ji pabrėžia, kad būsimoji konferencija nesiruošia nieko "ekskomunikuoti", o tik nori atnaujinti komunistinių kraštų vienybę ir aptarti komunizmo reikalus.

"Newsweek" žurnalo pranešimu, JAV ir Sovietų Sąjunga planuoja kompartijos vadovo L. Brežnevo susitikimą su prez. L. B. Johnsonu. Šią mintį iškėlė prez. L. B. Johnsonui atsiųstas A. Kosygino laiškas, reiškęs susirūpinimą sovietų - amerikiečių santykių blogėjimu. L. B. Johnsono susitikimas su L. Brežnevu pakeltų jo prestižą artėjančiuose rinkimuose. Maskva nori, kad prezidento rinkimus laimėtų L. B. Johnsonas, nes respublikininkas prezidentas galėtų sustiprinti karo veiksmus Vietname.

Pirmoji širdies pakeitimo operacija padaryta Cape Town ligoninėj, P. Afrikoj, Lietuvoje gimusiam 55 m. amžiaus krautuvininkui L. Vaškanskiui. Jo nusilpusią širdį chirurgai sėkmingai pakeitė automobilio nelaimėje žuvusio 25 m. merginos D. A. Darvall širdimi. L. Vaškanskis iš Lietuvos išvyko būdamas vaiku ir 1946 m. vedė Lietuvoje gimusią moterį.

KANADOS ĮVYKIAI

PADIDINTI MOKESČIAI

Finansų min. M. Sharp paskelbė 5% papildomų pajamų mokesčių nuo sausio 1 d. Jie netaikomi pirmam pajamų mokesčių dolerių šimtui. Tai reiškia, kad viengungiai nuo $2.500 metinės algos turės mokėti papildomus $3, nuo $3.000 — $7, nuo $3.500 — $11, nuo $4.000 — $15, nuo $4.500 — $20, nuo $5.000 — $25, nuo $7.000 — $46. Papildomi atskaitymai vaikų neturinčiai šeimai, kai dirba tik vyras: $3.500 — $3, $4.000 — $7, $4.500 — $11, $5.000 — $15, $7.000 — $35. Šeimoms su dviem vaikais ir nedirbančia mama papildomai atskaitoma nuo metinės algos: $4.000 — $3, $4.500 — $6, $5.000 — $10, $7.000 — $29. Pajamų mokesčių papildas bus taikomas iki $50.000 metinių pajamų, kur jis visose trijose grupėse pasiekia apvalią $600 sumą. Virš $50.000 papildomi atskaitymai nebus daromi. Šis metodas infliacijos pavojui pašalinti jau yra susilaukęs kritikos balsų. "The Globe and Mail" vedamasis pvz. klausia — kodėl infliacijos atgailos ožiu padaromas kanadietis su $3.000 metine alga ir nekaltu avinėliu laikomas tas, kurio metinis uždarbis yra $100.000 ar netgi dar daugiau? Pastarajam už antraja pajamų pusę nereikia mokėti jokio papildo, kai tuo tarpu pirmasis ji moka už visą savo menką $3.000 uždarbį. Daroma išvada, kad finansų ministerijai rūpėjo ne infliacijos pašalinimas, bet papildomu lėšų sutelkimas biudžeto deficitui padengti. Pakeliami federaciniai mokesčiai alkoholiui ir rūkalams. 25 unciju bonka degtinės pabranginama 15 centu, bonka vyno — 1 centu, 24-rių bonku dėžė alaus — 8 centais. Cigarų kaina pakyla 2,5%, 20 cigarečių — 2 centais ir 25 cigarečių — 2,5 cento. Didžiosioms bendrovėms papildomas mokestis neuždedamas, bet vadinamuosius korporacijos mokesčius jos turės atiduoti federaciniam iždui dviem mėnesiais anksčiau, t.y. mokėjimus pradės ketvirtą mėnesį nuo finansinių metų pradžios. Tuo, matyt, siekiama išvengti darbų sumažėjimo pramonės įmonėse ir pašalinti nedarbo grėsmę, kurią galėtų sukelti menkesnis pelnas.

Kanados problemas svarstė Ontario premjero J. Robarts Toronte sušaukta Federacijos Rytdienos Konferencija, kurioje dalyvavo provincijų premjerai ar juos pavaduojantys generaliniai prokurorai. Dėmesio centre buvo konstitucijos pakeitimas, Kvebeko teisės ir ekonominė provincijų lygybė. Konkrečių nutarimų konferencijos dalyviai nepadarė, bet įsteigė nuolatinį komitetą, kurin įėjo premjerai: Ontario provincijos — J. Robarts, Kvebeko — D. Johnson, Nova Scotia — G. I. Smith ir Albertos — E. Manning. Šio komiteto uždavinys yra peržiūrėti konferencijos sukauptą medžiagą, padaryti atitinkamas išvadas ir organizuoti naujas konferencijas. Kvebeko premjeras D. Johnsonas, kovodamas už Kvebeko ir prancūzų kalbos teises, davė suprasti, kad jo provincija nenori atsiskirti nuo Kanados. Kvebekas būtų laimingas, susilaukęs Š. Amerikos Britų Akto panaikinimo ir visiškai naujos konstitucijos, kuri Kvebekui suteiktų išskirtinį priožinimą. Kiti premjerai norėtų pasitenkinti tik konstitucijos reformomis ir neliesti Š. Amerikos Britų Akto.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SKAITYTOJAMS

1. Baigiantis metams, "TŽ" administracija maloniai kviečia visus skaitytojus nedelsiant pratęsti prenumeratą sekantiems metams — atsiųsti $6.00. Kas laiku duoda — dvigubai duoda.

2. Šiuo metu vykdomas "TŽ" vajus — laikraštis siunčiamas nemokamai susipažinti jo dar neprenumeruojantiems. Administracija prašo atsiųsti adresus tokių, kurie domėtųsi "TŽ". Naujiems skaitytojams prenumerata primaisiais metais — $4.00.

3. "T. Žiburių" prenumeratoriai kviečiami užsakyti "TŽ" kaip kalėdinę dovaną dar neskaitantiems savo bičiuliams už $4 metams.

4. Kainų kilimą "TŽ" leidėjai labai jaučia. Jie ypač dėkingi tiems, kurie, atnaujindami prenumeratą, prideda ir auką spaudai paremti.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius

pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.

Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

Mūsų spauda ateities perspektyvoje

AL. GIMANTAS

Spalio mėnesį Jungtinėse Valstybėse išeiną periodiniai laikraščiai savo skiltyse yra įpareigoti atspausdinti pranešimą, iš kurio paaiški ir leidinio tiražas. Mums, žinoma, labai įdomu sekti lietuviškųjų laikraščių statistines žinias. Tiesa, tos žinios gal ir nėra visai tikslios, nes skaičiai padidinami norint gauti daugiau skelbimų. Tiesa, pagal tą skaičių teks mokėti ir paštui už pristatymą, bet, visa kartu suvedus, atrodo, apsimoka mokėti daugiau paštui, net ir už išplatinimą "nesamų egzempliorių". Jungtinių Valstybių paštui vis keliant persiuntimo kainą, susiduriama su rimta finansine problema.

Lietuviškoji periodika susiduria su visiškai rimtu jos egzistencijos klausimu. Šiandien ši problema gal dar nėra jau taip aštri, bet visu rimtumu turės būti svarstoma dar už keliolikos metų. Jei mūsų vyresnioji karta yra lyg ir patenkinta dabartiniu lietuviškosios spaudos lygiu, tai vidurinioji ir ypač jaunesnioji karta jau turi ir kitokių nuomonių. Nuo jaunesniųjų didele dalimi priklausys mūsų spaudos tolimesnė egzistencija. Jei lietuviškoji spauda nepaisys šios, pakankamai stambios, skaitytojų grupės pageidavimų, susidurs su nemažais sunkumais.

Kartų skirtumas buvo ir bus, gal net didės. Čia veikia ir gyvenamuose kraštuose įgytas išsilavinimas ir visa kita aplinka. Kartu, žinoma, negalima užmiršti ir didžiosios spaudos, radijo, televizijos teikiamos informacijos lygio ir pobūdžio. Lietuvis skaitytojas vargiai ar kada susižavės pigia sensacija ar geltonojo atspalvio didžiųjų laikraščių antraštėmis. Jam imponuoja visapusiškas ir kiek galint objektyvesnis dalykų pristatymas, bendroji informacija. Amerikinė ir kanadinė spauda, aišku, taikstosi prie savo skaitytojų, kartais ir per pigiai jiems pataikauja, bet, antra vertus, stengiasi pagerbti ir skaitytojo teisę patirti iš visur apie viską. Kiekviena žinia, maloni ar ne, gera ar bloga, patinkanti ar ne, yra perduodama, paliekant jos interpretavimą pačiam skaitytojui. Kartais plačiau pasisakoma savo vedamuosiuose arba leidžiama komentuoti nuolatiniam bendradarbiui. Visa medžiaga, informacija, komentarai (jei ne redakciniai) nereiškia redakcijos nuomonės. Nuolatiniai bendradarbiai-laikraštininkai, profesinio solidarumo vedini, niekada nepuola vienas kito, laikraščiai niekada nepuola kitų laikraščių. Iš žurnalistinio taško žvelgiant, vieni kitų puolimas, kabinėjimasis būtų laikomas etikos stoka.

Lietuviškosios visuomenės dalis, ypač minėta vidurinioji ir jaunesnioji karta, tokį spaudos lygį yra pamėgusi ir visiškai su pagrindu laukia, kad ir lietuviškoji spauda mokytųsi viso to, kas gera, iš didžiosios spaudos kaimynų ir atmestų tai, kas menkina, žemina ar smugdo spaudos lygį. Tobulinimo srityje dar daug ką galima būtų nuveikti. Mūsų laikraščių skiltyse dar daug tuščiažodžiavimo apie toleranciją ir pakantą kito skirtingai nuomonei, bet dar vis daug spragų tų tvirtinimų vykdyme.

Vienas lietuviškas laikraštis neseniai pravedė gana įdomią anketą apie savo turinį, skaitytojų pageidavimus ir pan. Į klausimą "Kokiomis priemonėmis būtų galima surasti naujų prenumeratorių?" šio rašinio autorius atsakė: "Daugiau nešališkos informacijos! Gerų ar blogų, patinkamų ar nepatinkamų, bet tikrų žinių dėti daugiau, nieko nebandant slėpti nuo skaitytojo. Jo teisė viską žinoti, laikraščio pareiga tą jo teisę gerbti!" Toks pageidavimas turėtų tikti ir visiems lietuvių laikraščiams. Anksčiau ar vėliau šis pageidavimas taps reikalavimu.

Red. pastaba. Autoriaus keliama mintis nėra nauja, bet svarstytina besikeičiančios padėties šviesoje. Minimi didžiosios amerikinės spaudos pavyzdžiai nevisada pasižymi objektyvumu. Tai patyrėme nekartą iš vienašališko informavimo apie Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų reikalus. Į didžiosios spaudos skiltis greičiau patenka didžiųjų interesai nei mažųjų ar nuskriaustųjų.

Jau atspausdintas lietuviškas mišiolas

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

Jau išspausdintas ir netrukus bus atiduotas tikintiesiems naudotis lietuvių kalba pilnas kasdieninis mišiolas. Tokia pilna mišiolo laida yra pirmoji mūsų kalbos istorijoje. Mišių giedamoms dalims yra gaidos. Pabaigoje yra maldų ir giesmių rinkinys. Šį didelį darbą atliko Tėvai jėzuitai — Bronius Krištanavičius ir Anicetas Tamošaitis, talkinami kitų lietuvių jėzuitų.

Prieš kelis mėnesius išspausdintas Apeigynas. Ir mišiolo ir Apeigyno tekstai yra aprobuoti liturginės tarybos Romoje. Tik šie tekstai yra autentiški ir negalima vartoti kieno kito pagamintų ar pasigamintų tekstų.

Mišiolo ir Apeigyno spausdinimo išlaidas užmokėjo lietuviai Tėvai jėzuitai. Mišiolo didelį skaičių teks atiduoti lietuvių jaunimui už Amerikos ribų, kuris nepajėgs užmokėti nė jo savikainos. Kadangi Apeigyno spausdinimas kainavo daugiau, negu buvo gauta jį platinant, prašau lietuvius šį istorinį darbą paremti savo aukomis, siunčiant jas lietuviams Tėvams jėzuitams Čikagoje.

Po Vatikano II visuotinio susirinkimo lietuviai ne tik neatsilikome nuo kitų tautų, bet daugelį net pralenkėme paruošę savo kalba mišiolą, Apeigyną, išvertę visuotinio susirinkimo nutarimus. Pačioje Lietuvoje rusų valdžia leido išspausdinti ribotą kiekį Apeigyno, kelis šimtus egzempliorių pasiuntė užsienio lietuviams, o Lietuvoje bažnyčios jį gavo tik praėjusią vasarą, gi laisvai jo gauti negali net kunigai. Mišiolo ir visuotinio susirinkimo nutarimų vertimų Lietuvoje dar neturi ir Dievas žino, kada turės. Mokėkime naudotis laisve ir savo kalbos teisėmis. Šiuos tris leidinius:

(Nukelta į 6-tą psl.)

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE.—TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

GEDIMINAS GALVA

Sukrėtimai svarą nuvertinus

Penkiolika valstybių nuvertino valiutas. Kanada, Australija, Bendrosios Rinkos kraštai ir JAV-bės savo valiutas paliko sename santykyje su auksu. Europos valstybių pareikalavimas iškeisti jų turimus dolerius į auksą sukėlė JAV-se susirūpinimą

Britanijos ministeris pirm. H. Wilsonas, dažnai užtikrinęs, kad svaras nebus nuvertintas, buvo priverstas pakeisti nuomonę. Krašto eksporto sumažėjimas, aukso išteklių tirpimas, nepalankus mokėjimų balansas ir milžiniškas įsiskolinimas privertė daryti staigų posūkį. Lordas Chalfontas, komisijos pirmininkas vesti deryboms dėl Britanijos įstojimo į Bendrąją Rinką, lapkričio 17 d. Paryžiaus vyriausybei užtikrino, kad svaras nebus nuvertintas. Lapkričio 18 d. svaro kursas apkarpytas 14,3 %, t.y. nuo 2,8 ligi 2,4 JAV dol. Šis nuvertinimas atitiko svaro lygį prieš 3 metus. Šiuo metu jis turėjo būti nuvertintas 25%, bet Britanija turėjo paisyti JAV reikalavimo, kad svaro nuvertinimas neprašoktų 15%.

Britanijos vyriausybė sugebėjo įtikinti parlamentą ir gauti jo pasitikėjimą. Iždo kancleris James Callaghan pateikė įtikinantį įrodymą, kad svaro nuvertinimas būtinas. Konservatorių partijos vadas Edward Heath puolė darbiečių partijos politiką ir aštriais žodžiais palydėjo min. pirmininką H. Wilsoną.

Nuvertinimo banga

Svaro nuvertinimas netrukus iššaukė net penkiolikos valstybių valiutų nuvertinimą. Britanijos pavyzdį pasiekė Airija, Danija, Ispanija, Izraelis, Malajai ir eilė kitų valstybių, priklausančių svaro sričiai. Minėti kraštai buvo priversti daryti valiutos nuvertinimą, kad savo gaminiais galėtų varžytis Britanijos ir kitose rinkose.

Britanija, ryšium su valiutos nuvertinimu, padarė eilę žygių: pakėlė kaikuriuos mokesčius, diskonto nuošimtį ir ėmė griežčiau varžyti importą, nesusijusį su pramone, išvežančia savo gaminius. Šiomis apsaugos priemonėmis bando pagerinti mokėjimų balansą, padidinti aukso išteklių, kuris nesiekia 3 mil. dol., ir sustabdyti kapitalo bėgimą iš Britanijos. Jos paliečia ir kitus kraštus. Net JAV susirūpino dolerio apsauga. Diskonto nuošimtis jau pakeltas. Kalbama apie kapitalo judėjimo varžymą, dalinį kainų tvarkymą ir mokesčių pakėlimą, kuris šiuo metu įstrigęs kongrese. Taigi, svaro nuvertinimas atnešė naujų ūkinių rūpesčių ir JAV.

Nuvertinimo pasekmės

Valiutos nuvertinimas yra bėdos priemonė kovoti prieš ūkinius negalavimus. Jis tik laikinai pagelbsti ūkiniam įstrigimui pašalinti. Prancūzijoje įvykdytas franko nuvertinimas 1936 ir 1958 m. tik laikinai paskatino pramonės gamybą, sumažino bedarbių skaičių ir paspartino eksportą. Panašiai nutiko ir Britanijoje, kai 1949 m. svaras buvo nuvertintas net 30,5%. Ką anuo metu laimėjo britai? Sekančiais metais pramonės gamyba padidėjo 13%, eksportas išsiplėtė, mokėjimų balansas pagerėjo, o aukso ištekliai padvigubėjo. Deja, neilgai trukus, atslinko nauji rūpesčiai.

Valiutos nuvertinimas panašus į vaistus sunkiam ligoniui. Jis laikinai kiek geriau pasijunta, tačiau, jei organizmas silpnas, vaistai jo neišgydys. Valiutos nuvertinimo vaistai yra klastingi. Ją nuvertinus, darbininkų atlyginimas atitinkamai sumažėja, įvežamų prekių kainos pakyla. Darbininkai, pasijutę spąstuose, reikalauja pakelti atlyginimą, o atlyginimo kėlimas veda į infliaciją ir naujus varžymus. Antrasis pavojus — ūkinės drausmės suardymas. Britanijos vyriausybė jau iš anksto panaudojo priemones sudrausminti ūkiniam pasvirimui infliacijos link. Šios priemonės nėra naujas išradimas. Wilsonas jas panaudojo vos atsisėdęs į ministerio pirmininko kėdę, tačiau jų neužteko ir, trejiem metam praslinkus, nenoromis nuvertino svarą.

Kova dėl aukso

Savaitei praslinkus nuo svaro nuvertinimo, britai ėmė pulti Prancūziją, kad aukso supirkinėjimu sunkinanti ūkinę Britanijos padėtį. Kaltintojai tvirtina, kad Prancūzija paskubino svaro nuvertinimą ir dargi atsisuko prieš JAV-es, reikalaudama už dolerius auksu apmokėti.

JAV dolerių esama svetur 26 bil., o aukso ištekliai tesiekia 13 bil. Jei vienu metu būtų pareikalauta dolerius pakeisti į į auksą, JAV negalėtų to padaryti net pasitelkusi tarptautinį mokėjimų banką. Bendrosios Rinkos kraštai turi 15 bil. dol. aukso, kuris neapsunkintas jokiais įsipareigojimais.

Prancūzija paneigė priekaištą, esą ji prisidėjusi prie svaro nuvertinimo, tačiau pripažįsta, kad dabartinis santykis 35 dol. už aukso uniciją nėra realus. Šiuo metu dolerio vertė esanti nukritusi. Prancūzija tik pasinaudojanti palankiomis sąlygomis auksui pirkti. Jos tikslas — nuvertinti ir dolerį, o už auksą gauti daugiau svetimos valiutos. Vašingtono manymu, Prancūzijos spaudimas atlaikytas. Paryžius teigia, kad per pirmą savaitę nuo svaro nuvertinimo JAV-ės pergyveno didelį sunkmetį ir kovą pralaimėjo. Vašingtono teigimu, per minėtą savaitę buvę pareikalauta 300 mil. dol. iškeisti į auksą. Šiuo metu dar nepaliesti ištekliai doleriui padengti, tačiau jau kalbama apie griežtas priemones prieš aukso išteklių mažėjimą.

Svarą nuvertinus Britanijos galimybės įsijungti Bendrojon Europos Rinkon nepagerėjo. Kova tebevyksta, tačiau Prancūzijos vyriausybė tebėra nuomonės, kad dar neatėjo laikas pradėti pasitarimus su Britanija dėl jos įstojimo Bendrojon Rinkon.

Britanijos premjeras Wilsonas daro operaciją sunegalavusiam svarui — Ed. Keišis

Gyvenimo trupiniai ir pipirai

(Tęsinys iš praeito nr.)

J. VAIČELIŪNAS

Maištas durpyne

Kai buvau atleistas iš liejyklos vedėjo pareigų, laikinai buvau paskirtas "komendantu" Surdegio durpyno, kurio nuolatinis vedėjas buvo J. Mikuckis. Jis buvo geras pareigūnas ir žinojo savo darbą, nors atsirado nesklandumų, kai į durpyną pradėjo atvykti "talkininkai". Pastarieji dirbti ėjo nenoromis, nes durpyne darbas buvo nemalonus. Kaikurie tų talkininkų net pradėjo maištauti prieš vedėją. Mat, tą "talką" buvo įsakiusi vokiečių valdžia, ir įstaigų kaikuriems tarnautojams reikėjo atlikti savo pareigą.

Dėlto man teko vykti į durpyną ir atstatyti tvarką. Pirmą dieną aplankiau visus dirbančius, o vakare, kai visi susirinko vakarienei, pasakiau trumpą kalbą, primindamas, jog ne durpyno vedėjas ar Panevėžio miesto burmistras yra kaltas, kad dabar visur trūksta darbininkų. Karą pradėjo ne lietuviai, bet ir jiems tenka dabar vargti. Nėra prasmės darbe persistengti, betgi reikia atlikti nors minimumą. Tikrųjų darbininkų pamaina perpus mažesnė už talkininkų pamainą, bet ji per 8 valandas durpių iškasa daugiau.

Viskas susitvarkė, darbas ėjo sklandžiai. Tuo laikotarpiu talkininkų pamainoje dirbo ir Panevėžio Lietuvių Kultūros Draugijos choras su dirigentu Likerausku priešakyje. Choras barakuose turėjo atskiras patalpas. Choristai vakarais atlikdavo vėliavos nuleidimo apeigas ir sugiedodavo vakarinę maldą. Tik lietui lyjant tos apeigos nebuvo atliekamos.

Kai baigėsi durpių kasimo sezonas, paskutinę dieną į kasėjų eiles paskyriau ir visus tuos vyrus, kurie visą laiką turėjo lengvesnes pareigas. Ir aš pats nuėjau dirbti į durpių kasimo duobę, paskirdamas tai dienai kitą komendantą, kurs pasirašė ir ant darbų paskirstymo lapo.

Ir teisėjai kasė

Vienas teisėjas, kuris per visą laikotarpį nebuvo paėmęs į rankas kastuvo, liko labai nepatenkintas, kad aš ir jį tą dieną paskyriau į durpių kasimo duobę. Jis visa talkos laiką vaikštinėjo po apylinkės kaimus, parūpindamas talkininkams papildomo maisto. Jis tokiu būdu norėjo atlikti talką durpyne. Jam pasakiau: jeigu jo nepaskirčiau nei vienai dienai kasti durpių, būtų labai neteisinga net prieš jo du kolegas teisėjus, kurie visą talkinimo laikotarpį dirbo paprastų darbininkų-talkininkų darbą.

Talkininkams teko jieškoti papildomo maisto, nes, dirbant fizinį darbą, pagal maisto korteles maitintis buvo gana sunku. Kartą iš ūkininko nupirkome karvę: sumokėjome pinigais ir durpėmis — porą vienkinkių vežimų. Pinigus sudėjo visi, kurie maitinosi iš bendros virtuvės, o durpės buvo paimtos iš jau paruoštos durpių krūvos.

Porą kartų apie 15 talkininkų buvo nuėję į didesnius ūkius padėti rugių kirsti ir už tai gavo gerus pavakarius bei vakarienę. Karo metu ir ūkiuose trūko darbo jėgos.

Chodakausko dvare

Keletą kartų buvau nuvykęs į Staniūnų dvarą, šalia Panevėžio miesto. Jo savininkas — buvęs Panevėžio miesto burmistras T. Chodakauskas. Bolševikams užimant Lietuvą, jis pasitraukė Vokietijon ir negalėjo sugrįžti turbūt dėlto, kad jo dvaro savininku dabar buvo Panevėžio Gebietskomisaras Neum. Administraciniu atžvilgiu tas dvaras priklausė Panevėžio miesto valdybai. Reikėjo to dvaro rūmuose padaryti pertvarkymų, įrengti kambarį net su Vikingų pakabintu laivu Panevėžio miesto lėšomis, nors tomis patalpomis — kaikuriais kambariais — naudojosi komisaras Neum. Gyveno ten ir to dvaro administratorius agr. P. Effertas, kurio žmona V. Effertienė buvo Panevėžio mergaičių amatų mokyklos direktorė.

Neišmoko lietuviškai

Panevėžio miesto valdybos prekybos-pramonės skyrius turėjo savo buhalteriją-sąskaitybą. Man buvo nuostabu, kad sąskaitininke dirbo pagyvenusi pana, kuri nemokėjo lietuviškai. Paklausiau vieną tarnautoją, kaip ji čia pateko dirbti nemokėdama lietuvių kalbos? Jis paaiškino, kad ta pana esanti sena miesto valdybos tarnautoja, nusijuokė ir pridėjo: "Chodakausko laikais čia vyravo lenkų, o ne lietuvių kalba". Kiek tai buvo tiesos — nežinau.

Po 23-ju metų, jau gyvendamas Kanadoje ir ruošdamas platesnius savo atsiminimus, paklausiau savo buvusį bendradarbį, Panevėžio apskrities viršininko sekretorių A. Štaudę. Jis iš JAV man parašė:

"Jūs stebitės Panevėžio miesto lenkiškumu? Aš Panevėžį pažįstu gana gerai, nes jame gimiau ir visą laiką gyvenau. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą Panevėžys buvo labiausiai sulenkintas miestas. Aš pats, būdamas tik 7-8 metų amžiaus, su mūsų kaimynų Žemaičių ir Didžiulių vaikais kalbėjausi lenkiškai. Mano mama, parėjusi iš bažnyčios, kartais pasakojo, kaip lietuviai garsiu giedojimu stengėsi nurungti lenkiškų pamaldų šalininkus ir net patį klebonąlenkintoją. Miesto valdybą lenkai užviešpatavo nuo neatmenamų laikų. Jei bolševikai nebuvo pašalinę, tai Tamsta, dirbdamas miesto valdyboje, turėjai matyti posėdžių salėje visą galeriją portretų, buvusių Panevėžio miesto burmistrų net nuo XVII šimtmečio pabaigos. Visi jie atrodė čičinskiško tipo, ant kaklo turėjo grandines su žvaigždėmis ir kitomis jų valdžios insignijomis. Paskutinė ponstvos burmistro pavardė buvo Šredersas, kurs mirė, berods, po pirmojo pasaulinio karo.

Atsimenu tokį kurjozą iš lietuvių miesto valdybos kūrimosi pradžios. 1920 m. rinkimuose į pirmą miesto tarybą buvo pasiūlyta net 20 su viršum kandidatų sąrašų. Vienas jų (ar ne nr. 21) turėjo tokį pavadinimą: "Lietuvių, lenkiškai kalbančių, sąrašas". Jame pirmuoju ėjo Kabelis. Tuojau po rinkimų mieste atsirado pilna iškabų lietuvių-lenkų-žydų kalbomis (net gatvių pavadinimų lentelės). Už kelerių metų, vieną tamsią naktį tie demokratijos šedevrai buvo užtepti degutu. Tai davė pagrindo apskrities viršininkui liepti užteptas iškabas pašalinti ir internacionalizmas išnyko. Taigi, kaip matote, panska mowa (poniška kalba) Panevėžio miesto valdyboje įsikūrė dar prieš Chodakausko dinastiją.

T. Chodakauskas buvo lenkas ir to neslėpė. Nemanau, kad jis jau taip atvirai protegavo lenkų kalbą, nors ir nebuvo jos priešas. Jis buvo, kaip žmonės sakydavo, labai "kvtras" ir saugojosi sukompromituoti savo svainį — tautos vadą. Tamstos laiške minima pagyvenusi pana, kuri nemokėjo lietuvių kalbos, greičiausia bus buvusi "pana" Šredersaitė (Šredersovna). Ar ji buvo tos garsios miesto galvos Šrederso duktė ar šiaip giminaitė — nežinau. Ji buhalterio pareigas ėjo dar prieš Chodakausko atsiradimą, jautėsi lyg būtų tą vietą įgijusi paveldėjimo teisėmis ir už tai niekuo nesivaržė".

(Bus daugiau)

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Pereitais metais darbovietėje buvau sužeistas, praradau darbingumą ir negaliu dirbti sunkaus darbo. Darbovietė padengė visas ligoninės bei gydytojų išlaidas ir dabar man moka nedarbingumo pensiją, maždaug $1.000 į metus. Kadangi tos sumos neužtenka pragyvenimui, radau patogų pardavėjo darbą, kur gaunu apie $60 į savaitę. Ar aš turėsiu mokėti pajamų mokesčius už gaunamą pensiją, ar tik už pardavėjo uždarbį? J. P.

Pajamų mokesčius reikės mokėti už pensiją ir už pardavėjo uždarbį. Pajamų Mokesčių Apeliacinė Taryba yra tos nuomonės, kad nedarbingumo pensijos neturėtų būti apdedamos mokesčiais, ir šis įstatymas turėtų būti pakeistas, bet kol tas bus padaryta pajamų mokesčiai turi būti mokami už visų rūšių pensijas. Reikia pastebėti, kad pensijų įmokos atleidžiamos nuo mokesčių — mokama tik gaunant iš pensijos plano. Iki 1945 m. pensijų įmokos buvo apdedamos mokesčiais, todėl asmenims, kurie pradėjo pensijų įmokas prieš 1945 metus, mokesčių įstaiga gali duoti nedidelį kreditą.

Gegužės mėnesį užpildžiau pareiškimą įstoti į Ontario Sveikatos Draudos Planą (OMSIP). Pažadėjo man pranešti, kada reikės pradėti siųsti įmokas. Mano drauda turėjo prasidėti spalio 5 dieną. Daug kartų rašiau ir skambinau, bet dar vis negaunu jų pranešimo, kada ir kiek mokėti. V. B.

OMSIP atsiprašo už pavėlavimą. Jūsų laiškas buvo pakliuvęs į kitą raštinę. Be to, pranešimo išsiuntimas kažkaip susitrukdė. Po mūsų paskambinimo jie pažadėjo tuojau pranešimą išsiųsti.

Prieš kiek laiko pasamdžiau rangovą pataisyti dūmtraukiui ir stogui, pro kurį sunkėsi vanduo į kambarius. Už darbą tuojau sumokėjau. Remontas nebuvo gerai atliktas ir vanduo vis sunkėsi. Rangovas buvo atėjęs dar du ar tris kartus, bet kaip reikiant nesutaisė. Man atrodo, kad tas žmogus yra persenas darbui gerai atlikti. Ar galite man padėti? E. V.

Rangovas galbūt yra senas, bet jis laikomas geriausiu rangovu toje specialybėje. Prieš darbą pradedant, jis Jus perspėjo, kad buvo reikalingas pagrindinis remontas, bet Jūs su jo nuomone nesutikote ir norėjote tik truputį pataisyti. Dabar negalite už tai pykti.

Žadu pirkti namą. Po kiekvieno namo apžiūrėjimo pardavėjai pageidauja, kad pasirašyčiau pirkimo pasiūlymą. Man atrodo, kad aš neturėčiau skubėti pasirašyti. Kokia Jūsų nuomonė? Be to, malonėkite paaiškinti skirtumą tarp "joint tenants" ir "tenants in common". A. B.

Jūsų atsargumas dėl pasiūlymo pasirašymo yra pagrįstas. Tik tada pasirašykite, kai tą namą tikrai ir galutinai norite pirkti. Praktiškai pirkimo pasiūlymas tampa jau pirkimo sutartimi, kai pardavėjas pasirašo. Tik viena sąlyga belieka išpildyti — patikrinti, ar pardavėjas turi nuosavybės teisę, kitais žodžiais tariant, ar jis yra tikras savininkas. Jei jis yra tikras savininkas, Jūs negalite nuo pirkimo atsisakyti. Jei atsisakote, prarandate įmokėjimą ir esate atsakingas už kitus nuostolius pardavėjui. Prieš pasirašydami pirkimo pasiūlymą visada pasitarkite su savo advokatu.

Dėl antro klausimo reikia pastebėti, kad paprastai vyras ir žmona perka nuosavybę, kaip "joint tenants". Tos sąvokos pagrindinė savybė yra ta, kad vienam iš jų mirus, kitas automatiškai tampa turto savininku. Kai du ar daugiau asmenų turi bendrą turtą, kaip "tenants in common", ir vienas iš jų miršta, turtas nepereina automatiškai kitiems. Šiuo atveju savininkai yra kaip dalininkai. Nors turtas neskaldomas dalimis, bet jie gali savo teisę į tą turtą atskirai testamentu kitam užrašyti arba parduoti.

BALTIEČIŲ FESTIVALIS V. KANADOJE

Kanados šimtmečio proga Edmontono estai, latviai ir lietuviai š.m. spalio 6-7 dienomis surengė plataus masto festivalį, plačiai nuskambėjusį Kanados Vakaruose. Jame aktyviai dalyvavo ir vietos lietuviai, tik, deja, iki šiol nė vienas jų nesiteikė painformuoti lietuvių spaudą, nors buvo prašyti. Teko patirti iš ten dalyvavusio latvio, kad festivalis labai gražiai pavyko. Jį organizavo baltiečių komitetas, kuriam pirmininkavo latvis A. Osis; lietuviams atstovavo A. Dudaravičius. Festivalį globojo Albertos provincijos gubernatorius Grant McEvan, premjeras E. C. Manning ir prov. sekretorius A. Holowach. Rengėjų buvo suplanuota ir gražiai įvykdyta plačios apimties programa: koncertas, meno paroda, simpoziumas, tautybių festivalis, banketas ir balius.

Koncertas įvyko Victoria Composite High School auditorijoj. Jo programą atliko estų solistė Maret Pank iš Minneapolio Minesotoj, latvių solistas Andrejs Kurminš iš Los Angeles Kalifornijoj, smuikininkė Elena Kuprevičiūtė iš Columbus Ohio; akompanavo L. Pals, estė iš Edmontono. Be to, dalyvavo mišrus baltiečių choras, vadovaujamas Ludmilos Kivi. Jis sugiedojo "O Canada" ir Baltijos kraštų himnus. Koncerto įvadinį žodį tarė latvė dr. A. G. Rudovics, o sveikinimo žodį — Albertos prov. sekr. A. Holowach. Atskirai paminėtina, kad smuik. E. Kuprevičiūtė atliko kompoz. J. Gaidelio sonatą E-minor.

Simpoziumas nagrinėjo temą: "Ar svarbu išlaikyti tautinę kultūrą". Vadovavo Ed. Keen ir Eric Schmidt iš Edmontono, referentais buvo: estės M. Pank iš Minneapolio, dr. R. Matiisen iš Eckville Albertoje, latviai kun. N. Trepša iš Niujorko, dr. A. Valdmanis iš Edmontono, lietuviai Eug. Kaulius iš Vankuverio, A. Dudaravičius iš Edmontono. Diskusijomis susidomėjimas buvo didelis — dalyvavo net septyni provincijos ministeriai.

Meno parodoje kiekviena baltiečių grupė išstatė po 120 paveikslų. Lietuviams čia padėjo KLB krašto valdybos vicepirm. Stp. Kairys. Jo dėka į Edmontoną buvo pasiųsta didelė siunta paveikslų. Be to, dail. A. Tamošaitienė išaudė tautinius drabužius, kurie drauge su estų ir latvių tautiniais drabužiais buvo padovanoti vietiniam muzėjui.

Didelio susidomėjimo susilaukė ir baltiečių **folklorinis festivalis,** kurį paruošė ir kuriam vadovavo kaip pranešėjas J. Baronas, dirbąs Edmontono radijo tarnyboje. Programoje pasirodė mišrus baltiečių choras, vad. A. Kivi, latvių dvigubas kvartetas "Dzintars" iš Edmontono, lietuvių sopranas A. Šmitienė su akompaniatorium J. Baronu iš Edmontono, latvių sopranas S. Porietis su akompaniatore G. Korns iš Calgary, lietuvių taut. šokių grupė iš Vankuverio, taipgi latvių ir estų šokių grupės iš Edmontono ir estų gimnastų grupė iš Vankuverio. Festivalis įvyko Macdonald viešbutyje.

Iškilmingai praėjo **banketas ir balius** irgi Macdonald viešbutyje. Dalyvavo apie 500 asmenų. Bilietų kainos — po $6. Rengėjų komitete lietuviams atstovavo F. Uogintas. Pagrindinę kalbą pasakė E. P. Manning. Iškilmėse centrinėms baltiečių organizacijoms atstovavo latvių federacijos pirm. J. Niedra iš Toronto ir pasakė atitinkamas kalbas.

Festivalio proga buvo išleistas gražus 16 psl. **leidinys** su programos dalyvių nuotraukomis, skelbimais, programomis ir trumpa istorine Baltijos kraštų apžvalga, parašyta Erikos Valters. Skelbimų tarpe yra "The Shepy National School of Arts", kurios direktorius yra "Professor Alexander F. Shepetys-Shepy"; "Minsos Vaitkūnas Associates, Architects". Kompozitoriu saraše su biografijomis suminėti 6 estai, 5 latviai, 1 lietuvis — J. Gaidelis.

Iš visko matyti, kad baltiečiai Edmontone atliko didelį darbą. Labai gaila, kad tas darbas iki šiol nebuvo atskleistas lietuvių visuomenei.

Kun. Petro Ažubalio primicijų vaišės 1942 m. gruodžio 27 d. Čekoslovakijoj Ihlava seserų baromėjiečių vienuolyne, kur tuo metu buvo prisiglaudęs ir pats primicijantas. Trečioji iš kairės — primicijanto motina, kun. P. Ažubalis, sesuo vyresnioji, St. Ažubalis; stovi — kun. Pr. Brazys, MIC, dr. V. Markevičiūtė, vietinis čekų kunigas Wesely

Tvirti pečiai, svarūs darbai

Kunigo Petro Ažubalio sidabrinę kunigystės sukaktį prisimenant

Taip jau lietuvių tautos istorija susiklostė, kad kunigas nuo pat senųjų amžių buvo ir yra didelis veiksnys visame mūsų likiminiame kelyje. Senosios Lietuvos laikais kriviai buvo tikrieji mūsų kunigaikščių dvasios vadai, jų sapnų aiškintojai, jų didžiųjų darbų inspiratoriai. Sunkiausiais pereito šimtmečio laikotarpiais, kai mūsų tauta, rusifikacijos bei polonizacijos prislėgta, savo bajorijos apleista, kovojo už savo išlikimą, didieji

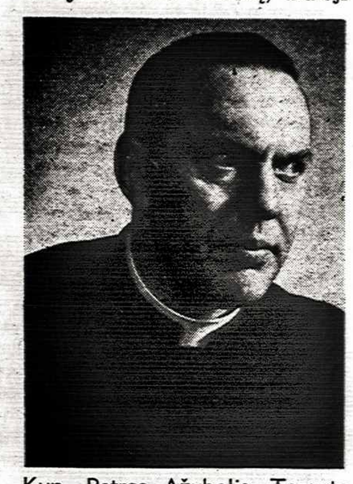

Kun. Petras Ažubalis, Toronto Šv. Jono Kr. parapijos klebonas, švenčiąs sidabrinę savo kunigystės sukaktį

vyskupai ir kunigai buvo tie švyturiai, kurie rodė tautai teisingą kelią, pranašavo tautos sapnus į nepriklausomybę. Tas pats kartojosi nepriklausomybės aušroje, jos kovose, nepriklausomojo gyvenimo triumfe. Tas pats yra ir dabar, tautai patekus į naują likiminį pavojų. Lietuvis kunigas, su nedidelėmis išimtimis, savo tautinę misiją jaučia ir ją atlieka nepaisydamas sąlygų bei aplinkybių, ar tai būtų išlėpusiuose Amerikos didmiesčiuose, ar Sibiro kasyklų požemiuose.

Sąlygų lietuvis kunigas nebijo, tačiau negalima pasakyti, kad jų vienokis ar kitokis pobūdis jo darbui neturėtų reikšmės. Giliai krikščioniška nepriklausomoji Lietuva sudarė kunigo darbui, ypač kai kuriais laikotarpiais, reliatyviai geriausias sąlygas. Be to, patys kunigai buvo gausūs, apsijungę į stiprų fraternalinį vienetą, kurio viršūnėje buvo savieji vyskupai. Išeivijoje tos sąlygos sumažėjo iki minimumo. Kraštuose, kuriuose gyvename, lietuviškasis kunigo darbas nereikalingas. Jie kunigą vertina tik kaip tarptautinės krikščionybės narį. Materialines sąlygas lietuvis kunigas nemaža dalimi turi pats susiorganizuoti, ir tai ne tik sau, bet ir lietuviškai savo parapijos veiklai. Kunigų organizacija išeivijoje yra privati draugija, besiremianti tiktai moraliniu autoritetu. Ir taip matome lietuvį kunigą prie altoriaus, matome veikiantį, matome "be darbo" gyvenantį. Su malonumu kunigo veiklą kritikuojame daugiau, negu kieno kito, tačiau, deja, retai pažiūrime į tą užkulisinį erškėčių kelią, kuriuo lietuvis kunigas eina, dažnai nematomas, kad tarnautų savajai tautai.

Pirmieji žingsniai

Mintis sustoja ties vienu konkrečiu atveju — kunigu Petru Ažubaliu jo kunigystės 25 metų sukakties proga.

1949 m. šis kunigas, Toronto arkivyskupo kardinolo McGuigan kviečiamas, atvyko klebonauti į tada vienintelę Toronto lietuvių Šv. Jono parapiją, kuri jau ilgesnį laiką buvo tvarkoma nelietuvio klebono. Atvykstantis nė nemanė, kad ant jo pečių tuoj pat užgrius taip sunkios ir komplikuotos pareigos. Pirmiausia, milžiniškos pareigos pačioje bažnyčioje. Maža, vos kelias dešimtis šeimų apjungianti parapija, metų laikotarpyje išaugo į tūkstantinį milžiną, kur vien jungtuvių būdavo po keletą kiekvieną savaitę. Jaunavedžiai ir jų palydos turėjo laukti eilės, kad prieitų prie altoriaus. Šalia to, prasidėjo labai plati socialinė veikla. Suvažiavo žmonės, nemokėdami kalbos. Retas turėjo kokią nors praktiškai pritaikomą profesiją. Šeimos buvo su mažais vaikais, kuriems mažai kas tenorėjo nuomoti kambarį (nekalbant apie butą, kuriam nuomoti nebuvo pinigų). Pats, vos pradėjęs vietinės kalbos mokytis, geraširdis klebonas, pasitelkęs vieną kitą padėjėją iš senosios ateivijos tautiečių, bėgiojo po įstaigas, labdaros organizacijas, darbovietes ir šiaip pas privačius asmenis, prašydamas vienam darbo, kitam buto, trečiam pašalpos ir pan.

Stovyklose Vokietijoje tautiečiai buvo įsijungę į plačią organizacinę ir kultūrinę veiklą. Tai veiklai techniškąsias sąlygas sudarė globėjai — UNRRA, vėliau IRO. Suvažiavo į Torontą veikėjai ir darbuotojai, organizacijų vadai, mokytojai, laikraštininkai, mokiniai, ir visi panoro tuoj pat toliau tęsti anapus Atlanto pradėtąją veiklą. Bet veiklai vien žmonių nepakanka. Jai reikia ir bent minimalių sąlygų. Kur tų sąlygų ieškoti — pas kleboną. Ir taip mažas klebonijos pastatas tapo vieša lietuviškosios veiklos vieta. Klebonijos raštinė, valgomasis ir salonėlis buvo nuolatine organizacijų posėdžių vieta; rūsyje, turėjusiame tik cemento grindis, pradėjo veikti lietuviška mokyklėlė, o po metų, kitame rūsio kampe, įsikūrė ir ką tik pradėjusių eiti "Tėviškės Žiburių" redakcija. Didžiulę Toronto lietuvių kolonijį, kurioje dabar dirba 7 lietuviai kunigai, gerus metus aptarnavo tik vienas kun. P. Ažubalis. Jau vien už tą laikotarpį jam priklauso visų pagarba ir padėka.

Ryškieji darbai

Bėgo laikas. Atvažiavo daugiau kunigų. Įsikūrė antroji parapija. Atrodo, kad "senasis" klebonas galėjo kiek pailsėti, koncentruodamasis tik savo parapijos ribose. Bet ne — jis ir toliau buvo pilnas įvairių projektų. Dalis tų projektų, kaip senelių namai, liko neįgyvendinti, nors ir dėl jų daug sielotasi. Tačiau dvi didelės idėjos buvo įvykdytos: pastatydinta stovyklavietė Springhurste ir įsteigtos lietuvių kapinės Toronte. Kapinių idėja yra pati didžiausia, kokią vienas kunigas kada galėjo įgyvendinti Amerikoje. Tai buvo trumpa, niekad nebepasikartosianti proga, laiku pastebėta ir sumaniai įgyvendinta, turint vos keliasdešimtą reikalingos pinigų sumos dalį. Be to, iš pagrindų atnaujinta, padidinta bažnyčia, kainavusi daugiau nei kapinės.

Šiuo metu klebonas, šalia Springhursto stovyklavietės ir kapinių administravimo, daugiausia reiškiasi labdaros ir visuomenės veikloje. Atrodė, kad šalpos aktualumas Toronte yra jau seniai praėjęs, bet taip iš tikrųjų nėra. Diena iš dienos klebonijoje vis yra tautiečių, atėjusių prašyti pagalbos: materialinės paramos, užtarimo valdžios įstaigose ar teismuose, senelių, besistengiančių gauti pensiją, žmonių su imigracijos problemomis, žmonių iš savo bei kitų parapijų, ir visai be parapijų, kaikada ir tautiečių, kuriems kunigo patarnavimas per kelis dešimtmečius prakeikimu skambėjo. Visiems šios durys yra atviros, nors nevisi, pagalba pasinaudoję, šias duris vėliau atsimena.

Į tiesioginę visuomeninę veiklą yra įsitraukę visi lietuviai kunigai Kanadoje, tačiau kun. P. Ažubalį šia proga reikia paminėti kaip nepailstantį veikėją Kanados Lietuvių Bendruomenėje. Nuo pat jos susiorganizavimo jis yra krašto tarybos narys, nuolatinis Toronto apylinkės vicepirmininkas, savo plačiomis pažintimis anglų visuomenėje labai palengvinąs įvairių problemų sprendimą.

Straipsnio rėmai persiauri platesniam paminėjimui kun. P. Ažubalio veiklos. Baigiame tad linkėjimais dar ilgai tarnauti Dievui ir lietuviui žmogui, mūsų broliui. **A. R.**

Kultūrinės sėkmės ir nesėkmės

Ištraukos iš dr. Juozo Griniaus paskaitos kultūros kongrese Čikagoje

Sėkmės visada atrodo blankesnės už nesėkmes, ramų kūrybinį darbą visada nustelbia ginčo, nors ir smulkaus, audra. Tačiau tik šviesa matuoja ir tamsą. Ir nesėkmės yra galimos ne tuštumoj, o tik sėkmių pagrindu, kur buvo veikta ir kurta. Čia ir yra pagrindinė sėkmė: tiek metų ne tik išsilaikėme, bet ir reiškėme savo kultūrinę gyvybę. Sutelkėme per visą laiką tokių laimėjimų ir tiek, kad įprasminome ir savąjį tėvynės palikimą. Esame čia tokia maža tautos dalelė, kad kaikurie vartoja tiesiog atplaišos žodį. Tas tiesa, turint galvoj aplamai visus. Bet netiesa, imant kūrybos žmones. Rašytojų, dailininkų, muzikų, mokslininkų, ypač lituanistų, pasitraukė ne nuošimtis kitas, o ligi pusės ar net ligi daugumos (rašytojų — 70%). Galima tikra prasme kalbėti apie jų egzodą, masinį išvykimą. Tokio Lietuvos kūrybinių pajėgų egzodo viena didelė ir tragiška pasėka: lietuvių tautos kultūrinė kūryba perskelta į pavergtojo krašto ir laisvojo pasaulio sroves. Abi jos plėtojasi skirtingais keliais dėl visiškai skirtingų aplinkybių. Bet lygiai integraliai abi srovės priklauso tautai ir galutinai sudaro vieną visumą, nors ir kiek šioj visumoj yra gilios vidinės įtampos. Kas norėtų šio jau kone amžiaus ketvirtį siekiančio laikotarpio lietuvių literatūrą, dailę, muziką, iš dalies net mokslinę kūrybą tapatinti tik su viena kuria srove, tas tikrovę klastotų. Nei čia, laisvajame pasaulyje, esantieji negalime nuneigti dabartinių Lietuvos kūrėjų, nei ten, tėvynėj, likusieji negali nuneigti, kas lietuvių kultūrai laimina už tėvynės. "Čia" ir "ten" tėra tautos nelemtyje geografinio išsiskyrimo sąvokos. O iš esmės ir tėvynėje, ir užsienyje esame ne "jie" ir "jie", o tie patys m e s — tos pačios amžių sulydytos tautos vaikai.

Tai ir yra pagrindinė sėkmė — savo tautinės gyvybės kūrybinis reiškimas ir tuo pačiu mūsojo iš tėvynės pasitraukimo įprasminimas. Įprasmindami savąjį egzodą, mūsų kūrėjai įprasmina ir visų mūsų egzilį. Reikia tai pabrėžti, kada skundžiamasi, jog eiliniam žmogui lietuvybė svetur nebeteikia nieko prasmingo. Ir eilinis dalyvavimas mūsų tautinės gyvybės kūrybiniame reiškime yra prasmingas: grįždami tėvynėn savo kūryba, mūsų kūrėjai jos istorijon įlies ir mus visus.

* * *

O kur pagrindinė nesėkmė? Tai normali nutautimo sparta. Nutautimas vyksta tokia kreive, kokia yra numatyta visiems išeiviams. Kaip ilgai dar lemta lietuvybei laikytis? Vis tolydžio didėja tarpas tarp tremtiniškų ambicijų ir išeiviškos laikysenos. Vis retėja "tremtiniai", o gausėja "išeiviai". Žinoma, ne laikas mus verčia iš vienų į kitus, o tik pasirodome kas iš tikro buvome. Tebetrunka tremtis tiems, kurie iš tikro tremtiniai. O kurie išeiviai, tai ir nebuvo tremtiniai.

Vieni tylomis moja ranka į viską ir traukiasi tik į savo asmeninį kiautą. Antri garsiai skundžiasi dėl plintančio abejingumo, tačiau mažiau angažuodamiesi darbui, o daugiau tik pakasynines raudas raudodami. Treti šoka guosti, kad be pagrindo rūpinamės. Vienas užtikrino, kad "drąsiai galima atsakyti — ne mažiau kaip dar 150 metų" mes turėsime išeivijoje patriotinių kartų. Kukliau užtikrinti Australijos lietuviai: "lietuvybė bus gyva dviejose kartose. Apie 80 metų".

* * *

Laikau pragaištingu tą realizmą, kuris virsta defetizmu: kokia prasmė besirūpinti lietuvybe, nes vis tiek, anksčiau ar vėliau, jai lemta išeivijoje išblėsti. Tiesa, kad nieko nėra amžina istorijoje. Bet dėl to netenka iš anksto save laidoti ir apraudoti. Visų mūsų dienos suskaitytos, bet visvien rūpinamės ir kasdienos darbais, ir ateities planais. Tai natūralu. Tačiau bendruomeniškai vis kažkaip kitaip norime elgtis, būtent — nesveikai, kaip žmogus, kuris savo šermenis ruošia dar gyvas būdamas. Tai ne veiklon žadina, o visas pastangas pakerta. Ypač nelemtai tokia pakasyninė nuotaika veikia jaunąją kartą. Nuo tokios laidotuvinės saviruošos jaunas žmogus negali nebėgti. Nemažai daliai jaunųjų šis purtymasis nuo vyresniųjų nejučiomis virsta purtymusi ir nuo pačios lietuvybės. Kitai daliai jis apkartina natūraliąją generacinę įtampą ir (tai labiausiai nelemta) paverčia ją bergždžia savitarpio priešybe.

* * *

Bet lygiai nemastymu laikau ir optimistinį guodimasi šimtu penkiasdešimt metų. Ateitis yra ne kažkokio likimo jau iš anksto nulemta, o mūsų pačių kuriama turimose sąlygose. Viena yra dėl ateities aišku: kaip dabar laikomės, tokią ir ateitį rengiamės. Kiek gi pagrindo tikėti 150 metų, kai jau daugelio pačių optimistų sūnūs sunkiai lietuviškai besupranta. Kitaip, visiškai kitaip, turėtume visi laikytis, kad bent šiek tiek galėtume tikėti ilgesnės ateities pažadu. Greičiau tenka klausti: kiek dar metų mums skirta laikantis taip, kaip dabar dauguma laikosi?

Nemąstymu laikau tiek defetistinę šermenų saviruošą, tiek 150 metų euforiją (optimistinį kliedėjimą). Bet dar labiau pas mus nemąstymas kūnijasi apskritai laiko perspektyvos stokojimu. **Stokoti laiko perspektyvos — tai stokoti ir tikrovės jausmo. Reikia justi laiko tėkmę, nenorint būti jos išplautiems.** Deja, šiame nemąstyme skęsta dauguma, lemianti dauguma. Akivaizdžiai šį nemąstymą rodo visi tie abstraktūs planavimai, lyg amžiais tęstųsi dabartinė padėtis. Galime planuoti tik laiką, bet planuojame jį lyg amžinybę, kuri yra antlaikinė dabarties pilnatvė. Planuojame, lyg rytdiena bus tokia pat, kaip šiandiena. Atrodo, kad nėra ko rūpintis, nes viską savaime sutvarkys pats laikas: vienus žmones pakeis kiti, vienas kartas pakeis kitos.

Deja, ne mums pasitikėti laiku, nes kovoti už savo ateitį mums kaip tik reiškia kovoti prieš laiką. Patikėtas viską savaime tvarkyti, laikas tik mus "tvarko", t.y. mus tik blėsina. Turime patys laiką tvarkyti, nes galime savo laiką tik išsikovoti. Kas pasitiki laiku, tas išsižada ateities.

* * *

Tiesa, kad aplamai vienas kartas pakeičia kitos. Nors mirtis visur lygiai laikosi savo ritmo, bet jos siautėjimą išlygina gyvybės skleidimasis. Deja, mūsų tirpstančioje bendruomenėje šio išlyginimo nėra. Nors ir mes gimdome vaikus, auginame, mokslиname ir gyveniman išleidžiame, bet tik labai maža jų dalis lieka įaugus mūsų bendruomenėn. Kasmet sulaukiame apie 20 įvairių mokslų daktarų, bet savo tarpan iš jų sulaukiame vos vieno antro. Per eilę metų susidaro eilė daugiau ar mažiau į mūsų gyvenimą įsijungusių naujų vardų, kurias ir džiaugiamės kaip savo jaunąja karta. Tačiau, deja, kartai sudaryti nepakanka tik keliasdešimt žmonių. Iš tiesų naujos kartos mums nebeateina, nors kas treti metai vis nauja generacija skelbiasi. Visomis šnekomis apie generacijas tik dengiame, kad liekame be naujų generacijų.

* * *

Be abejonės, ir viskam suprimityvėjus, lietuvybė dar laikysis galbūt ir gana ilgai. Bet tai bus tik paprastas vegetavimas, nebetekęs prasmės, nes nebenešąs vaisių. Veikimo instinktas užtikrins veikėjų palaikyti vegetacinei rutinai. O kūrybinių talentų (galbūt išskyrus dainininkus) nereikės nė tų, kurių dar bus. Saviesiems nereikalingi, jie ramiai dings savose profesijose, vieni retkarčiais pasigarsindami ir lietuviuose, o kiti nė lietuviška reklama nebesidomėdami. Ir senoji išeivija daug savo vaikų buvo išleidusi į mokslus ir turėjo kūrybinių talentų, tačiau nė enciklopedijai nepasisekė jų visų sumedžioti: tiek nebesugaunamai jie buvo dingę iš lietuvių tarpo.

* * *

Bergždžia raudoti — raudos nieko nepadeda. Bet nieko nepadeda ir nemąstymas, užmerkiant akis prieš save pačius. Tikras rūpestis reikalauja blaivaus vieningumo. Turint ribotas pajėgas ir stovint prieš vis sunkėjančią padėtį, svarbu savo jėgas sutelkti kiek galint racionaliau. Visos emigracijos baigiasi dezintegracija, galutiniu suskeldėjimu. Tai įspėja ir mus.

Nelaikas vieniems prieš kitus arogantiškai pūstis, nelaikas savo tarpe isteriškai pjautis. Visi stovime prieš tą patį sunkų rūpestį saugoti tautinę gyvybę bent tol, kol tai aplamai įmanoma. Kaip mirtis savo žiaurumu švelnina žmones, sutaiko priešus, taip ir mūsų išeivinės lietuvybės tragiška padėtis skatina broliškiau susitelkti.

* * *

Tragiška mūsų padėtis, bet padarome ją komišką, kai ją lyg pamirštame. A. Landsbergis aną kartą teisingai pastebėjo, kad "kiekviena išeivija neišvengiamai tampa tragikomiška". "Penkių stulpų turgaus aikštėje" autorius žino pralaimėjimo tragizmą. "Meilės mokyklos" Bangžuvėno autorius žino ir pūtimosi komizmą. Kiek mes patys suvokiame savo tragikomizmą?

Tragikomiška pūstis, kai nebėra kuo, ir pjautis, kai nebelieka kam; planuoti ateitį, kuri nebelaukia, ar žygius, kuriems nebėra jėgų; dėl niekų pradėti didelę kovą ar dėl niekų griauti rimtą darbą; principingumą paversti bekompromisiniu absoliutizmu — arba pagal mūsų valią, arba iš visko traukiamės; tomis madomis isterišką nesivaldymą augštinti dvasiniu gyvumu, brutalų kitų niekinimą — moraliniu jautrumu; su inršiu piktintis kitais, o savo fanatizmą kanonizuoti idealizmu. Daug tokių tragikomiškų apraiškų ir kairėj, ir dešinėj.

* * *

Mūsų padėty, prieš sunkius uždavinius stovint su kukliomis saujelės pajėgomis, **kuo mažiausiai reikia arogantiško išdidumo,** nes jis tik ardo bendras pastangas. Užuot arogantiško išdidumo, mūsų padėtis diktuoja **kuklų nuolankumą.** Būti šiandien blaiviems — tai visų pirma nepervertinti savęs ir nenuvertinti kitų; žadinti ne aistras, o sąžines; ne rietis, o kiek galint broliškai susitelkti.

Blaiviu realumu ir kukliu nuolankumu tenka eiti į visus šio meto rūpesčius tiek visame visuomeniniame, tiek specialiai kultūriniame gyvenime.

* * *

Istorijoje nėra nieko amžino. Miršta visos emigracijos. Miršta visos tautos. Miršta visos civilizacijos. Bet ar tai skelbia visko bevertiškumą ir beprasmiškumą? Nieku būdu. Beprasmybę įkūnija ne istorinė praeinamybė, o išblėsimas be istorijos, nepripildžius laiko tais dvasinės kūrybos žygiais, kurie laiko tėkmę paverčia istorine egzistencija. Mažiau svarbu, anksčiau ar vėliau kas išblėso. Svarbiau, kas savo laiku buvo pasiekta.

Tai galioja ir mums. Išeivinėse sąlygose mūsų lietuviškoji gyvybė vis sparčiau ges. Mums **yra duotas ribotas laikas, ir dėl to turime jį naudoti, nieko nelaukdami.** Ateitis kuriama dabartyje. Tiek turėsime ateities, kiek būsime patys susikūrę. Pripildydami savo turimąjį laiką, įprasminsime ir savo egzilį: grįšime į tėvynę tik tuo, ką būsime laimėję tautos istorijai, jos kultūrai. (Pilnas paskaitos tekstas bus atspausdintas "Aiduose".

Toronto šeštadieninės mokyklos mokiniai mokosi ne tik lietuvių kalbos bei literatūros, bet ir tautinių šokių. Tradicinė mokyklos Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 17 d., 3 v. p.p., Prisikėlimo salėje
Nuotr. S. Dabkaus

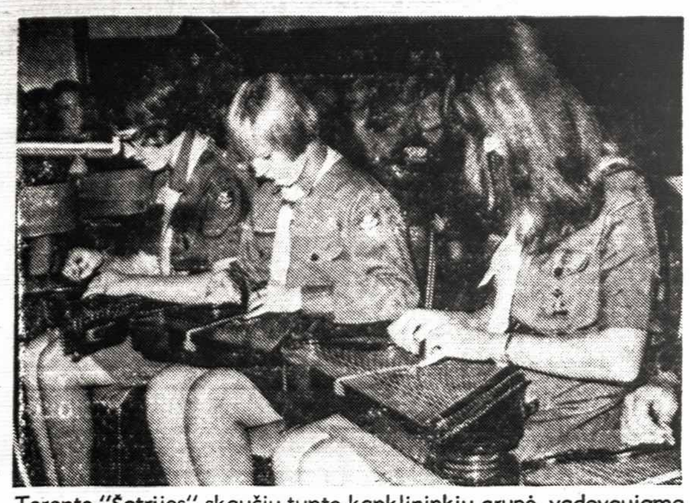

Toronto "Šatrijos" skaučių tunto kanklininkių grupė, vadovaujama v. s. Stepo Kairio. Tuntas gavo šešias kankles ir laukia dar trijų. Tai pirmoji konklininkių grupė Toronte Nuotr. S. Dabkaus

SVEIKATOS KLINIKA -- Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Kodėl 1672 metai buvo geri metai degtinei? Tai buvo Paarl's pirmieji metai!

Jau beveik trys šimtai metų, kai ši puikioji degtinė atsirado saulėtuose Cape of Good Hope slėniuose. Šiandien ta aristokratiškos kilmės puikioji degtinė yra garsi visoje Kanadoje ir žinoma kaip "Paarl Five Star, premium brandy", išsiskirtinės kokybės, pirmaujanti savo švelniu skoniu.

Importuota Paarl Brandy degtinė yra skani, nes ilgai laikyta ąžuolinėse statinėse. Tai tikrai yra puiki degtinė. Pamėginkite ją tuojau.

Labiausiai perkama degtinė Kanadoje

B7-66M

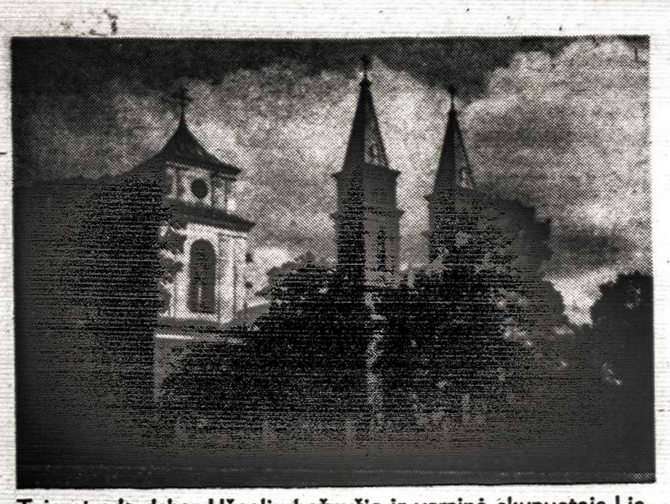

Taip atrodo dabar Užpalių bažnyčia ir varpinė okupuotoje Lietuvoje

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KVARTETO GASTROLĖS

"TŽ" jau buvo skelbtas pranešimas iš Švedijos apie ten styginį kvartetą ištikusias nesėkmes, kai Maskva sumaišė meną su Spalio revoliucijos propaganda. Savaime suprantama, kompartija jas nuslėpė nuo Lietuvoje gyvenančių tautiečių. Kvarteto dalyvis J. Fledžinskas jiems pasakoja "Liter. ir Meno" puslapiuose: "Nors tai jau dešimta mūsiškio kvarteto koncertinė kelionė po užsienį, tačiau tokio šilto priėmimo nesitikėjome. Koncertavome Stokholme, Upsaloje, Vesteruose. Visur mus lydėjo plojimai, nuoširdi padėka ir kvietimai dar kartą atvykti..." Panašias mintis kartoja ir kvarteto vadovas E. Paulauskas "Tiesos" kultūriniame puslapyje. Užsimena jis ir apie susitikimus su Švedijos lietuviais: "Mums patikėta pareiga — propaguoti muzikinę Lietuvos kultūrą. Tačiau dažnai kelionėse iškyla prieš akis ir kita ne mažiau atsakinga užduotis: atstovauti Tarybų Lietuvai. Susitikimai, užsimezgę ryšiai su žmonėmis neretai skatina atviresniam pokalbiui, ginčui. Nors Švedijoje ir negausiai esama lietuviškos išeivijos, čia taip pat ne kartą teko girdėti naivius samportavimus apie mūsų tėvynę. Tokiems žmonėms mes turėjom vieną atsakymą: "Atvažiuokit pas mus, aplankykit, pažiūrėkit patys. Kol dar turit jėgų, kol visai nepasenot... ("T" nr. 268). Stockholme jis sakosi matęs demonstracijas prie JAV ir Graikijos atstovybių, stebėjęs apšepusius paauglius ir skaitęs ant sienų užrašą "USA", kurio atitinkamai "reformuota" vidurinioji raidė priminusi svastiką. Už meno sujaukimą su propaganda E. Paulauskas sovietinei kompartijai, kaip matome, atsilygina propaganda

TVARKOS SAUGOTOJAI

Milicijos dienos proga maskvinis augščiausias sovietas lapkričio 4 d. ordinais ir medaliais apdovanojo 93 viešosios tvarkos apsaugos darbuotojus sovietų okup. Lietuvoje. Atmetus lietuvius ir keletą žydų, apdovanotų milicininkų sąraše yra net 35 rusai, kaip pvz. pulkininkai — Pavelas Pavlikas, Kuzma Kiričenka, papulkininkiai — Aleksandras Mitrofanovas, Jarmolajus Roščenkovas, Nikalojus Borisovas, Michailas Garbinas, Tarasas Kilimnika, Artemijus Mešanovas, mjr. Pavelas Sedovas, kapitonai — Aleksejus Petrovas, Piotras Burdelis, Stepanas Šalajevas ir eilė žemesnių laipsnių karininkų.

TAMSUSIS KAVARSKAS

Liūdną ir niūrų Kavarsko vaizdą "Tiesos" redaktoriams lapkr. 14 d. piešia A. Dekla: "Esu senas kavarskietis, šiose apylinkėse kovojau už Tarybų valdžią. Dabar gyvenu Kaune, bet kiekvienais metais atvažiuoju į savo gimtinę. Vakare teko pereiti J. Janonio gatvę, bet joje nėra nė vienos elektros lemputės. Neapšviestos ir kitos gatvės. Gatvės taip pat nešvarios, medeliai nulaužyti, iškraipyti, šaligatviai iširę, suolai išvartyti. Kodėl taip apleistas Kavarskas?"

PASAKA APIE ŽUVĮ

"Tiesos" 219 nr. skelbiamas pranešimas iš Klaipėdos: "Mūsų žvejai sugauna Atlante daug ir gardžių stauridžių, stumbrių, sardinopsų. Šių žuvų gausu ir parduotuvėse. Tačiau jos didelės paklausos neturėjo: brangios. Dabar žuvies produktai iš stauridės, sardinopso, stumbrės atpiginta 30-40 procentų."

"Šluota" 16 nr. tiems sardinopsams paskyrė specialų J. Bežuvio rašinį "Pasaka apie sardinopsą", kuriame pasakojama: "Seniai seniai žmonės pradėjo skųstis, kad Vilniuje, L. Giros gatvėje esančioje specializuotoje žuvies parduotuvėje mažokai šviežios, rūkytos, sūdytos ir konservuotos žuvies esą. Parduotuvės vadovai savo ruožtu aimanavo, kad jiems tos žuvies ministerija, trestas, "Zapryba" ir dar kažkokios centralizuotos žuvies gaudymo įstaigos bei įmonės neduodą. Žmonės gi vis tiek skundėsi, pardavėjai irgi netylėjo, pagaliau ministerija ir trestas pažadėjo.

— Duosime

Už poros mėnesių atvežė didelę siuntą... reklamų ir nukabinėjo parduotuvės vitrinas bei sienas.

Girdi, pirmiausia pratinkite žmones prie reklamos. Tegul išmoksta kaip reikia žuvelę virti, kepti, marinuoti.

Kai žuvies nėra, tai ir nenorėdamas žiopsai į reklamą. O reklama lange viliojanti — net seilė varva.

Įeina pirkėjas į vidų, jį pasitinka plakatas "Vandenynų žuvis — puikus užkandis". Kas nesusivilios tokiu šūkiu, kai greta gastronomas, už poros namų — vyninė su kitu šūkiu "Čia galima išgerti stiklinę sauso vyno". (Beje, šitas lozungas atitinka tikrovę). Žuvies parduotuvėje kabo ir receptūra: "Skanius žuvies patiekalus — teftelius, frikadelius ir kotletus — galima pasigaminti iš sardinopso". Greta spalvota žuvis vos nesibučiuoja su geltonu gaidžiu, apačioje parašėlis: "Maistingumu staurida nenusileidžia viščiukų mėsai".

Perskaitė žmonės skelbimus, prisižiūrėjo ryškiomis varsomis atvaizduotų žuvelių, numalšino kilusį troškulį gretimoje vyninėje, nepasižyminčioje rekламos rėksmingumu, ir vėl skundžiasi — nėra žuvies pirkti! Pardavėjai sako — nėra ką parduoti!"

Rašinį puošia vitrinos nuotrauka su įdomiu užrašu ir plakatu: "Žuvies konservai, rybye konservi, Argentina, lietuviški cepelinai." Tiems cepelinams autorius skiria keturias šmaikščias eilutes:

"Kur jų gauti? Kur jų gauti? —
Klausimėlių pilna.
Argentinoj cepelinai,
O reklama — Vilniuj!"

SPALIO ŠVIESOJE

Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos institutas ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugija Vilniuje lapkričio 14 d. buvo sušaukusi specialią konferenciją, kurios dalyviams rūpėjo "Spalio socialistinės revoliucijos reikšmė lietuvių, baltarusių ir lenkų tautų savitarpio santykiams". Pranešimus padarė žinomas istorijos klastotojas dr. J. Žiugžda, LKP ck partijos instituto vyr. mokslinis bendradarbis P. Štaras ir Vilniaus un-to docentas, filosofijos mokslų kandidatas G. Zimanas. Pastarasis yra tas pats lig šiol vardo nesulietuvinęs Stalino garbintojas, žydų kilmės Genrikas Zimanas, "Tiesos" vyr. redaktorius, ir žurnalistiškai, ir filosofiškai nuskurdinęs pagrindinį dienraštį sovietų okup. Lietuvoje. Be šių "didžiųjų mokslininkų", žodis buvo duotas maskviečiui akademikui dr. A. Manusevičiui, lenkui akademikui dr. P. Losovskiui, gudams akademikams — dr. I. Kravčenkai ir R. Kriučokui.

V. Kst.

DR. V. D. KVEDARAS

Dantistas

460 MAIN ST. E.

Hamilton, Ont.

Telefonas 529-4911

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:	Augšti nuošimčiai už indėlius
Pirm. 9.30—5 v.p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos
Antr. 9.30—5 v.p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės
Treč. 9.30—5 v. p.p.	ir paskolų draudimas.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.	Pilnas čekių patarnavimas
Penkt. 9.30—8 v.p.p.	Užtikrintas indėlių saugumas
Sešt. 9—1 v.p.p.	Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.

ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS.

KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.

MI 83400 ANCASTER, ONT.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Hamiltono Jaunimo Centro salėje.

*Bilieto kaina, įskaitant užkandžius, stiprius gėrimus, puikią muziką, — asmeniui tik $7.50 * Pilnas bufetas * Pradžia — 7 val. vakaro, pabaiga — 2 val. ryto * Bilietai gaunami pas Bendruomenės valdybos narius*

HAMILTON, ONT

K.L.K. MOTERŲ DR-JOS METINĖ ŠVENTĖ bus atžymėta gruodžio 10 d., 11 val. Mišiomis, kurios yra užprašytos už mirusias Dr-jos nares. Kviečiame visas nares ir prijaučiančias dalyvauti pamaldose ir priimti Komuniją. — Tradiciniam blynų baliui vasario 27 d. pradėta ruoštis ir gauta keletas laimės stalų. — Į valdybos nares yra pakviesta Emilija Kybartienė. **Valdyba**

BENDROS KŪČIOS. "Širvintos" tunto vyresnių skaučių "Šatrijos Raganos" ir "Gražinos" draugovės rengia Kūčias visoms tunto skautėms sekmadienį, gruodžio 10 d., 5 v.p.p. Jaukesnei nuotaikai sudaryti reikia tinkamų patalpų, ir todėl jos įvyks Hamiltono Jaunimo Centre. Būdama prityrusi šeimininkė, p. Gedminienė sutiko Kūčių vakarienės paruošimą, vyresnių skaučių padedama, sutvarkyti. Dvasios vadovas mons. dr. J. Tadarauskas maloniai sutiko rengiamoje Kūčių vakarienėje dalyvauti ir paaiškinti Kūčių religinę prasmę. Pradėsime trumpa rimties ir susikaupimo valandėle, po kurios seks dvasios vado žodis, įprastinis pasidalinimas plotkelėmis ir vakarienė. Ta proga norima supažindinti ir su senovės Lietuvos kaimuose to vakaro ir nakties papročiais. E. Kudabienė sutiko mums apie juos papasakoti ir kaikuriuos būdingesnius net pademonstruoti. Kviečiame visas seses, pradedant mažiausiomis paukštytėmis ir baigiant tunto skautininkėmis, Kūčių vakarienėje dalyvauti. **Širvintietė**

PLANUOKIME IŠ ANKSTO Naujus Metus sutikti Jaunimo Centro salėje, kur bus alkanas papenėtas, trokštantis pagirdytas įėjimo bilietą įsigijus. Baliaus organizatoriai — Bendruomenės valdyba.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ visuotinis susirinkimas — gruodžio 10, sekmadienį, 5 v. p.p., parapijos salėje. Kalbės kun. J. Borevičius, SJ, iš Čikagos. Taip pat susirinkimo metu papasakos neseniai iš Lietuvos atvykusi apie dabartinį gyvenimą, bus pranešimas iš ateitininkų sendraugių suvažiavimo ir ateities planų aptarimas. Valdyba kviečia visus narius, ateitininkus sendraugius, atitolusius nuo skyriaus veiklos, ir visus besidominčius ateitininkų kultūrine bei visuomenine veikla dalyvauti susirinkime.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ žiemos kursai šiais metais įvyks Dainavoje. Prasidės gruodžio 26, baigsis sausio 1 d. Norintieji vykti registruojasi pas kuopos globėją J. Pleinį iki gruodžio 10 d. Kursų mokestis vienam dalyviui — $30 už vieną savaitę. **J. P.**

PADĖKA

Ateitininkų sendraugių valdyba, praėjus su gražiu pasisekimu spaudos baliui, reiškia didžią padėką Klevelando tautinių šokių grupei "Grandinėlė" ir jų vadovui L. Sagiui už atvežtą šią gražią ir neužmirštamą programą. Hamiltoniečiai negali užmiršti, ilgai minės šios grupės gražų pasirodymą.

Rengėjai reiškia nuoširdžią padėką laimės staliukų aukotojams: mons. dr. J. Tadarauskui, Economy Meat Market sav. A. Sakalauskui, Olympia Beauty Centre sav. J. Norkui, Oakville Constr. Co. sav. A. Liaukui. Nuoširdi padėka B. Kronui už auką spaudos baliaus karalaitės dovanai. Gili padėka stambesne auka parėmusiems loteriją: mons. dr. J. Tadarauskui, kun. B. Mikalauskui, OFM, iš St. Catharines, TRI Realty Ltd. sav. A. Pranskevičiui ir Z. Didžbaliui, T. Verbickaitei ir visiems kitiems nuoširdus ačiū aukojusiems loterijai pinigais ir fantais. Valdyba yra nuoširdžiai dėkinga A. Deksnienei ir M. Borusienei už paruošimą vaišių programos dalyviams ir M. Šiulienei už užkandžių paruošimą, kuriais turėjo progos visi baliaus dalyviai gardžiai pasivaišinti. Nuoširdus ačiū talkininkams baliaus metu: V. Leparskui, Pr. Šiuliui, A. Balsiams, V. Verbickaitei, A. Juozapavičiui. Taip pat valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems skyriaus nariams ir moksl. ateitininkams už aktyvų prisidėjimą prie šio spaudos baliaus ruošos darbų ir jo pravedimo.

Didžiausia padėka tenka lietuviškai visuomenei už gausų dalyvavimą, kuri suprato šio parengimo tikslą — jaunimo rėmimą lietuviškuose darbuose. Tik jūsų, mieli tautiečiai, dėka mūsų atžalynas turėjo progos taip gražiai pasirodyti ir vėl gavo naujos energijos toliau dirbti šį gražų lietuvišką darbą.

Visiems lietuviškas ačiū!

Kuopos valdyba

EMA IR BRONIUS MILAŠIAI atšventė savo vedybinio gyvenimo 40 m. jubilėjų. Jei tą parengimą bičiuliai jiems ruošė paslapčiomis, tai tą paslaptį žinojo beveik 200 žmonių. Šeštadienio vakarą jie suvažiavo į "Mundy's" viešbutį, kur tam įvykiui buvo paruoštos dvi salės. Susijaudinusius 40 metų vedybų jaunavedžius su duona ir druska ir gausiais plojimais pasitiko jų bičiuliai, giminės ir seni draugai, kurių, pasirodė, jie labai daug turi. Sukaktuvininkams skirtą pagerbimo žodį tarė par. kleb. mons. dr. J. Tadarauskas, atsiminimų iš jų gyvenimo papasakojo St. Garliauskas iš Detroito, giminių vardu kalbėjo Alf. Patamsis, buvusių karių ir dabar veikiančių šaulių — Ant. Ruzgas. Trumpą žodį tarė dar A. Alsbergas. Buvo dvi sveikintojos ir iš Lietuvos, dabar viešinčios Kanadoje pas gimines — J. Andrašiūnienė ir O. Stankevičiūtė, kuri pasisakė buvusi pamergė jų jungtuvėse Tauragėje. Abi perdavė linkėjimus iš tėvynės, ragindamos nepamiršti savo gimtojo krašto. Apie sukaktuvininkus visi kalbėjo kaip apie nepaprastai geros širdies žmones, kurie prisideda ir talkina visiems visokiame artimo ir lietuvybės reikale. Br. Milašių minėjo kaip pasižymėjusį Lietuvos savanorį-kūrėją, aktyviai dalyvavusį nepriklausomybės kovų frontuose. Jis — ir plunksnos žmogus, parašęs knygą "Žvilgsnis atgal", didelis spausdinto lietuviško žodžio mylėtojas. Dovana buvo įteikta pinigais. Pobūvį pravedė B. Kronas, pagerbimą ruošė kitų talkinama E. Berzinienė. **K. M.**

STUDENTAI ATEITININKAI susiorganizavo ir išsirinko pirmąją valdybą: pirm. — S. Martinkutė, sekretorė — G. Juozapavičiūtė ir ižd. — A. Choromanskis. Pirmas jų veiklos planas — žiemos kursai. Tikimasi, kad ir šiemet hamiltoniečių jaunimas juose gausiai dalyvaus.

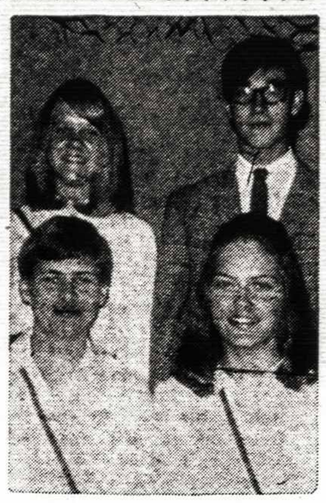

Hamiltono moksleivių ateitininkų 1967-68 mokslo metų valdyba. Iš kairės: D. Deksnytė — pirm., R. Kaminskaitė — sekr., R. Sakalas — vicepirm., N. Beniušytė—socialinių reikalų ved.; trūksta A. Joniko — ižd.

Nuotr. M. Borusienės

Ema ir Bronius Milašiai, atšventę Hamiltone savo vedybinio gyvenimo 40-tą sukaktį. Bronius Milašius yra "Tėviškės Žiburių ir kitų laikraščių bendradarbis, rašąs įvairiomis patrijotinėmis temomis. Jis turi daug įvairių atsiminimų, ypač iš savo gimtojo krašto, ir moka vaizdžiai juos perduoti.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES AND SERVICE HAMILTON

168 Locke St. S.
JA 2-5028

PHILIPS

PHILIPS takes the time to build the best

color tv as it should be

Norite pirkti spalvotą televizijos aparatą? Kreipkitės pas mus. 5 dienų išmėginimo laikas. Pamatysit, kad PHILIPS automatinis spalvotas televizijos priimtuvas yra pats geriausias.

Šio modelio reg. kaina $995.00

Dabar galite išmainyti savo seną priimtuvą.

Skirtumas tik $795.00

25" SPALVOTA TELEVIZIJA
MODELIS T2206

Pilnai transistorinis priimtuvas AM-FM STEREO RADIJAS. 4 greičių aumotatinis plokštelių keitėjas.
4 dvigubi garsiakalbiai.
Daug vietos sudėti plokštelėms.
Augštis 26½"
Plotis 18"
Ilgis 54"

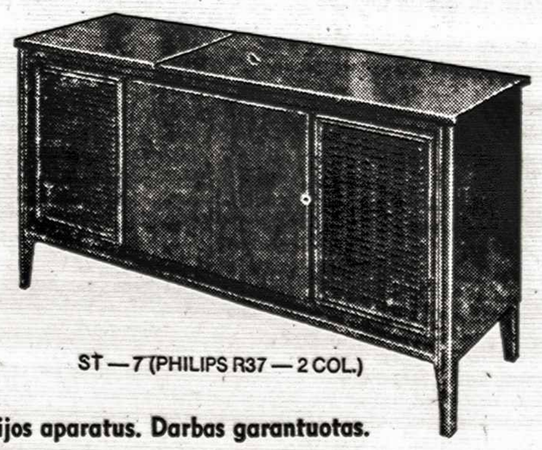

Mod. R37 STEREO REG. $459.00
Dabar $399.00

ST — 7 (PHILIPS R37 — 2 COL.)

Taisom radijo ir televizijos aparatus. Darbas garantuotas.

Darbo valandos 9—6, penktadieniais 9—9 v.v.

Kreiptis pas AL. Pilypaitį, krautuvės vedėją

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DR. J. K. VALIŪNAS, VLIKo pirmininkas, lapkričio 18 d. išvyko į Europą. Numato lankytis V. Vokietijoj, Šveicarijoj, Italijoj, Ispanijoj, Britanijoj ir galbūt Prancūzijoj. Į J. A. V-bes grįš apie gruodžio 10 d. ir dalyvaus VLIKo seime, kuris šaukiamas gruodžio 16-17 d.d. Niujorke, Maspetho lietuvių parapijos salėje. Dr. J. K. Valiūnas čia padarys pranešimą "VLIKo vedamoji Lietuvos laisvinimo kova tarptautinių įvykių šviesoje". Be jo, darbotvarkėn yra įtrauktas Pr. Vainausko pranešimas VLIKo tarybos vardu, J. Audėno — VLIKo valdybos vardu. Tautos Fondo ir Jungtinio Finansų Komiteto pranešimą padarys šio komiteto pirm. prel. J. Balkūnas. Seimo dalyviai taipgi turės patvirtinti 1967 m. apyskaitą ir priimti sąmatą 1968 metams.

LIETUVIŲ FONDO KOMISIJA, kurią sudarė LF atstovai — dr. G. Balukas, dr. P. Kisielius, A. Šantaras, LB centro v-bos nariai — inž. Br. Nainys, J. Kavaliūnas ir D. Tallat-Kelpšaitė, šių metų $20.000 pelną paskyrė: mokslinių darbų paramai — $2.450, literatūrinių apraišką paramai — $5.350, lituanistinio tobulinimosi reikalams — $2.750, mokslo priemonių paruošimui — $4.350, mokykloms — $2.000, įvairiems kultūriniams reikalams ir įvykiams — $3.100. Iš bendros sumos $12.950 paskirstys JAV LB centro valdyba, o $7.050 bus įteikta tiesiogiai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS naują valdybą sudarė šie organizacijų ir grupių atstovai: teisėjas F. Welsas, dr. Pijus Grigaitis, Mikas Vaidyla, Jonas Talalas, Povilas Dargis, Teodoras Blinstrubas, Eugenijus Bartkus, Jonas Jasaitis, Vladas Šimkus, Vitas Jasus ir John Evans. Ligšiolinis ALTos pirm. inž. A. Rudis savo kandidatūros nestatė, nes buvo nutaręs pasitraukti ryšium su kitais įsipareigojimais.

JŪRATĖS KAZICKAITĖS, lietuvaitės žurnalistės, reportažą iš P. Vietnamo paskelbė Associated Press žinių agentūra. Juo pasinaudojo kaikurie Amerikoje leidžiami laikraščiai, o vertimą paskelbė "Darbininkas" lapkr. 22 d. laidoje.

INŽ. ANT. MAŽEIKA, dirbąs Swanson bendrovėje Los Angeles, buvo perkeltas į projektų inžinierių skyrių už puikiai atliktą statinės kontrolės įrengimą Mičigano valstijoje statytame cemento fabrike.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ naujon centro valdybon išrinkti: V. Čyvas, J. Mikonis, J. Skrinskas, V. Rociūnas, J. Vasaris ir V. Palūnas. Visi jie yra klevelandiečiai. Kontrolės komisiją sudarė Cicero sambūrio nariai: K. Račiūnas, G. Bučmys ir A. Šatas.

Vokietija

APIE GERIAUSIUS LIETUVOS ŠOKĖJUS (mėgėjus) Jūratę ir Česlovą Norvaišas jau nekartą buvo rašyta "TŽ". Abu jie yra gydytojai — Jūratė Gylytė dėsto socialinę higieną ir sveikatos apsaugą Kauno medicinos institute, Česlovas yra Kauno radijo gamykłos vyr. gydytojas. V. Svilas atsiuntė "TŽ" pranešimą iš Vokietijos apie jų dalyvavimą tarptautinėse balinių šokių varžybose kurios įvyko Hanoveryje lapkričio 11 d. Pirmą vietą laimėjo austrai H. Kern ir H. Theisel, o mūsų tautiečiai pasidalino su šveicarų pora V ir VI vietas. Jie taipgi dalyvavo Prahoje, Čekoslovakijoje, surengtame tarptautiniame pramoginių šokių konkurse, kurio teisėjų gretose buvo Vilniaus liaudies meno rūmų choreografijos skyriaus meno vadovė M. Vaitulevičiūtė ir Kauno profsąjungų kultūros rūmų pramoginių šokių kolektyvo "Sūkurys" vadovas T. Petreikis. V. Svilas praneša, kad dar šiais metais J. Č. Norvaišos dalyvaus tarptautiniame šokių konkurse Italijoje, o 1968 m. vasario mėn. vėl atvyks į tarptautines šokių varžybas Pforzheime ir Miunchene, V. Vokietijoje.

Argentina

"ATŽALYNAS", Aušros Vartų parapijos mokyklos vaikų tautinių šokių grupė, lapkričio 11 d., minėjo trejų metų sukaktį. Ta proga parapijos salėje buvo suvaidinta "Baltijos pasaka", o ansamblio iniciatorius kun. Jz. Margis, MIC, ir mokytoja Z. Vanagaitė apdovanoti gėlėmis. "Atžalyno" krikšto tėvai A Ropenius, R. M. Balsienė, J. Counsilas, E. M. Šimkevičienė paaukojo 50.000 pezų jauniesiems tautinio meno puoselėtojams. Jubilėjaus proga "Atžalyną" sveikino jų "kolegos" ALC "Papartynukai", SLA mažieji ir Rosario "Vabaliukai".

ALICIJA KAUFMANAITĖ lapkričio 7 d. Buenos Aires mieste Argentinos Atletikos Federacijos pirmenybėse laimėjo svarbiausią premiją — S. T. Harris Smith taurę. Santa Fe lietuvaitė tose varžybose nušoko į tolį 5,65 m. Dienraštis "La Prensa" išgyrė sportinius gabumus, draugiškumą, drausmingumą ir priskyrė ją pasaulinių atletų grupei. A. Kaufmanaitė š.m. Panamerikos olimpinėse žaidynėse Winnipege atstovavo Argentinai.

ALC PENSININKAI: J. Gradeckas, V. Norkaitis, A. Vyturys, R. Narbutas, P. Bilevičius, L. Viskatis, P. Jelinskas ir kt. lapkričio 19 d. suruošė tradicinius pensininkų pietus. Juose dalyvavo 300 Buenos Aires ir apylinkių lietuvių. "Asado" avienos ir jautienos kepsnius paruošė šios srities "specialistai": J. Bačkys, jr., E. Vaicekėnas ir J. Pasiulis. Kasmet rengiami pensininkų "asado" pietūs A. L. Centrui palieka stambią suma draugijos rūmų statybai ir kultūrinei veiklai.

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ pasveikino seniausią Argentinos dienraštį "La Capital" 100 metų sukakties proga. Prie to dienraščio steigėjo Ovidio Lagos paminklo lapkričio 5 d. padėjo gėlių puokštę ir aplankė "La Capital" redakciją. Lietuvių delegaciją sudarė: B-nės pirm. J. Papečkys, vicepirm. P. Daugys, sekr. E. Palaikytė, tarusi sveikinimo žodį, V. Žagreckienė, T. Plepys, J. Guzas, garbės narys M. Klimas, spaudos atstovas J. Brizgys ir tautinis ansamblis "Vabaliukai". Tą įvykį aprašė dienraštis "La Capital", įdėdamas delegacijos nuotraukas ir pabrėždamas Rosario lietuvių kultūringumą.

ALC JAUNIMUI, Pasaulio Lietuvių B-nės jaunimo sekcijos vadovybės pastangomis sukeltomis lėšomis, nupirktos kanklės. Jas įteikė iš Čikagos grįžęs centrietis B. Dėdela, kuris JAV viešėjo pusmetį laiko. Tai nepaprasta dovana, nes tai bus vienintelės lietuviškos kanklės Argentinoje.

DR. ALEKSAS VALADKA iš Kanados su žmona Danute Stripinyte lapkričio 22-28 d.d. lankėsi Buenos Aires. Jie susitiko savo pažįstamus B. V. Survilas, aplankė įdomesnes vietas ir lietuvių institucijas. Dr. A. Valadka dalyvavo Amerikos gydytojų kongrese Mar del Platoj.

A † A

VIKTORIJAI PAULIONIENEI mirus, Velionės sūnų VINCĄ PAULIONĮ, dukrą IRENĄ KLIORIKAITIENĘ, brolį JUOZĄ KRIAUČIŪNĄ ir kitus artimus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Eleonora ir Jurgis Skardžiai

Sault Ste Marie, Ont.

Mylimai **MAMYTEI** mirus, VINCĄ PAULIONĮ, IRENĄ KLIORIKAITIENĘ bei jų šeimas giliai užjaučia —

L. Karbūnienė **V. V. Augėnai**

PADĖKA

Mirus mano brangiam Tėveliui

a. a. Viliui Gelažnikui,

visiems mums pareiškusiems užuojautą nuoširdžiai dėkoju—

Eugenija Baleišienė su šeima

Šių metų lapkričio 17 d. po sunkios ir skausmingos ligos mus paliko mylima mamytė, uošvė ir sesuo

a. a. Viktorija Paulionienė.

Reiškiame nuoširdžią padėką Toronto Prisikėlimo parapijos kunigams už Rožinio atkalbėjimą, atlaikytas šv. Mišias ir palydėjimą į šv. Jono lietuvių kapines.

Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už užprašytas šv. Mišias, paaukotas gėles, užuojautas raštu ar žodžiu, už taip gausų lankymą laidotuvių namuose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ypatinga padėka p. p. Bakevičiams už parodytą draugišką dėmesį ir suraminimą sunkiose liūdesio valandose. Taip pat nuoširdi padėka p. Budrienei ir p. Kriščiūnienei, taip gražiai šlaugiusioms mamytę jos sunkioje ir ilgoje ligoje.

Jūsų visų parodytas nuoširdumas ir draugiškumas ilgai, ilgai pasiliks mūsų širdyse.

Nuliūdę: duktė, sūnus ir brolis su šeimomis

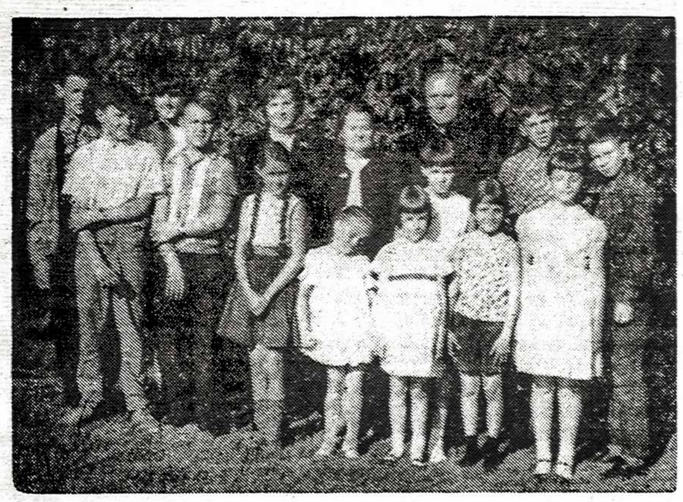

Sudburio Tumo-Vaižganto lietuvių šeštadieninės mokyklos mokiniai su vedėja G. Lumbiene ir mokytojais - N. Paulaitiene ir kun. A. Sabu

NUO 1968 METŲ SAUSIO 1 DIENOS

Kanados Pensijos Planas bus vienais metais jaunesnis

DABAR GALĖSITE JUO PASINAUDOTI SULAUKĘ 67 METŲ

Pagal Kanados Pensijos Planą, dabar galėsite gauti senatvės pensiją vieneriais metais anksčiau, būtent, 67 metų amžiaus. Jeigu mokėjote įnašus Kanados Pensijos planui ir jeigu pasitraukėt iš reguliaraus darbo, kreipkitės į Kanados Pensijos plano įstaigą. Paslaugūs tarnautojai padės jums užpildyti prašymo blanką ir pradėsite gauti čekius. Jie paaiškins, kaip apskaičiuojama jūsų pensija ir kada ją gausite. Į visus klausimus apie senatvės pensiją gausite atitinkamus atsakymus. Pensija nėra išmokama automatiškai — norint ją gauti, reikia prašyti.

Prašymus paduoti savo apylinkės Kanados Pensijos Plano įstaigai.

ĮSIDĖMĖKITE: JEIGU TURITE 70 AR DAUGIAU METŲ IR MOKĖJOTE ĮNAŠUS KANADOS PENSIJOS PLANUI, PENSIJAI GAUTI NESATE ĮPAREIGOTI PASITRAUKTI IŠ DARBO.

ŠTAI JŪSŲ SRITIES IR GYVENAMOSIOS VIETOS ĮSTAIGOS:

ST. JOHN'S—Sir Humphrey Gilbert Bldg., Duckworth Street
CORNER BROOK—Office Floor, Millbrook Shopping Centre, Herald Avenue
CHARLOTTETOWN—Dominion Bldg., 97 Queen Street
HALIFAX—Room 328, Ralston Bldg., 1557 Hollis Street
ANTIGONISH—Metropolitan Bldg., 229A Main Street
SYDNEY—Federal Bldg., Dorchester St.
FREDERICTON—633 Queen Street
SAINT JOHN—189 Prince William Street
MONCTON—1111 Main Street
EDMUNDSTON—36 Court Street
TORONTO—5th Floor, Arthur Meighen Bldg., 25 St. Clair Avenue East
SCARBOROUGH—2805 Eglinton Avenue East
NORTH YORK (Willowdale)—Newtonbrook Shopping Plaza, 5851 Yonge Street, Willowdale
ETOBICOKE—3269 Bloor Street West
HAMILTON—Union Gas Building, 20 Hughson St. S.
ST. CATHARINES—15 Church Street
KITCHENER—220 King Street East
LONDON—Room 401, 365 Richmond St.
WINDSOR—441 University Avenue West
KINGSTON—Room 256, Federal Building, Clarence Street
PETERBOROUGH—Federal Bldg., 411 Water Street
OTTAWA—Ground Floor, Concord Building, 280 Albert Street
SUDBURY—Room 408, 96 Larch Street
TIMMINS—273 Second Avenue
SAULT STE. MARIE—3rd Floor, Sault Star Bldg., 369 Queen Street East
PORT ARTHUR—Room 307, Post Office Bldg., 33 South Court Street
WINNIPEG—MacDonald Bldg., 344 Edmonton St.
BRANDON—Room 235, Federal Public Bldg., Princess Avenue at 11th St.
REGINA—Fourth Floor, Federal Bldg., 1975 Scarth Street
SASKATOON—Room 608, Financial Bldg., 230 - 22nd Street East
EDMONTON—Federal Building, 107th Street & 99th Ave.
LETHBRIDGE—314 Federal Building, 4th Avenue & 7th St. South
CALGARY—Petro-Chemical Bldg., 811 - 7th Street, S.W.
VICTORIA—Room 413, 1230 Government St.
PENTICTON—Main Floor, Old Federal Bldg., 301 Main Street
VANCOUVER—Room 101, Sun Tower, 100 West Pender Street
WHITEHORSE—Whitehorse, Yukon, Box 1857

ISSUED BY THE DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE, THE HON. ALLAN J. MACEACHEN, MINISTER.

DIDELIO DARBO PRADŽIA

II Vatikano santarybos dokumentams pasirodžius lietuvių kalba

KUN. DR. J. GUTAUSKAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Liturginis sąjūdis

Per eilę dešimtmečių vykęs liturginis sąjūdis Belgijoj, Olandijoj, Vokietijoj, Prancūzijoj ir kituose kraštuose buvo paruošęs dirvą liturginei reformai. Liturginė komisija, vadovaujama kard. G. Cicognani, turėjo gausią medžiagą paruoštą liturgijos specialistų. Prie komisijos prijungus kaikuriuos Prancūzijos ir Vokietijos vyskupus, liturginių centrų specialistus iš Paryžiaus ir Triero, darbas įgavo tvirtą pagrindą — buvo paruoštas konstitucijos apie liturgiją projektas. Pastarasis buvo peržiūrėtas kelis kartus pačios komisijos, bet santaryboje buvo padarytos dar 328 pataisos. Principe tekstas priimtas 1962 m. lapkr. 14 d. 2162 santarybos dalyviai pasisakė už priėmimą, o 46 — prieš. Konstitucija iškelia liturgijos prigimtį, jos svarbą Bažnyčios gyvenime (I sk.), jos reformą, pritaikymą vyskupijų ir parapijų gyvenime. II skyriuje kalba apie šv. Eucharistijos paslaptį, kitus sakramentus ir sakramentales (III sk.), brevijoriaus maldas (IV sk.), liturginius metus (V sk.), bažnytinę muziką (VI sk.), liturginį meną (VII sk.).

Bažnyčia ir pasaulis

Sielovadinė konstitucija apie Bažnyčią moderniame pasauly yra ilgiausias II Vatikano santarybos priimtas dokumentas, nukreiptas "ne tik į Bažnyčios sūnus ir į visus, kurie šaukiasi Kristaus vardo, bet į visą žmoniją". Būdingas šio dokumento bruožas — pozityvus nusistatymas "pasaulio" atžvilgiu. Bažnyčia nenukreipia savo veido nuo pasaulio — ji ateina jam padėti ir jo išklausyti. Ji netgi prisipažįsta, kad daug blogumų kilo pasaulyje dėl jos vadų ir eilinių narių netesėjimo savo krikščioniškame pašaukime. Bažnyčia ateina gydyti pasaulio žaizdų kaip tarnaujanti Bažnyčia.

Visas keturias konstitucijas lietuvių kalbon išvertė T. Anicetas Tamošaitis, SJ, ir prel. dr. Vyt. Balčiūnas. Jas išspausdino kaip pirmąjį II Vatikano santarybos dokumentų tomą Juozas Kapočius, kuris yra "Krikščionis gyvenime" serijos leidinių spausdintojas ir administratorius. Šių leidinių leidėjas yra redakcinio kolektyvo vadovybė: mons. dr. Vytautas Balčiūnas, dr. Juozas Girnius, kun. dr. Jonas Gutauskas, kun. Stasys Yla, kun. dr. Titas Narbutas. Artimiausiu laiku į vadovybę bus pakviesta daugiau pasauliečių.

Šis pirmasis serijos leidinys rūpestingai parengtas, turi 278 psl., kietais viršeliais, kainuoja $3.50, serijos leidinių prenumeratoriams — tik $2.50. Jo mecenatas — prel. Pr. Juras. Viršelio emblemą ir vinjetes piešė dail. T. Valius.

Sekantis leidinys

Sekantis "Krikščionis gyvenime" serijos leidinys bus II Vatikano santarybos dokumentų II tomas, turįs pasirodyti šių metų pabaigoje. Jame tilps susirinkimo priimtieji dekretai ir pareiškimai: dekretas apie visuomeninių ryšių priemones, d. apie ekumenizmą (santykiai su kitais krikščionimis), d. apie Rytų apeigų katalikų Bažnyčias, d. apie vyskupų sielovadines pareigas, d. apie kunigų auklėjimą, d. apie atnaujinimą vienuoliškojo gyvenimo, d. apie pasauliečių apaštalavimą, d. apie kunigų tarnybą ir jų gyvenimą, d. apie misijinę Bažnyčios veiklą ir krikščioniškąjį auklėjimą, p. apie Bažnyčios santykius su nekrikščioniškomis religijomis, p. apie religinę laisvę. Šio tomo medžiaga liečia labai svarbias Bažnyčios veiklos ir krikščioniškojo gyvenimo sritis. Šio tomo vertėjai tie patys — T. A. Tamošaitis ir prel. dr. V. Balčiūnas.

Trečiame dokumentų tome numatyta duoti II Vatikano santarybos istorija, popiežių — Jono XXIII ir Pauliaus VI kalbos, pasakytos ryšium su ta santaryba, atsišaukimai į pasaulio valdovus, mokslo ir minties žmones, menininkus, moteris, vargšus, ligonis ir kenčiančius, į darbininkus, jaunimą. Be to, šiame tome tilps plačios visų trijų tomų rodyklės. Šis tomas turėtų pasirodyti 1968 m. pradžioje.

Visų II Vatikano santarybos priimtų dokumentų paskelbimas lietuvių kalba bus nemažas įnašas mūsų religinėn literatūron. Tai pirmi toki leidiniai mūsų religinės kultūros istorijoj. Jie turėtų mus visus paskatinti atsinaujinti su atsinaujinančia Bažnyčia. Jie laukia mūsų susidomėjimo, mūsų studijų.

Kas numatoma?

Sunkiau kalbėti apie tolimesnius "Krikščionis gyvenime" serijos leidinius. Vadovybė jau turi kelis paruoštus spausdinti rankraščius: kun. dr. St. Žilio "Gyvąją liturgiją", kun. Alfonso Grauslio "Jieškau Tavo veido", šias eilutes rašančio "Krikščionies Dievą", Petro Maldeikio "Meilę XX-me amžiuje". Keliolika autorių ruošia knygas kitomis temomis. Čia paminėsiu tik keletą temų: "Žvilgsnis Knygų Knygon" (įvadas į Šv. Raštą), "Pasaulietis Bažnyčioje", "Žmogaus paslaptis", "Krikščionių vienybė", "Šių dienų sektos", "Kryžiaus revoliucija" (pirmieji Bažnyčios šimtmečiai), "Senosios krikščionių literatūros antologija", "Kas yra religija", "Pašaukimas ir pašaukimai", "Mūsų atsiskyrę broliai stačiatikiai" ir t.t.

Redakcinio kolektyvo vadovybė turi platų, atvirą žvilgsnį ir temų parinkime, ir bendradarbių kvietime. Ji kviečia rašyti visais gyvenimo klausimais, susijusiais su krikščioniškąja pasaulėžiūra. Ji norėtų išleisti tokių knygų, kurių turinys turėtų ryšio su mūsų religinio gyvenimo apraiškomis, su lietuviška buitimi praeity ir dabarty. Ji tokių temų yra numačiusi, tik nelengva rasti kas jomis rašytų.

Laukiama paramos

Ar darbas eis pirmyn, daug priklausys nuo to, kaip jį palaikys lietuviškoji visuomenė. Redakcinio kolektyvo vadovybė ir autoriai aukoja savo laiką ir jėgas šitam naudingam užsimojimui. Iš visuomenės jie laukia mažos paramos — užsisakyti serijos leidinius, kurių kas metai išeis apie tris, pas Lietuviškosios Enciklopedijos leidėją J. Kapočių (351 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA). Visais kitais "Krikščionis gyvenime" serijos leidinių klausimais galima rašyti ir šiuo adresu: "Krikščionis gyvenime", P. O. Box 909, Delhi, Ont., Canada, arba kreiptis į kitus redakcinio kolektyvo vadovybės narius.

LONDON, ONT.

LABAI ĮDOMŲ PRANEŠIMĄ apie Londono vyskupijos sinodo veiklą, katalikių moterų paprašytas, sutiko padaryti Edmundas Petrauskas, šiame sinode sėkmingai atstovaująs Šiluvos Marijos parapijai. Pranešimą padarys parapijos salėje gruodžio 10, sekmadienį, tuoj po 11 val. pamaldų. Jis palies sinodo posėdžiuose iškilusį ir mums labai aktualų tautinių parapijų klausimą: jos paliktinos ar panaikintinos? Katalikės moterys šį kartą daro išimtį ir pranešiman kviečia ne tik moteris, bet ir vyrus!

BENDROS KŪČIOS rengiamos katalikių moterų parapijos salėje. Užsiregistruoti pas p. Daniliūnienę tel. 438-7694.

SKAUTAI PAGERBĖ ŽUVUSIUS už Lietuvos laisvę karius, partizanus ir kt. taurius lietuvius kariuomenės šventės proga užprašydami šv. Mišias ir prisimindami juos sueigos metu. Šv. Mišias lapkričio 26 d. aukojo ir gražų pamokslą pasakė kun. B. Pacevičius. Sueigos metu sktn. L. Eimantas įteikė Simano Daukanto vietininkijos vietininkui sktn. M. Chainauskui skautų vadovybės jam suteiktą ordiną "Už nuopelnus".

E. BLISKIS, inžinerijos pirmo kurso studentas, sėkmingai dirba su jaunimo ansamblio "Baltija" ir parapijos chorais. Jis privačiai studijavo dainavimą, vargonus ir kt. muzikos dalykus. Vyr. meno vadovas kun. B. Pacevičius, "Baltijos" chorui akompanuoja K. Brazlauskaitė, o parapijos — V. Petrašiūnaitė. Pastaroji groja ir vargonais.

ŠEŠTADIENINĘ MOKYKLĄ lankė 40 mokinių; veikia 8 skyriai. Vedėjas — L. Eimantas, mokytojai — Gr. Petrauskienė, U. Bliskienė ir A. Petrašiūnas. Girtinas dalykas — įvedimas atsarginių mokytojų iš jaunimo eilių. Jų dabar yra dvi — L. Petrašiūnaitė ir R. Bliskytė. Jos abi labai gerais pažymiais praėjusį pavasarį baigė minėtą mokyklą. Be to, Bliskytė neakivaizdiniu būdu studijuoja Lietuvių Pedagoginio Instituto Čikagoje pedagoginį kursą. L. Petrašiūnaitė lanko pianino ir kitas muzikos pamokas, groja kat. gimnazijos pučiamųjų orkestre, pradėjo lankyti krepšinio treniruotes, dalyvauja "Baltijos" chore ir taut. šokiuose, parapijos chore ir padeda šeštad. mokykloje. — Naujai išrinktas tėvų komitetas: A. Petrašiūnas — pirm., A. E. Pocius — vicepirm., B. Eimantienė — sekr., St. Navickas — ižd. Komiteto posėdžiuose dalyvauja par. klebonas ir apyl. valdybos pirmininkas.

JAUNŲJŲ ŽYGIS LABDARAI. Šiemet pirmą sykį Kanadoje jaunimas ir kaikurie vyresnieji pėsti nuėjo 23 mylias, kad įrodytų savo gerus norus padėti atsilikusiems kraštams. Vidutinis žygio greitis — 6 mylios arba 9 kilometrai per valandą. Distancija — 23 mylios. Patys jaunuoliai susirado ir rėmėjus, sutikusius jiems mokėti tam tikrą sumą už nueitą mylią. Žygininkų tarpe buvo ir Juozas Misius jr., kuris surinko virš $40. Visų surinktų aukų vidurkis $1.25 už nueitą mylią. Juozo M. vidurkis $1.75. Buvo tikėtasis sutelkti $50.000, o jau surinkta virš $60.000. Pusė sumos bus paskirta Indijai, o kita pusė — Afrikai. **D. E.**

SUDBURY, Ont.

Š. m. lapkričio mėn. 18 d. iš visų kolonijos kampų rinkosi tautiečiai pagerbti buvusio ir esamo kario. Didžiulė ukrainiečių salė pilna tautiečių ir svečių. LB valdybos vicepirmininkas, einąs sužeisto pirm. J. Bataičio pareigas, J. Glizickas trumpu žodžiu atidaro minėjimą, pakviesdamas kalbėti jaunimo atstovę Danguolę Remeikytę. Malonu buvo išgirsti mūsų jaunimo nuomonę lietuvio kario atžvilgiu, nes jaunimas labai mažai teatsimena arba žino tik iš knygų ir tėvų pasakojimų. Danguolės poetiškai išreikšti žodžiai priminė mūsų karių ryžtą, aukas ir meilę gražiajam Nemuno kraštui. Jei visas lietuviškasis jaunimas taip galvotų, mūsų tauta, pergyvenanti sunkius istorijos bandymus, išliktų šimtmečiams. Dvi jauniausios lietuvaitės — Vilija Remeikytė ir Rita Kusinskytė deklamavo gražius eilėraščius. Pagrindinę meno dalį atliko lietuvių kolonijos bažnytinis choras, vadovaujamas Alekso Kusinskio — padainavo 5 dainas. Programai pasibaigus, nuoširdžiai pasilinksminta. Barui ir virtuvei talkino: P. Jutelis, A. Gatautis, E. Staškuvienė ir p. Kraujalienė. Loterijoje laimėjo A. Kusinskis ir kt., kurių pavardžių nepavyko sužinoti. Š.m. LB valdybos ruoštas minėjimas buvo jau paskutinis. Sudburio lietuviai tikisi, kad ta pati valdyba liks ir 1968 m. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. J. Bataitis (sužeistas eismo nelaimėje ir gydosi Montrealyje), vicepirm. J. Glizickas, sekr. J. Staškus, ižd. J. Sleinius ir narys kultūriniams reikalams A. Bruškys. 1967 m. jie surengė 4 tautinius minėjimus su programomis, 2 gegužines, išlaikė radijo valandėlę, kuri jau mini 3 metų sukaktį. Kanados šimtmečio proga surengė lietuviškų liaudies meno išdirbinių ir maisto patiekalų parodą. Surengtos dvi ekskursijos į Whitefish, Ont., kur Kanados šimtmečio proga minėjime išpildyta lietuviška programa. Lietuvių vardu prisidėjo pinigine auka ir tautodailės eksponatais prie tautinių grupių meno muzėjaus statybos. Nors ir labai sunkiose aplinkybėse, pradėjo ir išlaiko Tumo-Vaižganto šeštadieninę mokyklą ir t.t. Tautiečiai tikisi, kad senoji valdyba ne tiktai tęs savo darbą, bet dargi pakvies į talką ir 18 m. sulaukusius jaunimo atstovus.

J. Kručas

MIAMI, FLA

DABAR PUIKIAUSIAS ORAS, šilta, saulė žeme ridinėjasi. Šiandieną (25. 11. 67) oro temperatūra 81° F., vanduo vėsesnis, kaip vasarą, bet mautdytis — vienas malonumas. Viešbučių kainos dar nepakilusios. Čia atostogavo V. Simanavičienė su motina O. Leskaitiene, F. Senkus, Br. ir V. Švedai — visi iš Toronto. Jie buvo apsistoję pas J. Jazbutienę Miami Beach. Sol. Juzė Krištolaitytė-Daugėlienė kartu su savo draugebendradarbe viešėjo Miami Beach 8 dienas. Sekmadienį giedojo "Gesu Church", kur vargoninkauja Steponavičius-Stevens. **Kor.**

DELHI - TILLSONBURG, ONT.

SPORTININKŲ RENGTI ŠOKIAI davė 1 dol. pelno. Tai įvyko dėl pasitaikiusių poros vestuvių, kurios sutraukė didesnę dalį visuomenės. To, žinoma, iš anksto nebuvo galima numatyti. Daugelis tautiečių, negalėjusių dalyvauti sportininkų vakare ir tiesiogiai jų paremti, rytojaus dieną niekieno neprašomi patys sportininkams paaukojo po $5: dr. Povilaitis, p.p. Augaitis, Grincevičius, Rimkus; po $2: p.p. Šiurnienė, Nemura, Lukošius; $1: Žilvitis. Visiems rėmėjams nuoširdus ačiū.

Sporto klubas "Kovas"

ŠVENTĖ IR VAIŠĖS. Sekmadienį, gruodžio 10, tuoj po pamaldų K. L. K. Moterų Dr-jos Delhi skyrius ruošia Šv. Kazimiero parapijos salėje susirinkimą-pietus ir kviečia atsilankyti visus vyrus ir moteris bei vaikus. Programoje: šešt. mokyklos mokinių pasirodymai, filmai iš vietinių įvykių ir švenčių. Skyriaus narės prašomos priimti tą dieną Komuniją, nes bus švenčiama ir mūsų skyriaus metinė šventė, o šv. Mišių auką skirti už mirusias skyriaus nares ir narių artimuosius. Šeimininkės prašomos tą dieną nevirti pietų — jie bus pagaminti salėje (už atlyginimą). Pelnas — šalpai ir kitiems geriems darbams. **Skyriaus valdyba**

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ surengė Delhi šaulių kuopos valdyba lapkričio 11 d. lenkų salėje. Ilgesnį įžanginį žodį pasakė kuopos vadas S. Jakubickas. Po oficialios dalies, paskaitos ir vėliavų pagerbimo sekė meninė dalis — solisto Vacl. Verikaičio lietuviškų dainų ir operų arijų koncertas, visiems palikęs labai malonų įspūdį. Solistui akompanavo J. Govėdas iš Toronto — jaunas, gabus muzikas. Minėjime dalyvavo nemažas skaičius tautiečių.

POVESTUVINIS PAGERBIMO POBŪVIS įvyko V. Mikelėnienės namuose, F. Gurklio ūkyje, suruoštas apylinkės moterų jos dukrai Aldonai ir žentui Robertui Archeriui. Abi dukros, Marija ir Aldona, taip pat sūnus Algis yra baigę augštuosius mokslus. Algis yra dantų gydytojas, pereitą pavasarį baigęs odontologijos mokslus Toronto universitete. Pobūvyje buvo daug svečių. Jaunavedžiai apdovanoti vertingomis dovanomis.

TABAKO DERLIAUS SUPIRKIMAS eina neblogai, kainos kyla. Pradžioje mokėjo kiek mažiau, bet dabar dienos supirkimo kainų vidurkis yra virš 70 ct. svarui. Jei kas domėtųsi tabako auginimu, būti pusininku ar dirbti tabako ūkyje, informacijų galėtų gauti pas kun. J. Gutauską (P. O. Box 909, Delhi, Ontario, tel. 582-2031). Kurie pradėjo auginti tabaką, nė vienas nepralošė. Beveik visi prasikūrė ir net tapo turtingais. Svetimtaučiai, ypač belgai, olandai, vokiečiai, veržte veržiasi į tabako ūkius. Kodėl šia pelninga ūkio šaka negalėtų pasinaudoti daugiau lietuvių?

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA išrinkta lapr. 26 d. Senosios valdybos pirm. St. Jakubickas padarė ilgoką pranešimą apie valdybos veiklą, taip pat painformavo apie krašto tarybos suvažiavimą. Ižd. G. Rugienis pranešė, kad ižde yra apie $200. Apylinkės valdybos rūpesčiu, J. A. Strodomskių aukos dėka (aukojo $200), šalia kitų aštuonių tautų plevėsuoja ir mūsų vėliava aikštėje prie Delhi gimnazijos, prie pat pagrindinės gatvės. Svarstyta įvairūs sumanymai kaip paminėti Lietuvos 50 m. sukaktį. Nors šios apylinkės yra nemažas įnašas į Lietuvių Fondą, bet šio fondo įgaliotinis P. Augaitis žadėjo dar labiau sustiprinti akciją, kad įnašų padaugėtų. Kalbėta net apie specialią šios apylinkės premiją paremti mūsų literatūrai ir rašytojams. Naujoji valdyba: pirm. Alf. Rudokas, vicepirm. St. Jankauskas, G. Rugienis, St. Beržinis ir Vyt. Pečiulis.

SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS Petras Garnelis iš Tillsonburgo, turįs ten viešbutį, ir Vanda Judzentavičiūtė iš Toronto. Jungtuvės įvyko lapkr. 25 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Liudininkais buvo Lietuvos gen. konsulas J. Žmuidzinas ir dr. E. Galiauskienė. Pobūvis įvyko Mill Mar restorane, o vėliau priėmimas — M. W. Gordonų namuose Tillsonburge, pas P. Garnelio dukrą ir žentą. Jungtuves laiminęs kun. dr. J. Gutauskas ir P. Garnelis buvo klasės draugai Utenos gimnazijoj. Džiaugiasi šios apylinkės lietuviai, kad Vandos Garnelienės asmenyje gauna vertingą pajėgą visuomeninei ir kultūrinei veiklai. **Kor.**

Visuomenės veikėja V. Judzentavičiūtė po jungtuvių su P. Garneliu Nuotr. M. Pranevičiaus

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiame už suruošimą povestuvinio pobūvio ir taip vertingą dovaną.

Dėkojame: rengėjoms p.p. S. Pargauskienei, A. Stonkienei, E. Vindašienei, O. Balnienei; už gražius linkėjimus kun. dr. J. Gutauskui, B. Stonkui, St. Augustinavičiui; visiems dalyviams bei prie pobūvio rengimo prisidėjusiems.

Pajutome Jūsų malonų nuoširdumą, rodantį, kad nebuvome užmiršti.

Apgailestaujame, kad negalime šiame padėkos žodyje visų Jūsų pavardėmis išvardinti. Tariame Jums visiems bendrą, viešą ačiū.

Aldona ir Robertas Archer

SIŲSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ

PINIGAI, SIŲSTI PER GRAMERCY ĮTEIKIAMI GAVĖJUI KAIP PINIGAI PER BANK FOR FOREIGN TRADE

JŪS ESATE SAUGŪS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA VERSLE GARANTUOJA JUMS TINKAMĄ PATARNAVIMĄ.

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos.

Turi Bankų Dept. leidimą ir apdraudą.

Apsidraudę $20.000.00.

Oficialūs SSSR kvitai pasirašyti gavėjo.

PRISTATOMA PER 2 SAVAITES.

JOKIŲ ATSKAITYMŲ.

JŪSŲ PINIGŲ GAVĖJAS GALI TUOS PINIGUS NAUDOTI PAGAL SAVO NORĄ.

Kursas:
9 rubliai už $10.00
Iki $30.00 — $2.75
Virš $30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad St., Newark, N. J.

SPECIALUS ŠVENTINIS PASIŪLYMAS

visiems automobiliams, televizijos priimtuvams, transistoriniams radijo aparatams, magnetofonams ir kaikuriems motociklams duodama

10% nuolaida — švenčių proga.

Užsakymai tomis švenčių kainomis turi mus pasiekti ne vėliau kaip iki 1967 m. gruodžio 29 d. Pasinaudokite šiuo pasiūlymu.

Rašykite, prašydami mūsų nemokamų katalogų.

Prašykite mūsų nemokamų katalogų reikmenims, audeklams ir maistui. Duokite DABAR užsakymus Kalėdoms.

GRAMERCY
(Įsteigta 1945)
118 E. 28 St. New York, N.Y.

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKĖS KENTĖTI! KURIE IŠ TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITĖS GERIAU UŽ KELIŲ MINUČIŲ — paėmę DIANA LAŠŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, slogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvėpuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik $2.00 už bonkutę.

ROXODIUM skysčiai įtrinti nuo artričio, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išijo, bursičio pečiuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo piršių sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, sprandą, nuo susižeidimų, įdrėskimų, išsisukimų, išsiplėtusių kojos venų, galvos niežėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes. Roxodium nedegina ir neerzina odos. Saugokite akis nuo šių vaistų. $2.00 bonkutė.

Luscoe Products Limited
559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

... kaip svajonė, sapnas ir šventė

Dr. Henriko Nagio žodis dailininko Vyto Remeikos parodos proga

Kiekvienas menininkas, ar jis prisipažįsta, ar ne, ieško kontakto su žmonėmis. Ieško tikros, nuoširdžios komunikacijos. Nei vienas nekuria tik sau, nors jo pasisakymo formos būtų ir be galo uždaros, kartais net nesu vokiamos. Nei vienas nekuria tik sau, nes menas yra gimęs iš meilės artimui, iš troškimo savo pasaulį, savo jausmus, savo mintijimus perduoti kitiems. Pasidalinti su kitais. Dailininkai labai jau akivaizdžiai tai parodo, nes jų ne tiktai pats kūrinys yra unikumas, bet be žiūrovo praranda savo prasmę. Tačiau kaip ir kokiu būdu jie tai perduoda bendralaikiams ir ateinančioms kartoms, ir yra visų atsiekimų, pasisekimų ir nesusipratimų šaltinis.

Įvertinti ir suprasti meno kūrinį, talentą, pasisekimo galimybes ir būdus, šiandien, kaip ir visais amžiais, tariasi galįs kiekvienas. Todėl apie meną kalba, giria ir teisia jį visi. O tačiau mene yra ir normos, ir principai, ir begalės techniškų problemų, kurias turėtų žinoti, suprasti ir pažinti, nors paviršutiniškai, kalbantys apie meną. Šių dienų kraštutiniam srovių bangavime tai nėra lengvas uždavinys, o tačiau būtinas, norint iš viso apie meną kalbėti.

Sakau tai, kad suprastumėte, kaip nelengva apie dailininkų kūrybą prabilti žodžiu. Žodis sunkiai įstengia aptarti drobėje ar kitoj medžiagoj vaizduojamą regimą tikrovę. Žodis tegali apie kompoziciją, spalvą, liniją, šešėlį ir šviesą kalbėti, o paveikslas prakalba į mus ūmai ir tiesiogiai, tą pačią sekundę, kai pažvelgiame į jį. Žiūrovo ir paveikslo komunikacija yra didele dalim jausminė, pasąmoninė ir todėl beveik neįmanoma aptarti žodžiu.

Tarp daugelio matytų parodų yra visuomet viena, kurią ilgai prisimename. Tarp daugelio jaunų, senų, patyrusių ir pradedančių, veteranų ir novatorių, akademikų ir ultramodernistų, gabių ir vidutinių, sąžiningų ir šarlatanų, visuomet yra vienas dailininkas, kurį ilgiau prisimename už kitus, nes jis būna artimesnis už kitus, nes jis kažkokiu magišku būdu lengviau ir tikriau bendrauja su mumis.

* * *

Nenorėjau, šios parodos atidarymo proga, tokios įžangos sakyti. Apie dailininką Vytą Remeiką ir jo kūrinius reikėtų visiškai kitaip kalbėti. Norėjau kalbėti šią popietę apie sraunią, plačią, galingą ir drumstą šiaurės upę, kuri po lengvais ir trapiais plieno tiltais, po milžiniškų medžių šešėliais, po bekraščiu dangum teka į jūrą. Norėjau kalbėti apie upę, kuri jus nuveda į seną Montrealio priemiestį. Siauras, linksmas ir lengvas kelias vingiuoja upės pakrante į Lachine. Ten pirmieji kailių prekijai ir indėnai pradėjo keistą dialogą tarp senojo ir naujojo kontinento. Ten susitiko šiaurė su civilizacija. Ten pirmą kartą europietis pažino nuogą žmogų ir nuogą žemę. Ir šiandien jūs kvėpuojate šitam priemiestyje, išraižytam kanalais ir prisišliejusiam prie plačių vandenų, laukinę šiaurę, sustojusią prie miesto vartų. Ten atsispindi ž a l i a m vandenyje spalvoti namų, bažnyčių, sandėlių ir karčiamų mūrai. Ten šiaurės vėjas atsimuša į drėgnus žvejų apsiaustus ir standrias bures. Ten žėri saulėleidyje langai, kaip vienišų keliautojų laužai. Tenai, jeigu jūs kurį vasaros vakarą eitumėte kartu su dailininku, linguojančiu mediniu lieptu, nusitęsiančiu per visą kanalo ilgumą, vasaros saulei šviečiant į jūsų akis, teliuškuojant laivams ir šūkaujant žuvėdroms virš jūsų galvų, šlamant medžiams žalioj žibintų šviesoj ir klausant vaikų, žuvaujančių nuo krantinių, — jūs staiga žinotumėte, kad esate visai netikėtai atsiradę Vyto Remeikos paveikslų pasaulyje, toje sudvasintoje realybėje, kur visa atrodo, kaip svajonė, sapnas ir šventė.

Tai yra jo paveikslų pasaulis. Ir šiaurė, kurią atsivežėme ir kuri mus pasitiko šiame krašte. Nes šiaurė yra kartu ir paprasta ir pakili, yra realybės atlauža ir sapno vizija, yra skurdas ir pokylis, grubi, nuoga uola ir lengva, permatoma miglos marška. O jeigu jums yra tekę buvoti tikroje šiaurėje, kur baigiasi miestai ir prasideda pasaulis, kuriame yra tiktai paukščiai ir dangus ir vandenys, gyvenantys nuo vieno pavasario iki kito pavasario, jūs staiga žinotumėte, kad žvelgdami į Remeikos žvejų namukus ir vienišas įlankas, atpažįstate tą neapsakomą tylą ir ramybę, kuri užlieja žmogų, sugrįžusį atgal į pirmykštę žemę, į pirmykštį žmogų. Į pačią šaltinio gelmę. Į pačią pradžią. Į save.

* * *

Nedaug mūsuose dailininkų, kurie tokiu lengvumu, kaip Vytas Remeika, išsprendžia spalvinius niuansus taip skaidriai ir šviežiai. Jeigu tapybos pirmasai uždavinys yra koloritas, Remeika yra tikras tapytojas. Nedaug mūsuose yra tapytojų, kurie tokie autentiški. Nemoka Remeika meluoti savo kompozicijose, nes jo žemė, jo vandenys ir jo žmonės yra jo kūrybinio pasaulio neatskiriama — būtina — dalis. Ir visa tai, aš tikiu, yra kilę iš vieno ir to paties šaltinio — tikėjimo žeme ir žmogum, iš meilės žmogui ir žemei. Ir kai sakau žodį **žemė**, žinau, kad sakau ir vandenys, nes šito dailininko pasaulyje žemė ir vanduo yra sesuo ir brolis. Ir ne tiktai siaura ar plačia siužeto prasme, bet todėl, kad šiose kompozicijose, šalia visų racionaliai įvertinamų momentų, įrodomų dalykų, yra viena nebeapčiuopiama ir nebeįrodoma dalis, būtent, tų paveikslų nuotaika, keista atmosfera, lengvai pagaunamas alsavimas, kuris juos padaro artimais ir dažnai nepakeičiamais mūsų pačių pasaulio įvaizdžiais, simboliais ir ženklais. Tie paveikslai tarsi konkretizuoja mūsų svajones ir pro tuos gamtovaizdžius ir veidus ir mūrus mums rodo kitą — šviesesnį, gražesnį, tikresnį ir galų gale konkretesnį pasaulį, negu kasdienybės nualinta buitis.

* * *

Jeigu tapytojus būtų galima pavadinti poetais, Remeika būtų poetas-tapytojas, nors jam gal toks vardas ir nebūtų priimtinas. Kadaise trubadūrai keliavo iš pilies į pilį ir dainavo dainas apie žemę ir žmones. Šiandien išeivijoje ir tapytojai keliauja iš miesto į miestą ir pasakoja spalvom ir įvaizdžiais savo tiesą. Ir šiaurės namai nėra radę daug geresnių skelbėjų už Vytą Remeiką. Ir šiaurės žmogus nėra radęs daug artimesnių savo draugų.

Jau atspausdintas lietuviškas mišiolas

(Atkelta iš 2-ro psl.)

mišiolą. Apeigyną ir visuotinio susirinkimo nutarimus privalėtų turėti kiekvienas lietuvis. Tokie leidiniai mūsų kalboje yra pirmą kartą ir liks laisvojo pasaulio lietuvių religinės ir tautinės kultūros paminklais.

Tikiuosi, kad kartu su manim visi lietuviai reiškia dėkingumą lietuviams Tėvams jėzuitams, kun. prof. P. Dambrauskui ir visiems, kurie savo darbu prisidėjo šiais trimis leidiniais praturtinti mūsų religiniam ir tautiniam gyvenimui.

Čikaga, Ill.,
1967 m. lapkričio 21 d.

Lietuvių studentų aliumnų organizacija — Lito klubas Filadelfijoje per eilę metų kasmet skiria auką įvairiems lietuvių kultūriniams reikalams. Dabar jis užsimojo atiduoti duoklę — išleisti moderniai - tradicinės išraiškos stereo plokštelę "Toks mūsų likimas". Įdainavo sol. Violeta Bendžiūtė, studijavusi daugelį metų dainos meną, o dabar, be kitų įsipareigojimų, talkina Vinco Krėvės šeštadieninėje mokykloje kaip dainavimo mokytoja. Plokštelėje įdainavo nemažai populiarių lietuvių liaudies dainų nauju stiliumi; keletą dainų sukūrė, pritaikindama būdingas melodijas. Dainoms pritaria trys klasikinio tipo gitaros (švelniu tonu) ir kontrabasas. Klausant aidi patraukliai malonūs pramoginės muzikos bei dainos garsai. Plokštelės aplanką meniškai apipavidalino Vitas Ramūnas; auksiniame fone vaizduojamas rasotas rudens lapas su užrašu — "Toks mūsų likimas". Plokštelė netrukus pasirodys pas platintojus ir "T. Žiburių" administracijoje. Kaina $5. (Sklb.).

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

KULTŪROS KONGRESO OPERA IR KANTATA rado atgarsį amerikiečių spaudoje. Apie tai parašė "Chicago Daily News" dienraštis, vertindamas savaitgalio muzikinius parengimus. Tam rašiniui duota ir stamboka antraštė "Lithuanian opera has premiere here". Gerai nuteikia šie vertintojo Bernhard Jacobson žodžiai: "Under the composer's direction, a large Lithuanian company gave remarkably accomplished performances and the professionalism of the product on would have done credit to any group". Atrodo, šie pastatymai duos nemaža nuostolio, kadangi priekinėje salės dalyje sekmadienį buvo nemaža laisvų vietų. Ir tai atsitiko galbūt todėl, kad bilietai ten buvo gerokai brangūs. Ateityje tokių brangių spektaklių rengėjams reikėtų persvarstyti ar neverta atpiginti bilietus, norint susilaukti daugiau publikos?

• • •

LIETUVIŲ REIKALAI Šv. Kazimiero kapinėse, atrodo, nė kiek negerėja. Paaiškėjo, kad didžiausi priešininkai nėra Čikagos bažnytinės vadovybės atstovai, bet kaikurie lietuvių kunigai. Prie Liet. Bendruomenės Čikagos apygardos valdybos sudaryto specialaus komiteto pirm. A. Regis pasakojo naujai patirtus vargus. Po ilgų derybų buvo gautas pasimatymas su Čikagos arkivyskupijos vedėju kapinių reikalams prel. Mc Elligot lapkričio 24 d. Ten nuėjo ir naujosios Šv. Kazimiero sklypų savininkų draugijos atstovai. Nuėję į pasitarimų vietą, mūsiškiai nusidžiaugė ten pamatę ir 3 lietuvius kunigus: prel. V. Černiauską, kun. S. Petrauską ir kun. P. Katauską. Pirmasis yra arkivyskupijos kapinių tvarkytojo vicepirmininkas lietuvių reikalams, o kiti du — Šv. Kazimiero kapinių perdavėjai arkivyskupijos administracijai. Pradėjus dėstyti lietuvių pageidavimus dėl senųjų laidojimo tradicijų sugrąžinimo, prel. Černiauskas pareiškęs, jog nusiskundimų tuo reikalu nėra. Kapinių sklypų savininkų draugijos pirm. p. Giedraitienė pastebėjo, kad laidojant savo vyrą ir ji pati turėjusi nemaža nesmagumų. Tada prel. Černiauskas prisiminė, jog vienas ar keli tokie nusiskundimai buvę, tačiau nepakankamai atkreipią dėmesį. Pirm. A. Regis vedėjui įteikė lietuvių masinio mitingo rezoliucijas kapinių reikalu (jame dalyvavo ir nepasitenkinimą reiškė apie 600 tautiečių). Prel. Mc Elligot pareiškė, jaučiąs pareigą pats šį reikalą ištirti.

Apie tą pasimatymą jau buvo pranešta lietuvių visuomenei abiejose lietuviškose radijo programose lapkričio 27 d. Gruodžio 10 d. įvyks antras masinis lietuvių susirinkimas Lietuvių auditorijoje kapinių reikalu bei bus daromi kiti žygiai. A. Regis tikisi, jog bus galima įveikti kliūtis, daromas pačių lietuvių ir kitų, bei grąžinti senąsias tradicijas į lietuvių kapines. Manoma, kad lietuviai kunigai supras savo visuomenės nusistatymą. Kaikurių kunigų priešinimasis jam kelia pasipiktinimą.

• • •

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ SPORTO įvykis šį sezoną buvo lapkričio mėn. viduryje. Tuomet Jaunimo Centre buvo pravestas Š. Amerikos lietuvių stalo teniso "dešimtuko" turnyras. Šį kartą pasirodė tik vieni vyrai, nes moterų žaidėjų JAV jau nebėra, o Kanados lietuvių tarpe jų irgi nėra gausu. Pirmąją vietą iškovojo buvęs Kanados gyventojas, o dabar niujorkietis Pranas Gvildys. Jis surinko 9 taškus. Antrą ir trečią vietą laimėjo Kanados lietuviai: J. Nešukaitis — 8 tšk. ir E. Vaičekauskas — 6 tšk. Toliau dalyviai išsiriklavo taip: B. Žemaitis, R. Kavaliauskas, J. Šoliūnas, V. Grybauskas, A. Nasvytis, J. Kavaliauskas, A. Genčius.

• • •

EUGENIJA BERTULIENĖ, muziko Juozo Bertulio žmona, kuri maždaug prieš mėnesį laiko mirė beviešėdama Argentinoje, palaidota lapkričio 25 d. Šv. Kazimiero kapinėse. Kadangi susidarė sunkumų Amerikon pervežti jos palaikus, buvo gautas katalikų bažnytinės vadovybės

(Nukelta į 9-tą psl.)

Mes norime, kad JUS gyventumėt!

Vairuoki apdairiai - Vaikščiok atsargiai

KAI GERI, NEVAIRUOKI

Metropolinio Toronto Piliečių Saugumo Taryba

CANADA

Tapki Kanados piliečiu

Kanados pilietybė gali būti jums raktu, atidarančiu duris į pasisekimą. Daugelyje darbų pirmenybė teikiama Kanados piliečiams, o kaikurioms tarnyboms Kanados pilietybė yra būtina sąlyga.

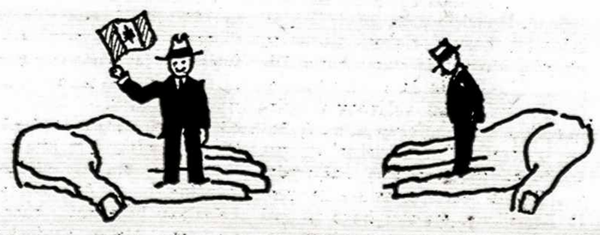

Tiems, kurie atitinka nustatytas sąlygas, gauti Kanados pilietybę yra labai lengva. Teismai pasiruošę jums patarnauti Halifakse, Monktone, Montrealyje, Otavoje, Sudbury, Toronte, Hamiltone, St. Catharines, Kitchener, Londone, Windsore, Winnipege, Reginoj, Saskatoon, Calgary, Edmontone ir Vankuveryje. Kodėl tad nesikreipti šiandieną į jums artimiausią teismą?

Jeigu norite, galite rašyti tiesiai

The Registrar of Canadian Citizenship, Ottawa.

Judy LaMarsh

SECRETARY OF STATE

FELJETONAS

BALYS-JONAS ARŪNAS

Sukaktuvinis pobūvis

(Apmatai plačiom ir karingom diskusijom)

Tai buvo prieš gražius 10 metų. O dabar kas liko iš mūsų visų kultūrinių pobūvių bei tautiniai patrijotiškų pasišokimų? Nulis... Niekas nelaužo kėdžių, net ir rimtesnio apsistumdymo negalima suorganizuoti. Šuo ant uodegos nunešė visą tautos karingumą, o istorija sako, kad mes net geležimi apkaustytus germanus prieš šimtus metų su basliais nuo kojų vertėm, kaip peraugusius grybus!...

Tokie liūdni reikalai plačiame visuomeniame fronte, nelinksmesni ir grynai asmeniniuose rateliuose.

Prieš porą savaičių tautietis, kilimo nuo Pušaloto, šventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Sukvietė gausų būrį svečių ir tai ne betkokių — su titulais, atseit, ponai inžinieriai, ponai daktarai, ponai braižytojai ir architektai, ponai rangovai, ponai prekybininkai... Pakvietė Polikarpas (pušaliečio vardas toksai) ir mane.

— Tik, — sako jis man, — būk geras, Anūprai, nepersigerk ir neprasižiok, kad vis dar su šluota kasdieninę duoną uždirbi... Kiekvienas darbas vertas pagarbos, bet, žinai, su ta dabartine diduomene kartais sunku susikalbėti. Dar kokia inžinierienė višta apalps, kai sužinos, kad su šlaviku prie vieno stalo sėdėjo...

— Aš, — sakau Polikarpui, — neapsikiaulinsiu. Nenuogąstauk. Per tiek metų, kad ir šluodamas, prasitryniau ir žinau, kaip ponstvos ratelyje apseiti, kaip su kuo kalbėti ir kada nustoti gerti... Ačiū, kad per tokį jubilėjų nepamiršai parapijiečio.

Pas Polikarpą iki pusės vakaro laikiausi labai inteligentiškai. Nepaisant, kad turėjau pasiutusią slogą, nenaudojau tų popierinių staltiesėlių nosiai šluostyti... Ponstva visais pakampiais šnapselį, atmieštą kažkokiais kvepiančiais vandenimis, laižo, apie prezidentus ir vainas kalba.

Širdies gilumoje pajutau, kad ir čia pas savo žmogų nebėra lietuviško štymo, nebėra lietuviškų tradicijų. Prisiminiau, kaip per Škapliernos atlaidus paūždavome Radviliškyje! Atmenu kartą net patį nuovados viršininką su auksiniais antpečiais ir kitais garbingais valdžios ženklais viduryje miestelio paklojome! Žinia, paskui reikėjo valdžiai už ačiū kelis mėnesius akmenis skaldyti...

Vaikštau aš po Polikarpo palocių, stalai nuo valgių ir šnapso lūžta, bet niekas tavęs neprašo nei burnelės išmesti, nei kumpio ar košelienos paragauti. Polikarpas su nublizginta šypsenėle šokinėja tarp svečių ir vis kartoja:

— Ponios ir ponai, helpikitės yurself! — Bet velnias niekam savo ranka neįpilia! Reiškia pilkis patsai ir pasirodyk prieš visą diduomenę, kad pijoku esi gimęs!

Polikarpas taip jau įrengęs savo palocių, kad net rūsyje gražu, kaip zakristijoje. Be to, rūsyje ir prieblandėlė tokia melsva ir taip pat visuose kampeliuose apstu bonkelių. Nugriebiau vieną tokią su išpūstu pilveliu bei prancūziškais užrašymais ir paspaudžiau po švarkelio skvernu. Paskui įslinkau į prausyklą. Čia, brolyčiai, marmoras, veidrodžiai, rausvi kilimėliai. Tokios grožybės aš ir sapne nesu matęs! Nedelsdamas ištraukiau iš po skvernelio tą gėrimą ir sakau:

— Helpikis yurself, Anūprai!

Kai nugėriau daugiau kaip du trečdalius bonkelės, kažin kodėl prausyklų veidrodžiai padūmavo ir pakinkliuose toksai alpulingas nuovargis įsimetė. Išbaigiau bonkelę ir grįžęs į kompaniją prisėdau prie klebono.

— Aš, klebonėli, lotyniškai neįkertu, bet pagal paskutinius popiežiaus zakonus pačiam koją galiu pakišti.

— O je, gali...

— Ne, klebone, aš neštukavoju. Jeigu užsispirsiu, tai pats tik mišeles laikai ir davatkėles spavedoji, o aš, po kelmų, pamokslus sakau, parapijiečius virkdau, vaikus išpažinčiai ruošiu!

— Je, je... — nuolankiai sutinka klebonas.

Tuo tarpu tasai prancūziškas gėrimas man po mažosiom smegenėlėm ima rausti. Man atrodo, kad kėdė, kurioje sėdžiu, bjauriai augšta ir jeigu, neduok Dieve, tektų nuvirsti, tai galiu netiktai akinius sudaužyti, bet ko gero ir plikę perskelti... Daugumas ponstvos sėdi ant kilimuotų grindų. Kaip gimto kaimo pievoje. Saugu, miela ir laisva, jokio šonkaulio neįlauši. Nuslenku nuo kėdės ir patogiai išsitiesiu ant kilimo. Bandau net pokalbį su ponu agronomu užvesti, bet tasai prancūziškas konjakas miglą ant akių traukia, blakstienos, tarsi medum būtų išteptos, limpa ir toksai dūsulingas nuovargis sąnarius užlieja. Žinoma, užmigau. Kai nugėręs užmiegu, tai jau žinau iš prietelių pasakojimų, jog taip knarkiu, kad galiu net elektra varomus vargonus užgožti... Kaip ilgai miegojau nepamenu, bet dar akių neatmerkęs girdžiu, kaip Polikarpo priesaika savo vyreliui sako:

— Sakiau tau nekviesti to mužiko! O dabar patsai matai — knarkia kaip jautis! Pasikviesk Juozą ir išvilkite jį laukan... Gėda prieš visus svečius... Dabar aš duosiu kavą viršuje, tai tu tuo tarpu ir sudorok tą balvoną...

Polikarpas su Juozu taip ir kelia mane ant rankų... Smagu, brolyčiai, kai tave, praplikusį žmogų, kas ant rankų, kaip tą dainos kūdikį, nešioja...

Mane nuo tų poetiškų apdūmojimų vėl stipriai suėmė miegas ir neprisimenu, kaip tapau iš baliaus išjotas. Kai nubudau, aukso žvaigždės mirgėjo ir mano plikė buvo stipriai atremta į sąšlavų dėžę. Sąnarius krėtė lengvas drebulys, nes, matyti, tas gėrimas buvo jau netekęs savo jėgos. Pagal uoslę ir bendrą išsilavinimą jaučiau, kad Polikarpas su savo bendru netoli buvo mane "nujojęs". Nepilnus du blokus. Nutariau grįžti į balių ir dar valandėlę ponstvos būryje pabuvoti...

Tarpduryje sutikau pačią Polikarpienę:

— Vaje, kaimynėli, — saldžiai šypsosi jinai, — kur buvai dingęs? Mes čia kavą su konjakėliu girkšnojame ir sielojamės, kur patsai būtum prapuolęs! Šokam šen, šokam ten, o paties nei kvapo... Tai ką, gal gryname ore plaučius pamaudei?

— Blokelį apėjau, toksai vakaro gražumas... Mano amželyje reikia saugotis gėrimo ir mėlynų akių...

— A, — moja ranka Polikarpienė, — buvo, mat, kam apie amželį kalbėti!... Slink į vidų. Kava atsigaivinsi.

Aš nuo kavos su konjakėliu, kaip ir nuo tikėjimo, nesu linkęs atsisakyti... Taigi, geriu kavutę su tuo kilmingu gėrimu ir mano širdin vėl linksmybė grįžta.

Gretimame kambaryje Polikarpienė aiškina savo draugėms:

— Žinote, mužikai visame pasaulyje vienodi: šnapsą per mylią užuodžia. Anūprą vyras išvilko ir pavedęs du blokus paliko, manydamas, kad jisai neberas kelio atgal... Bet, kur tau! Mužiką reikia į septintą parapiją nujoti, o ne du bloku.

Man tie žodžiai kaip uknoliai sminga į širdį. Baisiai noriu verkti ir keikti... Išgeriu burnelę konjakėlio ir, suradęs apsiaustą, slenku durų link... Čia vėl kone ant mazolio užminu Polikarpienei. Ant jos raukšlėtos kaktos nusvirusi dažyta aukso plaukų garbana, akysę šokinėja kibirkštėlės, tokios pat, kaip sauso katino kailyje...

— Ar tai jau namo kaimynėli? Vis skubi, vis neturi laiko... Bus, greičiausiai, širdelė į kokio sijonėlio raukšlelę įkliuvusi...

Aš paraustu ir nerandu žodžio. Kvailu žvilgsniu žiūriu į tą dirbtinę Polikarpienės plaukų garbaną ir prisimenu, kad labai, labai seniai, prieš daugel metų mano dėdė turėjo katiną su tokios pat spalvos uodega...

A † A

mylimai **MOTINAI** mirus Lietuvoje, JONUI VEGELIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą visų Oakvillės apylinkės lietuvių vardu —

Apylinkės valdyba:

V. Žemeckas **P. Linkevičius**
V. Grabauskas **M. Jonaitis**
E. Sargautienė

Kantata ir opera kultūros kongrese

IZA MOTEKAITIENĖ

"Karaliaus Mindaugo" ir "Maro" premjeromis buvo reprezentuojama kultūros kongrese Čikagoj mūsų lietuviškoji muzika. Jų kompozitorius — Darius Lapinskas, tekstai Kazio Bradūno. Spektakliai įvyko š.m. lapkričio 25 ir 26 d. Marijos Augštesniosios Mokyklos salėje. Režisavo ir dirigavo pats kompozitorius. Išpildė vyresnės ir jaunesnės bei jauniausios kartos dainininkai, dramininkai, šokėjai ir statistai.

Įspūdingi kūriniai

Kantatą "Karalius Mindaugas" atliko: R. Stravinskaitė — turistų vadovė, L. Barauskas — pasakotojas, D. Mongirdaitė — sopranas, A. Brazis — baritonas; Momkienė, Bobinienė, Savrimavičius ir Momkus sudarė kvartetą; dalyvavo ir choras. Veikalas vaizduoja šiandieninį muzėjų iš Mindaugo laikų su turistų vadovės komentarais.

Operą "Maras" atliko: L. Barauskas — pasakotojas, A. Stempužienė — Mirtis, B. Nagienė-Vaitkūnaitė — Mergaitė, S. Baras — kunigas, B. Maciukevičius — seniūnas, A. Grigas — kerdžius Blinda; Bartulienė, Mažeikienė, Savrimavičius, Radys — raudotojai; mirštančio k a i m o gyventojų minia. Apranga — R. Stravinskaitės, šokiai — B. Nagienės-Vaitkūnaitės. Dekoracijas, šviesas ir kitus sceniškus efektus tvarkė Giedraitis, Mikalajūnas ir keletas padėjėjų amerikiečių. "Maras" vaizdavo mirtį, įvairiais pavidalais (maro liga, despotų siautėjimais) naikinančią žmones nuo amžių glūdumos iki šios dienos. "Mare" buvo jaučiamas kompozitorius ir režisorius, sudaręs operos dinaminį charakterį ir efektus iš daugybės šiandien vartojamų t e a t r u o s e išorinių techninių priemonių: šviesų, judančių dekoracijų, filmo, magnetofono, publikoj pasodintų kelti triukšmui elementų ir kt. Mirties siaubo garsiniam įspūdžiui buvo pajungta ir veikėjų dainos, ir deklamacijos, ir orkestras, ypač mušamieji instrumentai. Išoriniu požiūriu "Maras", kaip muzikinis-draminis veikalas, stulbinantis žiūrovą staigiais trenksmais ir riksmais, — buvo įspūdingas, bauginantis, deja, eliminavęs žodį!

Balsas ir instrumentas

Pasigesta žodinio teksto aiškumo ir Mindaugo dainuotinėje bei chorų deklamuotinėje dalyje. Be abejonės, režisoriui žinoma, kad scenos artistų žodinis aiškumas yra pirmaeilis veikalo pastatymo uždavinys. Tenka manyti, kad abiejų kūrinių tekstas pasiliko rampoj dėl pačios Lapinsko vokalinės muzikos konstrukcijos. Jei kompozitorius kuria instrumentinę muziką, būtinai turi būti studijavęs kiekvieno instrumento galimybes. Visdėlto daug kompozitorių, kurdami muziką žmogaus balsui, vadovaujasi vien nujautimu ar net taiko balsui instrumentines galimybes. Čia ir yra priežastis daugelio nedainuotinų, net neišdainuojamų dainų, arba dainų, sunaikinančių dainininko gerklę. Juk žmogaus balsas nėra nei tiek pajėgus, nei tiek patvarus, kaip muzikos instrumentas. Instrumentinės muzikos tonai gali šokinėti mandriausiais intervalais — jiems niekas neatsitiks. Dainininko gerklei instrumentinė akrobatika, nuolatinė augšta tesitūra, dideli intervaliniai šuoliai, viršdiapazoniniai tonai, melodinės linijos trūkumas, gerkliniai draminiai efektai: spiegimas, cypimas, rėkavimas ir pan. yra fatališkai balsą naikinantys dalykai. Kompozitoriaus pareiga išstudijuoti žmogaus balsą rūpestingiau nei instrumentus. D. L a p i n s k o premjerų atlikime vokalinė dalis aiškiai rodė kompozitoriaus žinojimo trūkumą apie balsą ir jo sveiką panaudojimą. Visi dainuojantys buvo to nežinojimo aukos — dėlto perforsuoti. Jų lūžinėjantys balsai buvo nepajėgūs perduoti teksto žodžius. Gaila buvo girdėti ir regėti, kad tai, kas šimtmečiais padaryta geriausių dainavimo pedagogų kartu su suinteresuotais šia sritimi gydytojais, fizikais ir psichologais balso grožiui, laisvam skambesiui, žodžio aiškumui, — šiose premjerose buvo paneigta.

Teatrinė naujovė

Instrumentinėj kūryboj D. Lapinskas reiškiasi gana pastoviai, kaip mūsų kraštutinis modernistas — abstraktinės muzikos kūrėjas, ir jau turi savitą veidą. Šiose premjerose teoriškai pirmenybė skiriama žodiniam tekstui — gausios deklamacijos, kalbantys chorai, solo ir choro dainos — paliekant muziką tik paskiru toniniu dažu tekstui paryšinti. Visdėlto operuojant surikiuotais išoriniais teatriniais efektais ("Mare") žodinis tekstas scenoj tapo bendra garsinio efekto dalim.

Du sunkiai suderinami dalykai — K. Bradūno atsijotai brandūs, išnokinti Lietuvos žemės bei amžių gelmės pajutime abiejų veikalų tekstai ir D. Lapinsko jiems prisegti muzikiniai drabužiai — tikra teatrinė naujiena mūsų scenoj! Minėtas kūrybos derinys prašosi ir atitinkamo pavadinimo, nes "Cantata Illustrata" ("Karalius Mindaugas") — neturėjo pateisinančių pavadinimą elementų, o "Marą" vadinti opera pagal tradicinį supratimą ir išpildymo stilių visai nedera.

Originalumas ir pertempimas

Originalumas kūryboj visais laikais sutinkamas arba dangų siekiančiais liaupsinimais, arba žiauriai kritikuojamas. Abiem atvejais teisingiausią žodį taria laikas. Tik jis atsijoja kūrinius, turinčius išlikimo pradų, nuo mados ir manieros kūrinių. Pvz. kad ir didelis laiko tarpas skiria nuo kadaise smarkiai kritikuotų ir vėl dabar norimų nuneigti muzikos klasikų, tačiau Bacho, Beethoveno, Mocarto, Šopeno, Wagnerio ir kt. kūriniai dar ir šiandien auklėja visuose kontinentuose rimtą muzikinį jaunuomenės skonį, džiugina bei žavi pasaulį iš teatrų, radijo stočių, rimtų muzikos institucijų ir t.t. Mūsų šios epochos muzikiniai jieškojimai tėra tarsi tik pro juos praslenkantys šešėliai. Ir deja, išklausius abidvi Lapinsko premjeras dar negalima pasakyti, kaip kadaise Šumanas, išgirdęs skambinantį savo kūrinius Šopeną: "Vyrai, nusiimkit kepures, atėjo genijus!"

Kaip režisorius, D. Lapinskas "Mare" parodė lakią vaizduotę ir labai žalią patirtį sceninių efektų s u r i k i a v i m e. Saikingai vartojamas efektas daro nepaprastą įspūdį, bet jo perdažnas vartojimas ar tinkamas neapskaičiavimas sukelia grasų, net komišką įspūdį. Pvz. perilgas laikymas spiginančioj šviesoj gyvo žmogaus vietoj kryžiaus ar jo simbolio. Motociklai scenoj gal būtų įdomybė džiunglių žmonėms, tik ne mums. Nuolatinis pasakojamo ar rečituojamo žodžio tąsymas buvo perdėtas iki įkyrumo . . .

Patrauklumas

Nepaisant nesklandumų, abi premjeros turi savo patrauklumą ir apmatuose, ir atlikime. Mindaugo laikų statinis vaizdavimas šių dienų muzėjuj — labai įdomi kompozicija. Jos atlikime geriausiai pasireiškė R. Stravinskaitė, iš atminties atlikusi turistų vadovės rolę. "Mare" — po stulbinančio garsų macabre buvo atgaiva šokančios mergaitės scena, vaizduojanti gyvybės versmę ir simbolį. Ją grakščiai ir švelniai atliko B. Nagienė-Vaitkūnaitė iš Montrealio. Pavyko ir siektas sukurti iš visos turimos "Marui" atvaizduoti medžiagos isteriškai siaubingas triukšmas. Visi, įdėję darbo ir pasiaukojimo perkelti scenon Lapinsko-Bradūno kūrybai gausiai susidomėjusiai mūsų visuomenei, verti užtarnautos pagarbos. Ar tas dėmesys ir toliau lydės kompozitorių, priklausys nuo tolimesnės jo kūrinių vertės.

Neviltis

Ar vieno D. Lapinsko eksperimentinė muzika pajėgė atstovauti lietuviškajai muzikai kultūros kongrese, manau, visiems atsakymas aiškus, kai savo tarpe turime kad ir ne ultra-modernistų, bet ir ne debiutantų, o produktingų kompozitorių, brandintų savo žemės, laiko ir sąlygų. Jų kūrybai turime ne vien mėgėjų, bet net pasaulinio masto ir virtuozų, ir profesijonalų. Konstatuojant, kad tremtinį lydi, kaip kometos uodega, skausmas, kodėl kultūros kongrese iš anksto užsakyta maro ir mirties temomis muzikos kūriniai, o ne stiprinanti, optimistiška, teikianti viltį muziką? Ar tai nėra mūsų kultūros ir mūsų pačių pranašingas likimo simbolis?

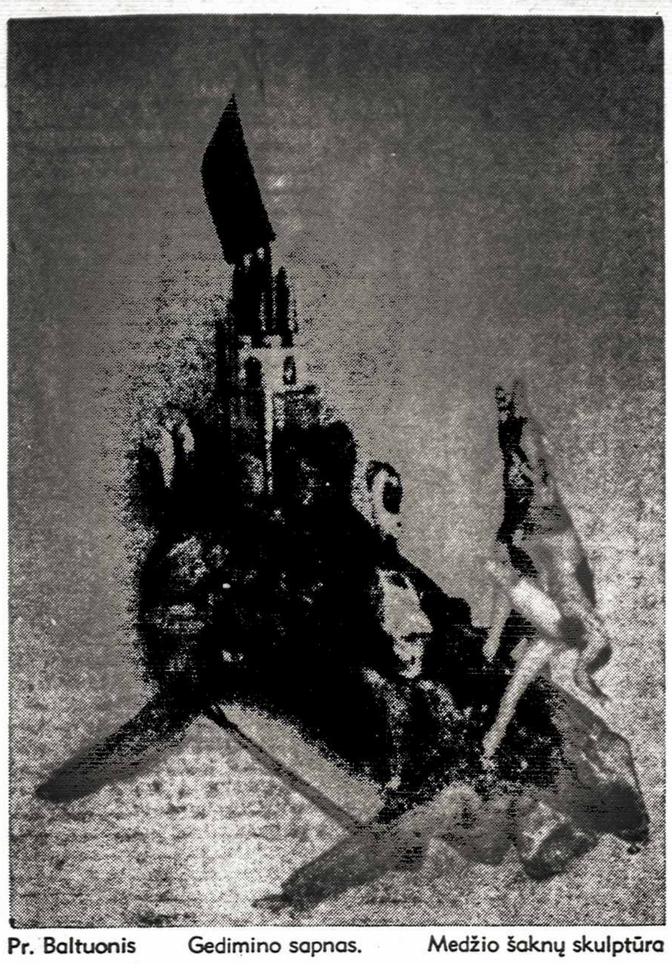

Pr. Baltuonis Gedimino sapnas. Medžio šaknų skulptūra

Grupėmis svarstė kongreso temas

Trečiasis kultūros kongresas Čikagoje lapkričio 23-26 dienomis, šalia bendrųjų temų, turėjo visą eilę specialiųjų, kurios buvo svarstomos sekcijose. "TŽ" 48 nr. paskelbtas bendrųjų posėdžių ir parengimų aprašymas. Čia pateikiamas trumpas žvilgsnis į sekcijų darbus. Jie buvo šakoti, kaikurie vyko tuo pačiu laiku, ir todėl nebuvo įmanoma aprašančiam visur dalyvauti. Visdėlto čia pateikiamos informacijos padės skaitytojui susidaryti bendrą vaizdą.

Lėšos kultūrai

Kultūrinių darbų finansavimo sekcijoj referatus skaitė dr. A. Razma "Finansų organizavimas kultūriniams darbams" ir Anatolijus Kairys "Pinigų vertė ne piniguose". Stepas Kairys iš Toronto pasiuntė savo pasisakymą kaip priedą prie dr. A. Razmos pranešimo. Moderatorius — Vincas Ignaitis iš Rodney, Ont. Prieita tokių išvadų. 1. Kiekvienas doleris yra svarbus ir brangus, bet bendras fondas kraštuose su pastoviu kapitalu geriau užtikrina planingą finansavimą. 2. Jieškoti pavienių mecenatų, atkreipiant dėmesį į jau čia įsitvirtinusius jaunosios kartos asmenis atskiriems konkretiems kultūriniams darbams paremti ir iškelti visuomenėje jų, t.y. mecenatų, svarbą, skleidžiant mūsų kultūrinius laimėjimus. 3. Asmeninio kontakto užmezgimas yra ypač svarbus veiksnys jieškant mecenatų arba testamentinių palikimų. 4. Jieškoti vis naujų būdų ir priemonių, nevengiant sudaryti specialios komisijos prie organizacijų studijuoti finansavimo reikalą, pvz. kaip pritraukti finansines ar pramogines organizacijas ir klubus. — Sekcijoje dalyvavo gausus būrys organizacijų atstovų ir pavienių asmenų.

Jaunimo auklėjimas

Tautinio jaunimo auklėjimo sekcijos organizavimas turi ir šiokią tokią istoriją. Pirmuosiuose kultūros kongresuose buvo švietimo sekcija. Taip buvo planuota ir šiam kongresui, tačiau šią vasarą įvykusi pirmoji mokytojų studijų savaitė Dainavoje didelę dalį aktualiųjų mūsų švietimo problemų išnagrinėjo. Tuo būdu nebeliko reikalo dar kartą švietimą nagrinėti kultūros kongrese. Dėlto liko iškelta platesnė tema — tautinis auklėjimas. Pagrindinį referatą skaitė Čikagos Augšt. lituanistinės mokyklos dir. J. Masilionis. Jis daugiausia rėmėsi duomenimis anketos, pagal kurią apie 200 tos mokyklos mokinių atsakė į klausimą "Kas man padeda išlaikyti lietuvybę". Iš čia aiškėjo, kad šeima yra pagrindinis lietuvybės šaltinis, o aplinka — pagrindinis trukdytojas. Koreferentas A. Rinkūnas iš Toronto papildė prelegentą savo atsivežtais anketos duomenimis iš Toronto šeštadieninės mokyklos 9-10 klasės. Pagal šią anketą, priaugantis jaunimas daugiausia pasigenda jaunųjų vadų, kurie galėtų skirti jiems daugiau laiko. Ekskursijas laiko viena iš svarbesnių tautinio auklėjimo priemonių. Po to ilgoką pranešimą apie šeimos vaidmenį lietuvybės išlaikyme skaitė mokyt. B. Vindašienė iš Čikagos. Jį papildė taip pat netrumpu pranešimu J. Ignatonis, davęs pluoštą žinių, patirtų ilgus metus būnant JAV švietimo tarybos pirmininku. Pridėjus prie to kiek ilgesnį moderatoriaus Petro Maldeikio žodį, diskusijoms nebeliko laiko. Gaila. Ateityje gal užtektų vieno prelegento ir vieno koreferento, paliekant daugiau laiko diskusijoms. Sekcijos nutarimai, gerai moderatoriaus suglausti, įtraukti į bendrus kongreso nutarimus.

Spauda ir visuomenė

Pradžioje susidomėjimas šia sekcija nebuvo didelis — susirinko tik vos keletas spaudos žmonių. Palengva Jaunimo Centro klasė prisipildė ir į galą dalyviai jau nebetilpo. Pagrindinį referatą apie spaudą ir visuomenę skaitė "Draugo" red. kun. Pr. Garšva, MIC. Savo temą jis dėstė akademiškai, apžvelgdamas spaudos reikšmę ir jos poveikį visuomenei. Daugiau iš praktinės pusės kalbėjo koreferentai: A. Kučys, "Varpo" red., A. Pužauskas, "Naujienų" red. ir M. Valiukėnas, "Dirvos" atstovas. A. Kučys apgailestavo, kad lietuvių visuomenėje tebėra trys deformuojantys komunistiniai laikraščiai. Tai esanti mūsų, kaip tautinės grupės Š. Amerikoje, gėda. Lietuviškosios spaudos uždavinys esąs teisingai informuoti skaitytojus ir budėti lietuviškumo sargyboje. Kai skriaudžiama lietuvybė mokyklose, parapijose, kapinėse, mūsų spauda neturėtų tylėti. Besąlyginis įsipareigojimas kuriai nors partijai nėra girtinas dalykas. Ir politinėje srityje pirmoj eilėj paisytinas lietuviškasis reikalas. Neslėptini laimėjimai okupuotoje Lietuvoje — jie laisvės troškimo nė kiek neslopina. Buvusių koloniju gerovė nesustabdė laisvės atėjimo. A. Pužauskas pastebėjo, kad mūsų spaudoje pergausu organizacinio gyvenimo aprašymų, permaža — kasdieninio ir profesinio reiškimosi. Negalima ignoruoti kultūrinių gėrybių iš okup. Lietuvos. Ryšius su jos žmonėmis išnaudoti savo tikslams. Negalima ignoruoti komunizmo idėjų ir plintančio santykiavimo su okup. Lietuva. M. Valiukėnas priminė permažą visuomenės domėjimąsi savosios s p a u d o s būkle. Daug kas ja pasinaudoja savo parodoms, vakarams, įvairiems parengimams, bet užmiršta atsilyginti. Bendradarbių stoka irgi iš dalies aiškintina lėšų stigliumi. Diskusijose pageidauta: skirti informaciją nuo redakcinių rašinių, vengti slapyvardžių bei inicialų, daugiau respektuoti viešąjį žodį ir asmenį, ypač polemikoje, rūpestingiau atrinkti straipsnius ir t.t. Diskusijose dalyvavo: gen. kons. P. Daužvardis, Vl. Ramojus, K. Bradūnas, dr. Razma, N. Jankutė, dr. K. Keblys, p. Šenbergas, kun. Pr. Gaida ir kt. Diskusijas teko baigti, nes užimtosios patalpos laukė jau kita sekcija. Spaudos sekcijai gyvai ir džentelmeniškai vadovavo Vyt. Kasniūnas.

Rašytojai ir skaitytojai

Literatūros sekcija, vadovaujama Č. Grincevičiaus, svarstė klausimus, susijusius su rašytojais ir skaitytojais. Ta tema kalbėjo referentas Č. Grincevičius, koreferentai: N. Užubalienė-Jankutė ir K. Bradūnas. Iš jų pranešimų sklido įvairūs pageidavimai ir konstatavimai. Literatūrinių kartų išeivijoje nebus — tik unikumai. Tokių buvo praeityje, kaip pvz. Donelaitis, tokių bus ir ateityje. Jau ir šiuo metu yra tokių pavienių prasikalančių rašytojų: K. Almenas, L. Švėgždaitė, K. Barteška, M. Pakalniškytė ir kt. Gerai, kad remiamos sporto išvykos, bet latviai organizuoja rašytojų išvykas Australijon ir kitur. Rašytojai palengva kapituliuoja — nustoja rašę ir rūpinęsi savo raštų leidimu. Pirmąją "Pavasario balsų" laidą Maironis išleido savo lėšomis. Išeivijos rašytojai ima nesuprasti savo misijos tautinės tamsos metais. Jų raštai, kur bebūtų sukurti, priklauso bendram tautos lobynui. Visuomenei reikia susirūpinti mirusių rašytojų palikimu. Reikalingas rašytojų muzėjus, plokštelės su įrekorduotais autorių kūriniais, filmai apie gyvuosius rašytojus. Ta linkme jau šis tas daroma T. Kezio, SJ, vadovaujamo foto archyvo. Dar nėra veikalų apie naujųjų laikų mūsų literatūrą: Aisčio, Vaitkaus poeziją, Savickio kūrybą ir t.t. Diskusijose iškilo vaikų ir jaunimo literatūros klausimai, knygų leidyklos, premijos, veikalų kokybė ir t.t. Pačių rašytojų sekcijos posėdyje nedaug tesimatė — vyravo daugiausia literatūra besidomintieji.

Dailės sankryžos

D a i l ė s sekcijoj pagrindinį pranešimą padarė dail. R. Viesulas, skaidrėmis iliustruodamas ir dabartinius okup. Lietuvos meno kūrinius. Jis kėlė reikalą ugdyti dailininkų prieauglį sudarant jiems sąlygas, parūpinant stipendijas, skatinant originalumą. Reikalingi ir meno leidiniai, pirmiausia — apie Čiurlionį, išeivijos meno istorija, lietuviški atvirukai. Z. Sodeikienė pastebėjo, kad okupuotos Lietuvos menininkai suvaržyti ne tiktai politiniu, bet ir meniniu požiūriu. Išeivijos dailininkams sunkėja įsijautimas į tautos dvasią, ypač jauniesiems. A. Kurauskas skatino plėsti tarpusavio ryšius, turimos kūrybos pažinima kad ir skaidrių bei filmų pagalba; išreiškė viltį, kad ir okupuotos Lietuvos dailininkai su laiku galės pasiekti didesnę kūrybinę laisvę. Su jais palaikytinas ryšys.

(Nukelta į 9-tą psl.)

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių švenčių proga gali kiekvienas, pasiųsdamas dovanų siuntinėlį ir pasinaudodamas BALTIC STORES patarnavimu.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujamą siuntinuką pagal Baltic Stores kainoraštį arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Žemiau išvardiname kelis siuntinius, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami.

Mišrus siuntinys 1967

Vyriškas kalėdinis 1967

3½ jardo puikios vilnonės kostiuminės medžiagos,
1 itališkas nailoninis lietpaltis, nailoniniai marškiniai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 20 cigarečių, 3 jardai vilnonės augštos rūšies apsiaustui medžiagos.
$75.00.
Jungtinis šių daiktų siuntinys kainuoja tik $140.00.

Maisto 1967

3 sv. taukų, ½ sv. arbatos, ½ sv. geriamo šokolado, ½ sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė kavos nescafe, 1 sv. maišytų saldainių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, ¼ sv. pipirų ir ¼ sv. lauro lapų.
$30.00

Moteriškas kalėdinis 1967.

Itališkas nailoninis lietpaltis, 3 jardai vilnonės kostiuminės medžiagos, 1 labai geros rūšies megztukas, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 komplektas vilnonių arba nailoninių apatinių drabužių, 1 p. odinių pirštinių, 1 vilnonė gėlėta skarelė, vilnonei suknelei medžiaga, 1 dėžutė šokolado.
$75.00.

P-3. Vilnonė medžiaga dviem apsiaustam ir angliška vilnonė medžiaga vyriškai arba moteriškai eilutei.
$75.00

V-3. 10 jardų medžiagos trim eilutėm
$55.00

Praktiški dalykai, kuriuos galima pridėti prie bet kurio siuntinio: itališki nailoniniai lietpalčiai $11.00; šveicariški 17 akmenų laikrodžiai $27.00; vilnonės skarelės $4.00; ilgo grojimo plokštelės.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras). 421 Hackney Rd., London, E. 2. England. Telef. SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

Atstovai: **A. Kusinskis**, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont..
Tel. 762-7845

Atsiusta paminėti

Eglutė nr. 9, lapkritis. Vienintelis lietuviškas vaikų laikraštėlis laisvajame pasaulyje. Leidžia ir redaguoja N. Pr. Marijos seserys Putname.

Bronius Budriūnas, MIŠIOS. "Laiškų Lietuviams" 1967 m. premijuotos Mišios šv. Kazimiero garbei, skirtos lietuvių jaunimui. Vienam arba dviem balsam, arba mišriam chorui su vargonais. "Laiškų Lietuviams" 1967 m. leidinys, 16 psl. Kaina nepažymėta.

Laiškai Lietuviams nr. 9, spalis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas.

Ateitis nr. 7, rugsėjis. Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidžiamas lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas.

P. Žilvs, SUOMIŲ - SOVIETŲ KARAS 1939 — 1940. Paruošė spaudai Z. Raulinaitis. Išleido "Karys" 1967 m., 172 psl. Brooklyn, N.Y., 910 Willoughby Ave, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JURGIO GLIAUDOS trijų veiksmų dramos "Čiurlionis" premjera įvyks gruodžio 9 d. Veikalą stato Los Angeles dramos sambūris, vadovaujamas rež. D. Mackelienės. Scenovaizdžius sukūrė dail. Algis Žaliūnas. Vaidina: J. Pupius, V. Gylis, J. Janušauskas, V. Dovydaitis, M. Prišmantas, V. Šimaitis, D. Tuminaitė, E. Dovydaitienė ir I. Mažeikaitė. Muzikiniam fonui bus panaudoti M. K. Čiurlionio kūriniai.

ŽIBUNTO MIKŠIO, Paryžiuje gyvenančio lietuvio dailininko, darbų paroda buvo atidaryta gruodžio 2 d. Čiurlionio Galerijoj Čikagoj. Ji truks iki gruodžio 10 d. Parodą surengė Santaros-Šviesos Federacija.

DAINŲ IR OPERŲ ARIJŲ REČITALĮ surengė sopranas Valentina Kojelienė-Cinkaitė Vašingtono Corcoran Galerijos auditorijoje. Programon buvo įtraukti C. W. Gluck, G. Torelli, G. B. Pergolesi, F. Schubert, R. Schumann, G. Fáure, O. Respighi, R. Hageman, V. Giannini kūriniai, A. Boito operos "Mefistofelis" arija. Lietuviškajai daliai atstovavo K. V. Banaičio "Obelių žiedai", "Tulpės", E. Laumenskienės "Vakaras". Amerikos Balso lietuvių skyrius koncertą įrašė magnetofono juoston. V. Kojelienė dainavimą yra studijavusi Lietuvoje ir Miuncheno konservatorijoje, Vokietijoje. Didžiąją koncerto dalyvių dalį sudarė dainos ir lietuvių solistų išsiilgę Vašingtone gyvenantys tautiečiai.

O H I O LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS šiemetinė $1.000 premija buvo paskirta muz. Alfonsui Mikulskiui, Čiurlionio Ansamblio vadovui, už nenuilstamą lietuviškos dainos garsinimą saviesiems ir svetimiesiems. Premija buvo įteikta lapkričio 18 d. Yankee Clippers motelio salėje įvykusiame gydytojų susirinkime Klevelande. Programą paįvairino humoro žodžiu ir J. Grušo dramos "Tėvas" monologu buvęs Kauno operetės sol. Petras Maželis. Rimtajai daliai atstovavo dr. Irenos Jasienės paskaita apie nosies ligas ir dr. M. Eimanto — apie vaistus širdies ligoms gydyti.

DAIL. V. K. JONYNO Freiburge, Vokietijoje, įsteigtos meno mokyklos Ecole des Arts et Metiers vieneriais metais pavėluotas dvidešimtmečio minėjimas įvyko Čiurlionio Galerijoje Čikagoje. Paskaitą apie mokyklos istoriją ir nuveiktus darbus skaitė dail. Alg. Kurauskas. Leidimas mokyklai steigti buvo gautas 1946 m. vasario 11 d., o 1948 m. ji jau turėjo 127 studentus, kurių 80% buvo lietuviai. Visa profesūra taipgi buvo lietuvių rankose. V. K. Jonynui talkino: Galdikas, Vizgirda, Valeška, Marčiulioniai, Krivickas, Tamošaičiai, Kasiulis, Zikaras, Rannit, dr. Kaunas, Niliūnas, Aleksandravičius, Petravičius, Nagys ir kt. Absolventai gaudavo prancūzų mokyklų pripažintus diplomus. Darbą teko nutraukti 1950 m., išvažinėjus ir mokytojams, ir mokiniams. Minėjimo metu žodį tarė mokyklos įkūrėjas V. K. Jonynas, sveikinęs buvusius studentus, mokytojus ir pasidžiaugęs, kad Freiburge praleistos dienos dabar yra gyvos jų darbuose. Visus sunkumus anuomet padėjo įveikti ne kalbos, bet nuoširdus darbas. Minėjimo užbaigoje skaidrėmis buvo parodyti 23-jų mokyklos auklėtinių darbai.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS, JAV lietuvis, tris savaites viešėjo Barcelonoje, Ispanijoje. Šio miesto operos teatre jis dainavo G. Rossini "Sevilijos kirpėjo" ir G. Verdi "Don Carlos" operose.

VYTAUTAS VOSYLIUS, Australijos lietuvis, Adelaidės Meno Draugijos patalpose surengtoje australų foto mėgėjų parodoje laimėjo I premiją už nuotrauką "Mergaitės portretas". Pagyrimo susilaukė moderniosios fotografijos skyriuje išstatyta jo nuotrauka "Saulė ir žemė". Fotografuoti jis yra pradėjęs išvietintųjų stovyklose Vokietijoje.

TRIJULĖS PARODA. Detroite lapkričio 12-19 d.d. įvyko trijų Amerikos Lietuvių Dail. Sąjungos narių dailės paroda, kurioje savo darbus išstatė skulptorius Dagys ir tapytojai J. Pautienius ir S. Smalinskienė. Buvo išstatyti 58 darbai: Dagio — 21, J. Pautieniaus 27 ir S. Smalinskienės — 10. Keli meno mėgėjai varžėsi dėl Dagio skulptūros, norėdami įsigyti tą patį menininko darbą. Ypač lankytojus traukė kompozicijos, kuriose išreikšta gili mintis ir gyvenimo prasmė. J. Pautienius buvo išstatęs spalvingus rudens peizažus, nutapytus šiemet Wasagoje, Kanadoje. S. Smalinskienė išstatė peizažus, natiurmortus ir kompozicijas. Šios jaunos dailininkės kūriniuose nesunku įžvelgti ryški pažanga ir noras atsipalaiduoti iš akademinių varžtų bei savo mokytojų įtakos. Amerikos Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos Detroito skyrius, kuris rengė šią parodą, pagamino du didelius stendus; iš vienos meno galerijos buvo išnuomoti skulptūroms pjedestalai, tad kūriniai buvo eksponuoti pusėtinai. Meno mėgėjai parodoj nupirko 18 kūrinių. Lankytojų buvo apie 400. Lietuvių Namai darosi populiarūs, nes ten kas savaitę vyksta visokie parengimai. J. J.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SOVIETINIAM SPALIUI SKIRTAS Lietuvos teatrų festivalis Vilniuje buvo pradėtas V. Paltanavičiaus opera "Kryžkelėje", A. Rekašiaus baletu "Gęstantis kryžius", V. Laurušo opera "Paklydę paukščiai". Kauno muzikinis teatras vilniečius supažindino su B. Gorbulskio operete "Trys vakarai", kurią sudaro trys operetės: "Kriminalinė novelė", "Akademikas" ir "Mimoza". Kauniečiai Vilniun atsivežė ir savo naujausią premjerą — pagal Alf. Bieliausko romaną "Rožės žydi raudonai" kompoz. V. Baumilo sukurtą to paties pavadinimo operą. Libretą jai parašė poetas J. Lapašinskas. Spektaklio režisorė — E. Siugždinytė, dailininkė — F. Linčiūtė-Vaitiekūnienė, dirigentė — M. Dvarionaitė. Dramos teatrams atstovavo Šiauliuose pastatyta V. Šatrovo drama "Liepos šešioliktoji", Kaune rampos šviesą išvydusi D. Urnevičiūtės drama "Tėvuko žaislai". Festivalyje taipgi dalyvavo Vilniaus dramos teatras su J. Būtėno ir A. Kernagio keturiem 1926 m. sušaudytiem komunistam skirta pjese "Kad ir šimtą gyvenimų", Vilniaus rusų teatras su V. Dolgo pjese "Po mirties bausmės prašau", Klaipėdos teatras su V. Kočergos pjese "Laiko meistrai" ir Panevėžio teatras su G. Ošerovičiaus drama "Žmonės ir antžmogiai". Kauno lėlių teatras parodė V. Majakovskio "Misteriją Buf", Vilniaus — lėnkų dramaturgų G. Januševskos ir I. Vilkovskio pasaką "Tigriukas Petriukas". Festivaliui pasibaigus, bus paskelbti geriausi režisoriai, pagrindinių ir antraeilių vaidmenų atlikėjai. Festivalio vertę sumenkino meno ir propagandos mišrainė, kurią liudija meno reikalų valdybos viršininko Raimundo Jakučionio atviras prasitarimas spaudos puslapiuose: "Šio teatrų susitikimo Vilniuje skiriamoji žymė — tematinė sąsaja. Tiek santykiu su dabartimi, tiek revoliucinių įvykių atspindėjimu spektakliai artimai susišaukia su jubiliejine data..."

JAUNŲJŲ SMUIKININKŲ AN SAMBLIS, kurį sudaro 16 T. Šerno vadovaujamų Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokyklos mokinių iki 13 metų amžiaus, surengė koncertą paveikslų galerija paverstoje katedroje. Jie atliko A. Vivaldi "Koncerto G-dur" I dalį, J. Haydno "Menuetą", F. Volfarto "Romansą", A. Gedikės "Miniatiūrą" ir C. Saint-Saenso "Gulbę". Mažiesiems menininkams akompanavo koncertmeisterė E. Kiškytė. Šis vaikų ansamblis didelio pasisekimo yra susilaukęs koncertuose R. Vokietijoje, Maskvoje ir Leningrade.

IŠ GASTROLIŲ SUOMIJOJE grįžo Vilniaus pedagoginio instituto studentų dainų ir šokių ansamblis "Šviesa", koncertavęs Helsinkyje ir kituose miestuose. Visi koncertai buvo užbaigiami tradiciniu "Klumpakoju", kurin įsijungdavo ir suomiai, ateidami pagalbon ansambliečiams.

ČEKOSLOVAKIJOS TEATRO INSTITUTO surengtame tarptautiniame teatro praktikų ir teoretikų simpoziume Prahoje lietuviams atstovavo Mokslų Akademijos menotyros sektoriaus vadovas, meno mokslų kandidatas M. Petuchauskas ir architektas Vyt. Nasvytis. Buvo kviestas, bet negalėjo dalyvauti Panevėžio dramos teatro meno vadovas rež. J. Miltinis.

JUOZAS MAŽEIKA, operos teatro baritonas, atžymėjo 60 m. amžiaus sukaktį. Jis yra sukūręs apie 40 pagrindinių baritono vaidmenų Kauno operos teatre prieškariniais metais, sėkmingai gastroliavęs Čekoslovakijoje ir P. Amerikoje. 1937 m. laimėjo sidabro medalį Austrijos sostinėje Vienoje įvykusiame jaunųjų dainininkų konkurse. Sukaktuvininkas turėjo sodrų, malonaus tembro balsą, bet jam stokojo laisvumo viršutiniame registre, kur kartais dingdavo garso apvalumas. Iš jo sukurtų vaidmenų prieškariniam operos lankytojui atmintyje turėtų būti išlikę: Jagas, Oneginas, Žermonas, Valentinas, Demonas, Igoris, Eskamilijus, Don Žuanas ir kt. Dainininko karjerą J. Mažeika yra užbaigęs prieš keletą metų.

ALFONSAS BIELIAUSKAS, rašytojas ir "Švyturio" žurnalo vyr. redaktorius, dalyvavo R. Vokietijoje įvykusioje "Knygų savaitėj", kur buvo skaitomos ištraukos iš jo romanų "Mes dar susitiksim, Vilma" ir baigiamo versti į vokiečių kalbą "Kauno romano". Be šio kūrinio, vokiečių leidyklos ruošiasi išleisti "Lietuvių apsakymus", I. Mero "Mėnulio savaitę", K. Borutos "Baltaragio malūną", M. Sluckio "Adomo obuolį", lietuvių liaudies pasakas, J. Marcinkevičiaus poezijos rinktinę ir poemą "Siena". Svarstomas ir V. Mykolaičio-Putino romano "Altorių šešėly" išleidimo klausimas. "Die Kunst" leidykla numato išleisti M. K. Čiurlionio kūrinius.

MAIRONIO 105-TŲJŲ GIMIMO METINIŲ minėjimą surengė Kauno II vidurinė mokykla, kurioje kadaise mokėsi didysis lietuvių tautos dainius. Paskaitą apie Maironio kūrybą skaitė filologijos mokslų kandidatė V. Zaborskaitė, apie susitikimus su poetu papasakojo pensijon išėjęs mokytojas Kalnius. Meninę programą bendromis jėgomis atliko šios mokyklos ir J. Gruodžio muzikos technikumo mokytojai ir mokiniai, deklamavę Maironio eilėraščius, dainavę pagal jų tekstus sukurtas dainas.

V. Kst.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon, galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTEL REALTORS

1928 Weston Rd. Tel. 249-7691

EGLINTON—DUFFERIN, $21.900, atskiras, plytų, 2-jų miegamųjų namas; įmokėjimas — $5.000, greitas užėmimas, $295 mokesčių.

KIPLING — ALBION RD., $25.500, atskiras, plytų, 6 kambarių namas; pirmas mortgičius $14.000 iš 6½%; didelis sklypas, gražus namas.

WILSON—WESTON Road, $26.900, atskiras, 6 kambarių, plytų vienaaugštis — bungalow; įmokėjimas— $7.000, sklypas 50x230; gražus vaisių sodas, greitas užėmimas, arti prie didžiųjų krautuvių ir susisiekimo.

DUFFERIN — ROGERS ROAD., $14.900 pilna kaina, atskiras, privatus įvažiavimas,, gražus sklypas, mokesčiai $211.

WESTON ROAD, $27.900, atskiras, plytų namas, 6 kambariai, privatus įvažiavimas, sklypas 50x120, mortgičiai iš 6%; mėnesinis mokėjimas $119, įskaitant pagrindinę sumą, palūkanus ir mokesčius; arti prie visų patogumų.

BATHURST—LAWRENCE, $24.900 kaina, atskiras 6 kambarių plytinis namas,, $6.000 įmokėjimas, sklypas 41x110, privatus įvažiavimas.

DIXON — ISLINGTON, $33.000, gražus namas su maudymosi baseinu.

WENDEL — GARY DR., $28.800 pilna kaina, 2 šeimų atskiras namas, $7.000 įmokėjimas, geras pirkinys.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

4¾% 5½% 6½% 7%

100% saugumas.
$2.000 gyvybės drauda nemokamai.
Mūsų greitas augimas yra sveikos finansinės įstaigos išdava.

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

RONCESVALLES — HIGH Prk. Blvd., 6 kambariai, mūrinis, atskiras, labai švarus, 2 virtuvės, naujas šildymas.

JANE — ANNETTE, 7 kambariai, rupių plytų, vandeniu — alyva šildymas, 2 virtuvės, garažas. Įmokėti apie $8.000.

BLOOR — QUEBEC, mūrinis, atskiras, naujai atremontuotas, 2 virtuvės, garažas, didelis kiemas. Įmokėti apie $5.000.

RUNNYMEDE — ST. JOHNS Rd., 8 kambariai, atskiras, 2 virtuvės, 2 prausyklos, alyva šildymas. Puikus nuomojimui. Vieta dviem garažam. Įmokėti $9.000.

JANE — BABY POINT, naujas, modernios statybos, 6 kambariai, augštas rūsys, patogus vienos šeimos namas.

WEST TORONTO — MIMICO, 6 butų apartamentas, 4 po 2 miegamus ir 2 butai su vienu miegamu. Didelės nuomos pajamos, arti susisiekimo.

RONCESVALLES — HOWARD Prk., 8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, 2 prausyklos, dvigubas garažas. Arti krautuvių ir apsipirkimo. Įmokėti apie $8.000.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

TARP HAMILTONO IR GRIMSBY — vaisių ūkis; $10.000 įmokėti, 10.5 akrų žemės, gyvenamas namas, visi reikalingi padargai ir mašinos, 300 kriaušių, 300 slyvų, 300 vyšnių, 2 akrai vynuogių ir kitų vaismedžių. Metams pajamų iki $7.000.00 ir nemokamas pragyvenimas. Prašoma kaina — $21.500.

BLOOR — DURIE, $10.000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambariai per du augštus, 2 mod. vertuvės, 2 prausyklos ir geras garažas.

COOKSVILLE — V kelias, $5.000.00 įmokėti, 10 akrų žemės.

BLOOR — INDIAN RD., mūro, atskiras, 11 kambarių, 3 virtuvės, 2 garažai, geros pajamos.

EGLINTON — KEELE, $20.000.00 įmokėti, mūro, atskiras 6 butų apartamentas; už butą $150 men. nuoma, 5 garažai.

Kam reikia, gali gauti pirmąjį mortgičių — skolą ant namo iki $20.000.00 iš 8½%.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

Ateitininkų žinios

Kalėdinė popietė — susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gruodžio 10 d., 2 v., L. V. Namuose. Užtruks 2 valandas. Dalyvauja visi jaunesnieji berniukai ir mergaitės, išskyrus gimnazistus. Jaunučiai ir jaunesnieji berniukai, jaunutės mergaitės, Vaidilutės ir Gintarės dalyvauja popietėje kartu. Visi prašomi atsinešti ką nors užvalgyti. Taip pat kiekvienas atsineša po kalėdinę dovanėlę, kuri kainuotų nedaugiau $1 ar $1.50. Jos bus surinktos pagal atskirus būrelius ir kiekvienas gaus kieno nors kito atneštą dovaną.

Jaunučiai berniukai prašomi susirinkti sekmadienį po 10 val. Mišių į ateitininkų kambarį labai trumpam pasitarimui.

Vyr. moksleivių bendras susirinkimas — šį sekmadienį, 5.30 v., muzikos studijoje. Bus rodomas diskusinis filmas "The Red Kite", o po to vyks diskusijos atskirais būreliais.

Nario mokestį privalo visi sumokėti iki Kalėdų. Kadangi ateinantį sekmadienį įvyks visų būrelių susirinkimai, tai visi prašomi atsinešti po $1.00.

Vyr. moksleivių ideologiniai kursai įvyks Dainavoje gruodžio 26 — sausio 1 d. Iš Toronto ruošiasi važiuoti būrelis vyr. moksleivių.

Berniukų nuo 15 iki 19 metų rekolekcijos įvyks King City tėvų augustinijonų rekolekcijų namuose gruodžio 16 ir 17 d. Viskas bus skiriama specialiai jaunimui, todėl visi to amžiaus berniukai raginami važiuoti. Rekolekcijom užsiregistruoti pas V. Kolyčių dar šią savaitę.

Skautų veikla

● Į "Šatrijos" tunto skautiškas Kūčias gruodžio 17 d., 5.30 v.v., Prisikėlimo parodų salėje yra kviečiami Toronto skautininkai-kės, skautai vyčiai, vyr. skautės, akademikai-kės, skautai-tės. Mažiesiems Kalėdų eglutė — sausio 7 d.

● Šį sekmadienį, gruodžio 10, po 10 v. Mišių skautų būkle — vilkiukų ir paukštyčių vadovų-vių pasitarimas Kalėdų eglutės reikalu.

● Lapkričio 30 d. "Mindaugo" drvės vyresniųjų būrelis savo sueigoje svarstė ideologinius ir kitus klausimus.

● "Šatrijos" tunto kanklininkės ruošia naują repertuarą Kalėdų švenčių pasirodymams.

● Šio skyrelio pr. nr. išvardinant nario mokesčius, praleista $1 — skautams. Pakartojame — LSB metiniai mokesčiai yra šie: skautininkams, vyčiams ir budžiams $2, skautams $1, jaunesniesiems skautams $0.50.

● Pinigai, perkant šio sekmadienio koncerto bilietus, grįš skautų-čių tėveliams atgal, jų vaikams vykstant ateinančią vasarą į V tautinę stovyklą. Dalyvaukime koncerte!

● Tautinių grupių skautų vadovų pasitarime gruodžio 4 d. dalyvavo "Rambyno" tunto tunt. ps. dr. A. Dailidė ir ps. P. Regina. Č. S.

TORONTO, ONt.

Petras Striaupa, senosios kartos ateivis, rastas negyvas lapkričio 21 d. Kadangi velionis neturi čia giminių nei artimų pažįstamų, nebuvo kam pranešti apie jo mirtį lietuvių parapijoms. Jo šeimininkas K. Johnston tuo metu buvo išvykęs atostogų. Laidotuvėmis pasirūpino policija ir miesto pareigūnai.

CBC radijo programoj "Canada dash, Canada dot" dalyvavo ir sol. V. Verikaitis. Ši vienos valandos programa buvo transliuojama lapkr. 23 d. Joje pavaizduotas Kanados gyvenimas ekskursiniu būdu.

Šiomis dienomis suėjo metai, kai Toronto miesto burmistru buvo išrinktas ilgametis kontrolierius W. Dennison. Ta proga burmistras ir ponia suruošė priėmimą. Savo atidaromoje kalboje burmistras pažymėjo, kad vienas iš kelių šimtmečio projektų, vykdomų Toronte, jau eina prie pabaigos. Tai senosios Šv. Lauryno salės restauracija, kuri bus baigta gruodžio 28 d. Lietuviams priėmime atstovavo KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas.

Naujųjų kanadiečių teatras jau 6 metai iš eilės ryžtingai sugeba pastatyti įvairius veikalus. Šiame teatre yra vaidinę ir keletas lietuvių. Praeitais metais buvo suvaidinti lietuvio autoriaus A. Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje". Šiais metais teatras pasirinko R. Davies "Fortune My Foe". Veikalas įdomus tuo, kad jame yra parodomas tikrasis Kanados veidas. Jame pavaizduoti visokie tipai: patrijotas profesorius, nuoširdus ir praeitimi gyvenąs valkata, paklusnus, bet su tvirtu nusistatymu DP, komunistė, kuri į viską žiūri propagandos akimis, ir žmonių reakcija į ją, viskam abejingas restorano savininkas ir t.t. Veikalas įdomus, artistai savo roles atlieka gana puikiai. Ypač pažymėtini: profesorius, valkata ir DP, kurie tikrai įtikinančiai atlieka savo paskirtį scenoje. Veikalas rekomenduotinas pamatyti visiem. Kartu tai būtų parama ir teatrui, kuris to vertas. Vaidinimai vyksta kas vakaras iki gruodžio 10 d., 8.30 v.v. Central Library Theatre, College ir George St. K. K.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Kaune įvyko augštųjų mokyklų vyrų ir moterų krepšinio varžybos. Jose dalyvavo Kūno Kultūros, Politechnikos ir Medicinos institutai, Žemės Ūkio Akademija ir LVA. Į vyrų grupės baigmę pateko Politechnikos ir Atleto vyrai. Abi komandos sudarytos iš geriausių Žalgirio krepšininkų. Politechnikos komandoje žaidžia: Giedraitis, Rimkus ir Bišlys: Atleto — Paulauskas, Venzbergas. Žukauskas ir Ruzgas. Baigminį susitikimą laimėjo Atletas 83:82. Moterų tų pačių komandų baigminis susitikimas irgi baigėsi Atleto pergale 67:54. Trečias vietas išsikovojo Mediko komandos.

Vokiečių Greifsvaldo universiteto tinklininkai viešėjo Vilniuje, kurie čia žaidė draugiškas rungtynes su vietiniu universitetu. Rungtynes du kartų laimėjo vilniečiai 3:1 ir 3:2.

Šachmatų turnyrą Vilniuje laimėjo jaunosios kartos šachmatininkas A. Butnorius. Jis iš 9 galimų taškų surinko 7,5, nepralaimėjęs nei vienos partijos. Sekė kiti šachmatininkai: Barstaitis, Ostrauskas, Barenbaumas, Rumiancevas ir Mikėnas.

Vilniaus Kibirkšties moterų krepšinio komanda, ruošdamasi ateinančio sezono pirmenybėms, buvo išvykusi į Leningradą ir Rygą. Leningrade Kibirkštietės įveikė Burevestniko moteris 52:41. Rygoje teko žaisti su daugiakartėmis Sov. Sąjungos meisterėmis TTT komanda. Abejas rungtynes laimėjo šeimininkės 49:46 ir 62:57. Kibirkštietės laimėjo pirmuosius kėlinius 35:21 ir 30:27.

SPORTAS VISUR

Šachmatų turnyras, užtrukęs visą mėnesį Tunise, pasibaigė. Laimėjo jaunos kartos atstovas danas B. Larsen. Toliau sekė jugoslavas Gligorič, rusai Geler ir Korčnoj, vengras Portiš. Tolimesnių vietų laimėtojai — rusas Štein, čekas Hortas ir amerikietis Reshevski turės peržaisti dėl paskutinės šeštos vietos ateinančiame turnyre. Prie tų šešių dar prisidės rusai Spaskis ir Talis ir bus žaidžiamas antras turnyras. Šio turnyro nugalėtojas iškvies dabartinį pasaulio meisterį rusą Petrosijaną persirungti dėl pasaulio meisterystės.

Lengvosios atletikos pirmenybėse Honolulu australas P. May trišuolyje nušoko 16.56 m. Tai naujas Australijos rekordas.

Anglai bėgime bandė pagerinti vienos valandos pasaulio rekordą, bet tas jiems nepavyko. Geriausiai bėgo D. Alder. Jo nuotolis 19 km 984 m. Rekordas vienos valandos bėgime yra 20 km. 664 m.

Olimpinėms žaidynėms Meksikoje 1968 m. jau užsiregistravo 104 šalių sportininkai. Tokijo olimpijadoje dalyvavo 94 šalys.

Europos futbolo aikštėse šiuo laiku vyksta varžybos dėl įvairių taurių: Europos tautų, tarpmiestinių, taurės laimėtojų ir meisterių. Meisterių taurės varžybose didelę staigmeną padarė Lenkijos meisteris Gornik Zabrze, kuris išstūmė iš tolimesnių varžybų Sov. Sąjungos meisterį Kievo Dinamo. Gornik Kieve sužaidė 1:1 ir namuose laimėjo 2:1. Dinamo prieš tai įveikė šios taurės praeitų metų laimėtoją Glasgow Celtics.

J. Jonaitis-Unitas vėl pasižymėjo futbolo rungtynėse prieš Dallas. Jo komanda laimėjo 23:17. Baltimorės Colts dar eina be pralaimėjimo.

VYČIO ŽINIOS

Mergaitės 15 m. CYO lygos pirmenybėse, būdamos nepilnoje sudėtyje, sunkiai nugalėjo St. Leos penketuką 12:11. Žaidė: Stankutė, Nacevičiūtė 2, Čirvinskaitė 5, Zubricaitė, Žukauskaitė 2, Underytė 1. Sekančias rungtynes vytietės žais gruodžio 12 d., 7 v. Givins mokykloje su Aušra.

J. Nešukaitis ir V. Nešukaitytė pasirodė 11 stoties televizijoje, kur pademonstravo stalo teniso žaidimą. Vėliau jie turėjo pasikalbėjimą apie stalo teniso žaidimą. Jų žaidimą perdavė 11 stotis.

Berniukai B-C lygos pirmenybėse pasiekė antrą laimėjimą, nugalėdami latvius 57:38. Vytiečiai dabar turi du laimėjimus ir du pralaimėjimus. Žaidė: Duliūnas 10, Ignatavičius 9, Sepulis 6, Nacevičius 2, Kazakevičius 13, Vaičeliūnas 3, Stankus 14.

Mūsų rėmėjams L. Kirkiliui, nupirkusiam mergaičių krepšinio komandai uniformą, ir V. Gvaldai nuoširdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Vyrai Metro lygoje nugalėjo Toronto policijos rinktinę 74:61. Sekančios rungtynės — ketvirtadienį, 8.30 v.v., Broadview Y.

Jauniai B skaudžiai pralaimėjo prieš St. Chris 30:72, bet atsigavo prieš "Toronto 2" komandą, nugalėdami juos 76:33. Žaidė: G. Rautinš 10, 17, K. Tamošiūnas 4, 14, V. Ardavičius 18, K. Simonaitis 10, 12, S. Kaknevičius 6, P. Adomaitis 8, P. Raškauskas, D. Žutautas, P. Plučas ir J. Plučas 2.

Jauniai C pirmąsias lygos rungtynes žaidžia šį trečiadienį, 7 v.v., Washington U. C. patalpose Kingston Rd. & Eglinton.

Jauniai D 32 taškų skirtumu nugalėjo St. Chris 40:8. Žaidė: J. Činčikas 2, D. Šalvaitis 10, R. Žabas, V. Rabb, E. Jurevičius 10, Paškauskas 10, V. Rudaitis, R. Saplys 8. Sekančios sungtynės šį antradienį, 7 v. v., mūsų salėje.

Moterys YT lygoje sužaidė lygiomis su CAD 30:30. Sekančios rungtynės šį antradienį, 7.30 v.v., Kodak patalpose, 3500 Eglinton W.

Mergaitės A lengvai laimėjo prieš St. Pauls 71:8. Žaidė: I. Janeliūnaitė 26, R. Birštonaitė 20, R. Radžiūnaitė 6, R. Petronytė 2, J. Ignatavičiūtė 15, G. Urbonaitė 2, J. Urbonaitė. Sekančios rungtynės gruodžio 12 d.

Mergaitės C nugalėjo Holy Family 24:4. Žaidė: R. Vaškevičiūtė 4, M. Sodonytė 4, V. Plušaitė 6, S. Virkutytė 2, A. Šalvaitytė 2, Z. Simutytė, L. Klibingaitytė 3, A. Birštonaitė 3. Sekančios rungtynės kitą penktadienį, gruodžio 15 d.

Mergaitės B žaidžia šį antradienį, 7 v.v., Givins mokykloje; mergaitės D — šį penktadienį, 7 v.v., King Edward mokykloje; jauniai A — šį sekmadienį, 2 v. p.p., mūsų salėje su Vyčiu.

Į loterijos platinimo darbą jau įsijungė 78 klubo nariai bei rėmėjai. B. Urbelis per savaitę išplatino 22 knygutes, B. Genčius 10, L. Plušaitė 2. Loterijos knygučių galima gauti pas klubo valdybos narius ir parapijos raštinėje.

TAURO ŽINIOS

Lapkričio 26 d. medžiotojų ekipa dalyvavo Hamiltono "Giedraičio" klubo surengtose "molinių balandžių" šaudymo varžybose ir užėmė III v. su 281 tašku. Varžybos įvyko Hamiltono klubo įsigytoj šaudykloj, kurioje yra 3 šaudymo bunkeriai ir plevėsuojanti Lietuvos trispalvė šalia oficialios Kanados vėliavos. — **Gruodžio 10, sekmadienį, 1.30 v. p.p., šaukiamas visuotinis narių susirinkimas Trinity Recreation Centre** II augšte. Įvažiavimas iš Crawford Ave. — Queen St. kampo. Dalyvavimas būtinas. Susirinkimas yra atviras ir norintiems susipažinti su klubo veikla. — Jau pradėti pasiruošimai **tradiciniam zuikių baliui** 1968 m. sausio 13 d. Prisikėlimo salėje. Bilietai numeruotiems stalams gaunami iš anksto pas ižd. J. Lasį tel 535-7051 ir kitus pareigūnus. Šokiams gros D'Amico orkestras, veiks gausus žvėrienos bufetas. — Žūklautojų sekcijos vadovas K. Budrevičius pakeitė telefono numerį į 535-9755. — Nauji nariai: J. Rasa ir E. Sičiūnas. Įstojimo pareiškimą įteikė A. Tamošaitis. Š.

Anelė Jonuškaitė, iškviesta savo sužadėtinio, atskrido iš lietuviškojo Suvalkų trikampio į Torontą.

A. ir B. TAILORS VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ, kurios savininkai yra A. B. Beresnevičiai, praneša, kad turi daug įvairių naujų eilučių, kurioms duodama 10% nuolaida. Taip pat turi frakų, marškinių, apsiaustų, kaklaraiščių, skrybėlių ir daugybę kitų reikmenų. Gauta siunta Kalėdų dovanoms tinkamų supakuotų vyriškų reikmenų. Kviečiami visi lietuviai pasinaudoti lietuvišku sąžiningu patarnavimu.

(Skelb.)

Pajieškojimai

Jieškomas Stasys Cižas, gimęs Panevėžyje 1926 metais, į Kanadą atvykęs 1947 metais. Motinos prašomas, jieško J. Jonaitis, 28 Bradford St. Lawrence, Mass. 01840, USA.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

S. ir G. TIRE SERVICE sav. estai
459 Roncesvalles Ave. Tel. LE 4-6602
Didelis pasirinkimas. Urmo kainos.
DUNLOP, DOMINION ROYAL, GOOD YEAR ir kt.
autovežimiams sniego padangų (snow tires) ir kt.
Visų rūšių padangų taisymas, vulkanizacija ir kt.
Atidaryta kasdien iki 7 v.v. Šeštadieniais iki 4 v.p.p.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.
Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (gruodžio 2—9) atidaryta visą parą — 24 valandas.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

JANE — ANNETTE, $3.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, 2 prausyklos, garažas su plačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — BLOOR, $5.000 įmokėti 7 kambarių atskiras namas, vandens alyvos šildymas, garažas su labai plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

KIPLING — RATHBURN, apie $10.000 įmokėti gražus 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), garažas su privačiu įvažiavimu, prie labai gero susisiekimo.

JANE — BLOOR, $10.000 įmokėti puikus 10 kambarių rupių plytų atskiras didžiulis namas, labai graži moderni virtuvė, pilnai užbaigtas rūsys su atviru židiniu, garažas su privačiu įvažiavimu. Geriausias namas pardavimui dabartiniu momentu tame rajone, tuojau galima užimti. Jeigu ir nepirksite, verta pažiūrėti.

GEOFFREY — RONCESVALLES, apie $10.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas, vandens alyvos šildymas, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su geru įvažiavimu, graži vieta.

SWANSEA, puikus vos keleto metų senumo 6 kambarių vienaaugštis, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu.

KINGSWAY — DVIBUTIS, apie $20.000 ar mažiau įmokėti ir viena atvira skola balansui, 2 butai po 6 kambarius, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis labai gražus sklypas, prie puikaus susisiekimo.

BLOOR — RUNNYMEDE, apie $15.000 įmokėti didžiulė krautuvė ir butas su atskiru įėjimu viršuje. Dabartiniu momentu išnuomuota.

HIGH PARK — tributis, vos keleto metų senumo, $20.000 įmokėti, garažai.

6 BUTŲ APARTAMENTAS, apie $25.000 įmokėti, gražūs dideli kambariai, garažai ir vieta automobiliams.

18 BUTŲ APARTAMENTAS, tik po $10.000 už butą; apie $26.000 metinių pajamų, 10% gryno pelno.

3 KRAUTUVĖS IR 6 BUTAI, apie $50.000 įmokėti, vos keleto metų senumo, virš $17.000 metinių pajamų.

50 AKRŲ ŽEMĖS su 6 kambarių namu; 20 minučių į vakarus nuo miesto, netoli naujai numatomų subdivizijų, turint kantrybės galima gerai uždirbti.

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

INDIAN GROVE, $5.000 įmokėti, atviras mortgičius balansui; 6 kambariai per 2 augštu, 2 moderniškos virtuvės, nauja apšildymo sistema, dviem automobiliam vieta; prašoma kaina $24.900.

DEWSON — RUSHOLME, $24.900 pilna kaina, 8 dideli kambariai, 3 virtuvės, labai geram stovyje, garažas, įmokėti $8.000.

KETURBUTIS — (fourplex), $25.000 įmokėti, balansui vienas atviras mortgičius; gražus pastatas, gražioj vietoj, 4 garažai, pajamos $600 į mėnesį.

RONCESVALLES ST. KRAUTUVĖ $15.000 įmokėti, atskiras pastatas per 2 augštu, krautuvė (variety gift shop) gera proga perimti verslą nemokamai, nuperkant pastatą 2-jų miegamųjų, butas antrame augšte, dvigubas garažas, vandeniu, alyva apšildomas.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ ĮSVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

$3.000 įmokėti, už atskirą gerų plytų namą Dundas — Brock su 6 dideliais ir šviesiais kambariais, 2 modernios virtuvės, nauja krosnis.

$9.000 įmokėti, Parkdale 12 kambarių atskiras, mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 prausyklos su gerais baldais, nauja krosnis, dvigubas garažas, 7½% mortgičius 8 metams.

$10.000 įmokėti. Bloor — Dufferin, "Variety" verslas su namu, atskiras gerų plytų, butas virš krautuvės, labai didelis sklypas autoaikštei, $1.300 savaitinė apyvarta.

$15.000 įmokėti, St. Clair — Oakwood, 20 kambarių, 4 butų, atskiras, gerų plytų, vandeniu apšildomas, didelis sklypas, privatus įvažiavimas, garažas.

9 AKRAI su 3 kabinom, 20 mylių nuo Toronto, prie upelio, golfo laukas, gera ateitis.

50 AKRŲ. $22.000, vertės žemės su gražiu mišku, 2 upeliai, 35 mylios nuo Toronto, 3 mylios nuo Newmarket, galima padalinti po 10 akrų. Gera proga ir pelninga investacija.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.
Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latvją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, butai (apartamentai), poilsis kurortuose, poilsis kurorte su gydymu ir t. t.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro

Vyrų ir jaunimo moderniška DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto. Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SKAITYTOJAI PASISAKO

MALONUS REDAKTORIAU,

Spaudoje perskaitėme daug įvairių manifestų ir rezoliucijų, bet viskas liks tuščiu burbulu, jei nebus paremta aktyviu darbu.

Jaunimas-studentai nuolat rengia demonstracijas prieš karą Vietname. O kur gi tie, kurie turėtų surengti panašias demonstracijas už karą Vietname? Ar mūsų spauda negalėtų paraginti lietuvių studentų, kad jie imtųsi iniciatyvos ir surengtų panašias demonstracijas nuo Halifakso iki Vankuverio ir nuo Niagaros pusiasalio iki Edmontono? Lapkričio 7 d. Otavoje vyko demonstracijos prie rusų ambasados, bet lietuvių ten nebuvo.

Ar spauda negalėtų nuolat paraginti mūsų įvairiausius veiksnius, kad panašiais atvejais jie surengtų demonstracijas laisvame pasaulyje? Šiandien jau kiekvienam iš mūsų yra visai aišku, kokią reikšmę turi panašūs veiksmai.

Ar mūsų spauda negalėtų priminti ir dvasiškiams, kad jie kiekviena proga paragintų mūsų jaunąją kartą prie praktiškų viešų pasirodymų demonstracijų forma gatvėse? Bingo yra labai geras dalykas, bet vysk. Valančiaus laikais buvo pasitenkinama ir sausa duonos plutele.

Spaudoje jau buvo užuominų, jog lapkričio 7 d. reiktų laikyti gedulo diena. Gal tai būtų ir visiškai teisinga, nes su rusų revoliucijos pradžia ir atėjo gedulas komunizmo pavergtiems žmonėms. Šiuo klausimu reiktų platesnio pasisakymo iš mūsų spaudos ir įvairių rezistencijos veiksnių. Tik masė sudaro didesnį efektą. Tad visi rezistenciniai veiksmai turėtų būti atliekami drauge su kitomis tautybėmis. N. N.

Grupėmis svarstė kongreso temas

(Atkelta iš 7-to psl.)

Taipgi reikalingas glaudesnis ryšys su visuomene, kad ji neatitoltų nuo lietuviškosios dailės. Sekcijai vadovavo dail. A. Kašubienė.

Kūrėjas ir religija

Gana gyvo susidomėjimo susilaukė tema "Religija ir kūrybinė laisvė", kuri buvo nagrinėjama didžiojoj Jaunimo Centro salėje. Pats sekcijos vadovas prof. Vyt. Bieliauskas savo pranešime pateikė aptartį žmogaus laisvės kaip kūrybinio reiškimosi. Platoką pranešimą skaitė dr. K. Keblys. Religiją jis aptarė kaip asmeninį žmogaus santykį su Dievu ir organizuotą bendruomenę — Bažnyčią. Pastarojoj šiuo metu formalių varžtų nėra, didesnio iš to kylančio konflikto nematyti, tačiau praktiniame gyvenime organizuoti vienetai turi priemonių kūrėjams kontroliuoti. Dail. K. Žoromskis metė žvilgsnį į meno praeitį, į Bažnyčios vaidmenį meno kūrybai, pastebėdamas, kad šiuo metu menininką daug kur pakeičia amatininkas ir tuo būdu smugdo meną šventovėse. J. Strolia pažvelgė į problemą muziko akimis. Diskusijose buvo įvairių pasisakymų, kurie papildė dr. K. Keblio mintis arba su jomis nesutiko. Jeigu pranešėjas atsistojo vien kūrėjo pusėn ir pabrėžė tik jo laisvę, tai kaikurie diskusijose dalyvavusieji priminė, kad tokią pat laisvę turi ir kyngų leidėjas, ir skaitytojas, ir recenzentas. Be to, atskirą problemą sudaro pvz. rašytojo brovimasis į moralinę sritį tos pačios laisvės vardu. Kūrėjo laisvė, kaip ir kiekvieno asmens laisvė, svarstytina drauge su jo atsakingumu. Šiaipjau praktinių išvadų nepadaryta.

Teatriniai klausimai

Kelių sceninių veikalų autorius Anatolijus Kairys teatro sekcijoje padarė pagrindinį pranešimą. Jo nuomone, teatras mūsų sąlygose nėra vien meninė, bet ir pedagoginė apraiška. Teatras gali padėti patraukliu būdu ugdyti lietuviškumą. Šioje srityje galima dar daug padaryti. Kiti kalbėtojai pageidavo, kad Bendruomenė daugiau rėmtų teatrinius darbus, juos finansuotų. Esą mokyklose reikėtų įvesti vaidybos pamokas, organizuoti mėgėjų teatrus. Sekcija priėmė A. Kairio pasiūlytas išvadas: didesnėse kolonijos steigti dramos studijas, sutelkti Amerikos lietuvių teatrines pajėgas į vaikų, jaunimo ir repertuarinį teatrą, surengti teatro festivalį, mokyti vaikus vaidybos, organizacinį teatrų darbą pavesti Bendruomenės centro valdybai. Teatrų festivalį numatoma surengti 1968 m. rudenį. Sekcijai vadovavo D. Mackelienė.

Muzikos sekcija

Muzikai ir mėgėjai išklausė prof. V. Jakubėno referato, kuriame jis į muziką pažiūrėjo nevien kaip į meną, bet ir lietuvybės ugdymo priemonę. Autorius pabrėžė chorų svarbą, gaidų leidyklos organizavimą, talentų ugdymą bei rėmimą. Liet. Bendruomenės rėmuose sudarytina meno taryba. Tais klausimais pasisakė visa eilė muzikų.

Sporto problemos

Pagal programą, sportinį gyvenimą apžvelgė ir esamas problemas iškėlė: V. Žemaitienė, V. Adamkavičius, J. Šoliūnas, P. Žumbakis, P. Petrutis, J. Bagdonas. Vadovavo J. Šoliūnas. Po pranešimų ir diskusijų padarytos išvados, ypač sportinio ugdymo srityje. Skatinama rengti jaunimui specialias sportines stovyklas, kursus; įvesti sportinę programą šeštadieninėse mokyklose; organizuoti sporto sąjungos rėmuose išvykas į užsienius Lietuvos vardui garsinti. Šios ir kitos išvados pateiktos kongreso nutarimų komisijai. Dal.

Rimtas reikalas

— Albertai, ko verki, kas atsitiko? — klausia mokytoja ašarojantį mokinį.

— Karolis ir Pranas nusirašė mano išspręstą uždavinį, — atsakė Albertas.

— Bet dėlto tau nėra ko verkti.

— Taigi, kad yra. Mano sprendimas buvo klaidingas, ir jiedu dabar man grasina...

Demonstracijos įsiutino sovietus

(Atkelta iš 1-ro psl.)

taktai" sovietų kruopščiai išnaudojami išeivijos politiniams veikėjams suniekinti.

Ar sovietų akcija prieš baltiečius turės kokių pasekmių Švedijos-Sov. Sąjungos santykiams, tuo tarpu dar neaišku, nes, rašant šį pranešimą, Švedijos užs. r. ministerio vizitas dar nebuvo pasibaigęs. Šitą klausimą liesdamas savo vedamajame, "Dagens Nyheter" pareiškė nuomonę, kad tuo atveju, jeigu politinė atmosfera pasirodytų šaltesnė, negu laukta, priežasčių reikėtų ieškoti ne Švedijos baltiečių tarpe, bet visai kitoje, daugiau tiesioginėje plotmėje.

A. Lembergas

ČIKAGOS...

(Atkelta iš 6 psl.)

leidimas kūną sudeginti ir palengvinti pergabenimą. Pervežant urną įvyko nesusipratimų ir palaikai kurį laiką buvo užkliuvę Los Angeles mieste. Laidotuvių pamaldos įvyko Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, kur vargonininkauja muz. J. Bertulis. Čia susirinko nemaža vargonininkų ir šiaip įvairių organizacijų veikėjų. Tai turbūt pirmą kartą Čikagos lietuvių tarpe buvo su religinėmis apeigomis palaidoti sudeginti palaikai.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. "Ateities" šokėjų grupė dalyvavo kalėdiniame parade, kuris vyko State gatve Čikagos vidurmiestyje. — Lietuvių kalėdinis pasirodymas bus gruodžio 9 d. Mokslo ir Pramonės muzėjuje; 3.30 v. programą išpildys Alvudo jaunieji, o 5 ir 7.30 v. — "Ateities" šokėjai. — Sonės Tomarienės (Pipiraitės) knygelė vaikams išspausdinta okup. Lietuvoje. Jos vardas "Katinas puikuolis ir žvirblis gudruolis". Knygelę išleido "Vagos" leidykla. Ją gražiai iliustravo B. Demkutė. Netrukus išeivijoje žada pasirodyti šios rašytojos ir poetės poezijos knyga suaugusiems.

PARDUODAMAS GERAS TABAKO ŪKIS: 230 akrų žemės su 54 akrų M.B.R.; modernūs pastatai ir mašinerija, 9 džiovyklos natūraliom dujom kūrenamos, didelis gyvenamas namas prie asfaltuoto gero kelio, yra laistymo sistema ir du dideli vandens tvenkiniai. $30.000 įmokėti arba kokia kita nuosavybė mainais. Kreiptis: Justinas Rasa, 6 Indian Valley Cresc., Toronto 3, Ont. Tel. dienomis 362-2459, vakarais 767-9138.

REIKALINGAS TABAKO AUGINTOJAS—PUSININKAS.

Geras, didelis tabako ūkis, 54 akrai M.B.R., prie gero asfaltuoto kelio, geri pastatai ir mašinerija. Kreiptis: Justinas Rasa, 6 Indian Valley Cresc., Toronto 3, Ont. Tel. dienomis 362-2459, vakarais 767-9138.

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

Sandėlio kainomis jūs gausite estų krautuvėje:

- Didelis pasirinkimas moderniškiausių servizų pietums ir kavai.
- Puikūs kristalai ir porcelanas iš Vokietijos ir Čekoslovakijos.
- Įvairios naujausios mados skandinaviškos lempos.
- Didelis pasirinkimas sidabrinių papuošalų, odos išdirbinių ir kitko, importuotų tiesiai iš Vokietijos ir Japonijos.
- Nerūdijančio plieno ir sidabrinių (Stainles steel) šakučių ir šaukštų bei daugelį kitų naujų dalykų.

VIKING IMPORTS

1022 BLOOR STREET West • Toronto • 535-9152

AMBER DRAPERIES

55 Colbeck St. (prie Runnymede Rd.). Sav. A. Jankaitienė ir M. Vaitkienė. Siuvam bei taisom namams ir įstaigoms užuolaidas. Parduodam medžiagas ir užuolaidoms priedus. Žemos kainos. Darbas garantuotas.

Tel. 762-3838 arba 766-8839

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MISINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

ŠYPSENOS

Tolstojus ir redaktorius

Levas Tolstojus kadaise parašė mažą apysaką ir pasiuntė laikraščiui, prašydamas atspausdinti atkarpoj. Po keleto savaičių, kai redakcija nedavė jokio atsakymo, rašytojas užėjo redakcijon pasikalbėti. Redaktorius jį priėmė šaltai ir trumpai atsakė, kad apysaka nebus atspausdinta.

— Kodėl? — ramiai paklausė Tolstojus.

— Prisipažinsiu tamstai, — paaiškino redaktorius, — skaitydamas tamstos apysaką galvojau, kad ją galėjo parašyti tik nemokša jaunuolis. Taigi, gerai padarytumėt, jei apsispręstumėt daugiau nebegadinti popieriaus. Tamstos amžiuje pradėti jau pervėlu. Ar esate iki šiol ką nors parašęs?

— Taip, parašiau, — atsakė Tolstojus. — Parašiau "Karas ir taika", "Ana Karenina" ir kt.

Iš Expo grįžus

Iš Montrealio grįžusią Lietuvos "užsienio reikalų ministerę" Diržinskaitę - Piliušenko apspito laikraštininkai. Vienas jų paklausė:

— Kaip gi ten Kanadoje mūsiškiai lietuviai verčiasi?

— O, žinote, jie labai, o labai užguiti.

— Kaip tai patyrėte?

— Nuėjau prie vieno fabriko, kur ir lietuviai dirba. Po darbo valandų vieną jų norėjau užkalbinti. Bet tas, kažką kramtydamas, tik pažiūrėjo į mane, sėdo į automobilį ir nuvažiavo nieko nepratardamas. Matyt, jiem ir prakalbėti uždrausta...

Parinko Pr. Al.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RANCESVALLES SPORT STORE

SAV. J. SARŪNAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE., TEL. 536-1373

Mažo kalibro ir medžioklinliai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

408 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;
Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

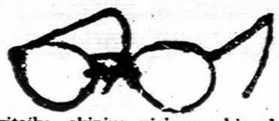

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra valymas. Sutaisau žirusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912

JORDAN ir SCHENKER FURS

116 Spadina Ave. 7-sis augštas, tel. 366-7138

Gamina kailinius, moteriškus apsiaustus, puspalčius, minkų kailius, apikakles, kepures.

Pilki ir juodi avies kailio apsiaustai, Aliaskos ruonio, bebro ir kiti puikūs kailiai.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos:
pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v.,
antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

Dr. S. JANUŠONIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

182 Yorkview Drive

(Bathurst ir Finch)

Willowdale

Telefonas 221-9775

SIŲSTI LIETUVON — arba turėti sau — labai gerom sąlygom rašomoji mašinėlė su lietuviškai ar kitu raidynu, transistoriniai radijo aparatai ir kt. Galite siųsti į Lietuvą tiesiai iš JAV. Katalogą ir informacijų teiraukitės:

J. L. GIEDRAITIS, 10 BARRY DR., E. NORTHPORT, N.Y., 11731, USA.

Arba Toronte — RO 7-9088

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612
769-4131

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį penktadienį, gruodžio 8, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje, pamaldos 7.30 v. vakare.

— Šią savaitę lankoma Davenport ir St. Clair.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos par. salėje po kiekvienų pamaldų sekmadienį.

— Šį sekmadienį prie bažnyčios durų Toronto liet. Caritas priims aukas šventinei šalpai.

— Šį sekmadienį 1 v.p.p. pamaldos latviams katalikams. Jas laiko latvis kapelionas iš Montrealio.

— Prašoma pranešti ligonius, kad prieš šventes juos būtų galima aplankyti. Reikalui esant, kunigas yra pasiruošęs sergančius aplankyti ir provincijoje.

— Trečiadienį pamaldos už a.a. agr. Antaną Vienažinskį, neseniai mirusį Kaune.

— Šį šeštadienį 9 v.r. pamaldos už a. a. Aleksandrą Urboną ketvirtųjų metinių proga. Užprašė velionies žmona.

— N. Metų sutikimas Šv. Jono Kr. par. salėje rengiamas parapijos ir Šv. Jono Pašalpinės Draugijos. Įėjimas — $5.00 asmeniui. Pakvietimai nuo šio sekmadienio gaunami par. knygyne ir pas rengėjus.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimas įvyko lapkr. 26 d., 4 v. Prisikėlimo auditorijoje. Atidarė Toronto šaulių kuopos pirm. St. Jokūbaitis, invokaciją skaitė kun. A. Žilinskas. Iškilmingai įneštos vėliavos. Dalyvavo Lietuvos bei kitų Pabaltijo valstybių karo veteranai ir skautai. Visi pagerbė žuvusius. Sveikino Lietuvos gen. konsulas J. Žmuidzinas, papasakodamas apie pirmąsias Lietuvos vyriausybės sudarymo ir kariuomenės atkūrimo dienas. Sveikino baltų veteranų korpuso (Toronto) kapitonas M. Raudla ir KLB Toronto apyl. pirm. adv. Balčiūnas. Anglijoje augęs lietuvis A. Sutkaitis įdomiai paskaitė jo paties sukurtą eiliuotą Lietuvos istoriją nuo Mindaugo iki dabartinių laikų. Po pertraukos L. Švėgždaitė skaitė savo poeziją, sol. R. Strimaitis padainavo ištraukas iš lietuviškų ir itališkų operų. "Gintaras" pašoko kelis taut. šokius, vadovaujant R. Narušytei ir akompanuojant A. Paškauskui. Programos pranešėja Ž. Gvildytė. Nepasirodė programoje paskelbti Toronto jūrų skautų skudutininkai. Baigta Tautos himnu. Dalyvių buvo apypilnė salė, galbūt ryšium su skautų dalyvavimu. **Dr. M. A.**

Bazaras ir madų paroda gruodžio 2 d. Prisikėlimo salėje sutraukė labai daug žmonių. Savo kūrybą drabužių srityje parodė čikagietės: J. Čijūnėlienė, komentatorė, M. Remienė, N. Manelienė, St. Olšauskienė, V. Bartkienė, D. Bartkienė. Aktyviai dalyvavo ir torontietė A. Petrauskienė. Taipgi lankėsi Toronte ir du čikagiečiai — kun. K. Trimakas, SJ, ir p. Čijūnėlis. Viso parengimo pelnas paskirtas seselių visuomeniniams darbams.

Mokyt. P. Balčiūnas, keletą metų darbavęsis Šv. Vincento Pauliečio mokykloje vedėjo pavaduotojo pareigose, nuo šių mokslo metų pradžios paskirtas vedėju Šv. Pilypo Neriečio mokykloje Downsview, Toronto priemiestyje. Minėtą mokyklą lanko virš 900 mokinių ir turi 32 mokytojus. P. Balčiūnas aktyviai reiškiasi lietuvių veikloje pedagoginėje srityje, o sekmadieniais randa laiko įsijungti ir į Šv. Jono Kr. par. chorą. Geriausios sėkmės vedėjo pareigose.

Prisikėlimo par. žinios

— Šį penktadienį, gruodžio 8, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė. Pareiga dalyvauti Mišiose. Jos laikomos 7, 7.30, 8 ir 9 v.r. ir 7.30 v.v. Per vakar. Mišias gieda stud. merg. choras.

— Šį sekmadienį, pirmadienį ir antradienį, gruodžio 10-12 d.d. — 40 val. atlaidai. Švenčiausias bus išstatytas visas 3 dienas. Mišios — 7, 7.30, 8 ir 9 v.r. ir 7.30 v.v. Vakare pamokslus sakys Tėv. J. Vaišnys, S.J. Išpažintys ir Komunija. Visus kviečiame uoliai dalyvauti.

— Advento metu raginama susilaikyti nuo šokių ir triukšmingų sueigų.

— Kalėdinių plotkelių šiokiadieniais gaunama par. raštinėje, sekmadieniais — prie įėjimo bažnyčion.

— Mišios: šeštad., 7 v. — už a.a. Agnietę ir Marijoną, užpr. p. Margienė; 8.30 v. — už a.a. P. Rekštienę, užpr. p. Keršiai.

— Pirmosios Komunijos pamoka — sekmadienį po 10 v. Mišių.

— Katechetinė pamoka — sekmadienį po 10 v. M. I-IV sk.; antrad., 4.30 v. — V-VI sk.; ketvirtad., 4.30 v. — VII-VIII sk.

— Religijos pamoka gimnazistams — sekmadienį po 10 v. Mišių. Kalbės T. Rafaelis tema "Ar religija jau mirus?" Dėkojame viešniai ses. Margaritai už pr. sekmad. pamoką tema "Jaunimo santykiai su vyresniaisiais".

— Dėkojame dail. V. Remeikai už gražų paveikslą par. patalpoms papuošti.

— Chorų repeticijos: trečiad., 7 v. v. — stud. mergaičių; ketvirtad., 7.30 v.v. — suaugusių; penktad. vaikučių ch. repet. nebus; penktad., 7.30 v. stud. merg. ch. gieda bažnyčioje.

— Kitą savaitę lankoma: Weston; mieste — Churchill Ave., Heydon Pk. Rd. ir Lakeview Ave.

— Uždaros savaitgalio rekolekcijos moterims prasideda šį penktad., gr. 8. Dar yra vietų. Registruotis pas A. Kuolienę RO 9-7051 arba p. Murauskienę LE 1-6498. Jose kviečiame gausiai dalyvauti, nes tai ideali proga susikaupti, pasimelsti, pasvarstyti.

— Parapijai malonu padėti saviesiems, paskolinant indus, kėdes, stalus ir pan., bet labai nemalonu, kad nevisa grąžinama. Kviečiame pasidaryti namie, ir jei būtų rasta, kas priklauso parapijai, prašome kiek galima greičiau grąžinti. Mums trūksta: stalų, kėdžių, indų, šakučių ir peilių, liet. raštais staltiesių, liet. ir kanadiškų vėliavų, gėlėms vazų ir net 2 scenai apšviesti prožektorių.

— Pakrikštytą Henriko ir Liudos Skukauskų dukrelė Asta Elena.

Vietoje šventinių sveikinimų M. Račys iš Simcoe, Ont., atsiuntė $5 auką spaudai paremti. "TŽ" nuoširdžiai dėkoja.

Sol. A. Stempužienė
Sol. St. Baras

koncertuos gruodžio 10 d., šį sekmadienį, 5 val. po pietų, Prisikėlimo parapijos auditorijoje.

Akomponuoja komp. Darius Lapinskas.

Kviečiame visus nepraleisti retos progos pasigrožėti skambia iškilių mūsų solistų daina ir gabaus kompozitoriaus kūriniais. Bilietų galima gauti paskambinus A. Vasiliauskui CL. 1-5126 ar K. Rusinui LE. 3-2511. Moksleiviams ir pensininkams $1. Vietos numeruotos, skaičius ribotas. Po koncerto vaišės.

Skautų tėvų komitetas

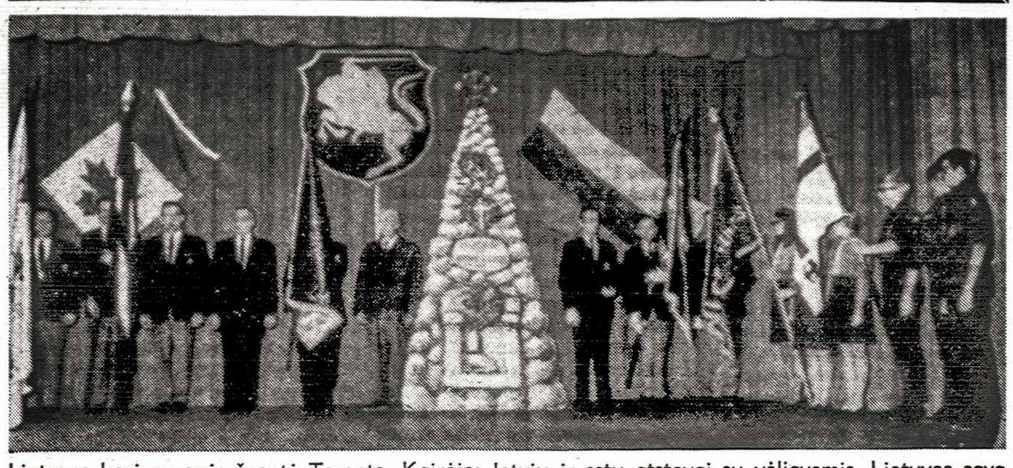

Lietuvos kariuomenės šventė Toronte. Kairėje: latvių ir estų atstovai su vėliavomis, Lietuvos savanoriai, šauliai, skautai ties Lietuvos Nežinomojo Kario paminklu, kurį paruošė panelė Batūraitė. Nuotrauka daryta giedant Maironio giesmę "Marija, Marija" Nuotr. S. Dabkaus

Kat. Vyrų Draugijos susirinkimas — gruodžio 10 d., 12.30 v. Prisikėlimo parodų salėje (šalia kavinės). Darbotvarkėje Tėvo Ambrozijaus Prakapo, O. F.M., aktuali paskaita "Paskutinių laikų krikščionių vienybės sąjūdis". Kviečiami nariai ir nenariai.

Dar nevėlu užsirašyti į vyrų uždaras rekolekcijas King City gruodžio 15, 16 ir 17 dienomis. Rekolekcijų vedėjas Tėv. Vaišnys, SJ. Kreiptis pas V. Sondą RO 9-0671 (vakarais). Oficialus rekolekcijų vardas yra "Lithuanian Retreat" neminint, kurios parapijos ir iš kur. Dėlto visų lietuviškų parapijų (įskaitant Hamiltoną) lietuviai nuoširdžiai kviečiami rekolekcijomis pasinaudoti. Jau užsirašė nemažas būrys tautiečių, bet dar yra pakankamai laisvų vietų.

Šį sekmadienį įvyksta sol. A. Stempužienės, sol. St. Baro koncertas Prisikėlimo par. salėje 5 v.p.p. Visus kviečia skautų tėvų komitetas. Plačiau žiūr. skelbime šio psl. viršuje.

Mirus mylimai **MOTINAI** Lietuvoje, VIKTORUI YURKUI ir jo šeimai reiškiame gilią užuojautą —

Pranė ir Paulius Remeikos

Šeštadieninės mokyklos Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 17, sekmadienį, 3 v.p.p., (ne 2 v., kaip buvo skelbta anksčiau).

Marija Jurkštienė savo bičiulių tarpe atšventė 60 m. amžiaus sukaktį. Praėjusią vasarą ji lankėsi keliuose Europos kraštuose, jų tarpe ir okup. Lietuvoj.

Dail. Vyt. Remeikos paroda Prisikėlimo par. parodų salėje buvo nepaprastai sėkminga — sutraukė daug žiūrovų, kurie iš atvežtų 28 paveikslų nupirko 18.

Karolis Jasutis-Johnston, praleidęs 4 savaites Floridoje, grįžo į Torontą.

Socialinio kredito partija ir R. Caouette vadovaujami Kvebeko kreditistai nutarė siekti vienybės. Kreditistai iš socialinio kredito partijos pasitraukė 1963 m., kai jie į federacinį parlamentą buvo pravedę palyginti didelį atstovų skaičių. Susiskaldymas neišėjo į naudą abiem grupėm, nes dabartiniame parlamente kreditistai turi tik 8, o kredito partija vos 4 narius. Abiem grupėm gresia visiškas išnykimas.

Be kovos ir aukos nėra laisvės

Aukos Tautos Fondui Toronte

$50: Prisikėlimo par. kredito kooperatyvas; $20: inž. A. Šalkauskis; $10: inž. E. Čuplinskas, P. Dicevičius, Al. Dūda, inž. P. Lelis, H. Stepaitis, dr. J. Urbaitis; $5: adv. G. Balčiūnas, P. Balčiūnas, V. Balsys, P. Bražukas, V. Gudaitis, P. Imbrasas, A. Matulaitis, J. Margis, dr. Meiluvienė, E. Punkris, A. Renkauskas, V. Sonda, J. Uogintas; $3: V. Juršys, V. Krisčiūnas, D. Laurinavičius, H. Petkis, L. Stančikas; po $2 aukojo 43 ir po $1 — 7 asmenys. Tautos Fondo Toronto skyriaus valdyba dėkoja visiems už aukas, kurios bus panaudotos pavergtos Tėvynės vadavimo reikalams.

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti
A. ZAREMBA
Telefonas 767-7084.

Berniukų rekolekcijos specialiai jaunimui nuo 15 iki 20 m. amžiaus įvyks King City rekolekcijų namuose gruodžio 16 ir 17 d. Prasideda penktadienio vakare ir baigiasi sekmadienį po pietų. Pernai dalyvavo būrys berniukų ir visi rekolekcijom buvo labai patenkinti. Tėvai prašomi minėto amžiaus berniukus paraginti tose rekolekcijos dalyvauti. Registruoja ir informacijas teikia V. Kolyčius LE 4-5586.

Toronto apylinkės tarybos posėdis įvyko gruodžio 3 d. Šv. Jono Kr. par. salėje. Pirmininkavo Pr. Bastys, sekret. A. Kuolienė. Svarstyta apyl. valdybos pirm. adv. G. Balčiūno pateikta Vasario 16 minėjimo programa: reprezentacinis pobūvis, jubilėjinė Lietuvių Diena Toronte ir kt. Posėdžio dalyviai pateikė įvairių sumanymų, bet galutinį programos nustatymą paliko valdybai. Taryba išreiškė pasitenkinimą nauja solidarumo įnašų rinkimo sistema, būtent, vokeliais. Taip š. metais surinkta apie $800. Pareikšta padėka parapijų vadovams. K. L. B. krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas supažindino su visų veiksnių sudarytu jungtiniu komitetu telkti lėšoms Lietuvos penkiasdešimtmečiui. Atskiras Toronto apyl. valdybos rūpestis — paminklas Lietuvos laisvės kovotojams. Papildomi konkursiniai architektų projektai priimami iki 1968 m. sausio 15 d. apyl. pirm. adv. G. Balčiūno vardu.

Prof. dr. Vyt. Pavilanis gruodžio 2 d. skaitė įdomią paskaitą tema "Kas yra gyvybė?" Paskaitą rengė Toronto Akademikų Draugija. Paskaitininką pristatė dr. J. Sungaila, o padėkos žodį tarė Dr-jos sekr. S. Butkevičienė. Dr. V. Pavilanis yra virologijos specialistas, dirbąs Montrealio Universitete. Klausytojai gyvai domėjosi paskaitos mintimis ir pateikė visą eilę klausimų. Aplamai, akademikų dr-jos rengiamos paskaitos į Toronto lietuvių gyvenimą įneša intelektinio polėkio bei domėjimosi moksliniais - kultūriniais klausimais.

Dail. A. Tamošaitienė gruodžio 2 d. lankėsi Toronte.

Kalėdinių kortelių galima gauti "TŽ" administracijoje. Taipgi yra lietuviškų sveikinimo kortelių įvairiom progom ir "Kregždučių" — vadovėlių mokykloms.

P. Žiūrinskas ir M. Zabulionis sužeisti automobilio nelaimėje važiuojant į medžioklę. Turimomis žiniomis, sunkiai sužeistas P. Žiūrinskas ir gydomas Kitchener ilgoninėje.

J. Tumosaitei lapkričio 27 d. d. Prisikėlimo salėje suruoštas priešvestuvinis pobūvis. Gausių dalyvių tarpe buvo jos sužadėtinio tėvai p. Leonai ir jos dėdienė p. Tumosienė iš Čikagos. Taipgi dalyvavo jaunosios tėvai. Gausios buvo dovanos iš visų dalyvių ir giminių. Sužadėtinio vardu jai buvo įteikta rožių puokštė.

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 Bloor St. W. (kampas Bloor - Durie gatvių)
Tel. 762-4252 Savininkė Alytė Kerbelienė

ERNOS SUPERMARKET
19 ST. JOHN'S RD. Tel. RO 2-4781 PRIE PAT DUNDAS W.
MĖSOS, DEŠRŲ BEI ĮVAIRIŲ MAISTO PREKIŲ KRAUTUVĖ.
GERAS PATARNAVIMAS, GREITAS PRISTATYMAS

MALONIAI PRANEŠAME, KAD JAU PRIIMAME ŠVENTĖMS UŽSAKYMUS:
ŽĄSų, KALAKUTų, ANČIų ir PARŠIUKų.
Be to, pas mus galima gauti:
Įvairių rūšių silkių, kaimiškų sūrių, daug skirtingų rūkytų dešrų, kumpių bei kitų mėsos gaminių. • Augštos kokybės šviežios mėsos, daržovės, geri importuoti europietiški sūriai ir skanėstai. Didelis pasirinkimas importuotų šokoladų, marcipanų, eglutei papuošti importuotų šokoladinių figūrų, tortų (NAPOLEONŲ). • NEMOKAMAS PRISTATYMAS.
SAVININKAI: ALBINA IR JUSTAS KRASAUSKAI
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN
2899 BLOOR W. (kampas Prince Edward Dr.) Tel. 233-9783

IŠNUOMOJAMI 3 kambariai ir virtuvė su atskira prausykla. Galima užimti nuo gruodžio 15 d. Tel. LE 2-7670.

IŠNUOMOJAMI 2 kambariai ir virtuvė antrame augšte — vienai moteriai arba vedusių porai. Tel. LE 3-2220.

PARDUODAMAS MOTELIS mažam miestelyje prie didelio plento. $35.000 įmokėti arba kokia kita nuosavybė mainais. Kreiptis: E. Kinderis, 392 Sunnyside Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 766-0996, nuo 5-6 v.v.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartiniėm ar automatiniėm mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Mieliems klientams pranešame, kad jau pats laikas užsisakyti Kalėdoms šiuos maisto gaminius:
PARŠIUKUS, ŽĄSIS...
ŠVIEŽIAS ANTIS, VIŠČIUKUS, KALAKUTUS,
TURIME:
• Kūčių stalo valgių: prėskučių (sližikų), aguonų, silkių ir t. t.
• Didelį pasirinkimą vietos ir importuotų maisto gaminių
• Savo gamybos rūkytų kumpių ir dešrų
• Nuosavą modernią rūkyklą ir pagal pageidavimą išrūkome klientams lašinius, dešras, kumpius.
Taip pat paruošiame užsakytą mėsą šaldytuvams (freezer)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
PARKSIDE MEAT MARKET
Sav. E. Pankris ir A. Matulaitis
335 Roncesvalles Avenue. Toronto. Tel. LE 5-1258

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Gruodžio 2 d. pakrikštytas Ričardo ir Jono vardais Edgar ir Marijos Lutz sūnus.

— Sunkiai serga Ona Vilkaitienė May Fair ligoninėje. Uršulė Vieškelienė iš Royal Victoria ligoninės tikisi netrukus išeiti. Juozas Jaseckas sveiksta Royal Victoria ligoninėj, R. Skučas — Royal Victoria, Petras Botyrius — Jewish General, Jonas Masys — Grace Dart ligoninėj. J. Ledžinskas jau sugrįžo iš Lachine ligoninės į namus. Banaitienė iš Longueuil—Montreal General ligoninėj. Petronelė Bandžiuvienė jau pasveiko. Veronikai Bielskienei padaryta kelio operacija ir iš ligoninės sugrįžo į namus. Agota Žukauskienė tebėra Marida ligoninėje, Violeta Puzarauskienė — Jewish Hospital of Hope, Alfonsas Stankevičius — St. Charles Borromee ligoninėje.

— Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė gruodžio 8, penktadienį. Mišios 9, 10, 11 ryto ir 8 val. vakare.

— Metinis Šv. Kazimiero parapijos susirinkimas — šį sekmadienį, gruodžio 10, po 11 val. Mišių. Bus renkami du nauji komiteto nariai. Kviečiami parapijiečiai gausiai dalyvauti.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — $121. **K. J. G.**

Aušros Vartų par. žinios

— Lituanistinių kursų ir seminaro mokinių tėvų susirinkimas — šį sekmadienį, gruodžio 10 d., po 10 val. pamaldų, AV parapijos salėje, ant scenos. Visi tėvai kviečiami dalyvauti.

— Hamiltono Lietuvių Dramos Teatras "Aukuras" gruodžio 2 d. suvaidino istorinę J. Griniaus dramą "Gulbės giesmė".

— Aušros Vartų choras, padidinęs šį sezoną savo repertuarą dviejomis giesmėmis, pradėjo repetuoti Vl. Jakubėno "Išvežtųjų ir tremtinių giesmę". Tai bus geras įnašas sekantiems metams, kai minėsime 50 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Repeticijos, be sekmadienio, taip pat vyksta ir antradieniais. Choristai prašomi dalyvauti.

— T. K. Pečkys lanko Alepin Avenue ir Gerald Ave, taip pat Verdune; T. G. Kijauskas — Chateauguay-Centre, Beaconsfield, Outremont, Bordeaux ir Naujame LaSalyje.

— Penktadienį, gruodžio 8, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė. Mišios rytą — 8, 9, 10, 11 val., vakare — 7.30 v.

— Šv. Onos Dr-ja ruošia pusryčius ir kortų pobūvį gruodžio 10, sekmadienį, po 11 val. pamaldų AV par. salėje. Narės ir svečiai kviečiami.

— Aukos bažnyčios fondui: $10 — O. Kelerienė, A. Mylė, V. Šipelis, Ch. Dugnette, V. Stankevičius, K. Jasutis, J. Dauderis, C. Januškevičius, V. Vasiliauskas, St. Pocauskas, J. Kardelis, V. Baršauskas, P. Januška, J. Kinderis, Pr. Girdžius, V. Sibitienė, A. Drevinskienė; $20 — F. ir J. Janilionai; $13 — J. Petrulis; $5 — J. Lukošiūnas, Mrs. J. Kowal, J. Staniulis; $15 — M. Kirkus, D. Jurkus; $14 — J. Lukoševičius.

— Rinkliava užpraeitą sekmadienį — $216.

KLB Montrealio seimelio posėdis šaukiamas gruodžio 17, sekmadienį, 12.30 val. Aušros Vartų par. salėje. Darbotvarkėje: atidarymas, protokolas, pranešimai — pirmininko, iždininko, Š. Fondo, Liet. Dienos iždininko, T. Fondo, K. Liet. Fondo, "Baltijos" stovyklavietės, revizijos komisijos; diskusijos, rinkimai, Lietuvos penkiasdešimtmečio planai, einamieji reikalai. Seimelio prezidiumas kviečia organizacijas atsiųsti savo atstovus. Taipgi kviečiama ir visuomenė.

K. L. K. Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus metinė šventė įvyks gruodžio 17, sekmadienį. 11 val. Mišios ir bendra Komunija AV bažnyčioje. Po pamaldų N. Pr. M. seselių patalpose Irenos Lukoševičienės paskaita ir po to bendri pusryčiai. Prašome visas nares dalyvauti šventėje. **Valdyba**

Į KLB seimelį išrinkti: 1. Vukas Akstinas, 2. Rimas Rudinskas, 3. Leonas Gureckas, 4. Heraudas Celtorius, 5. Albina Mažeikaitė, 6. Teodora Čipkienė, 7. Augustinas Kalvaitis, 8. Ričardas Simaniūkštis, 9. Juozas Lukošiūnas, 10. Juozas Zavys, 11. Pranas Dikaitis, 12. Kazimieras Sitkauskas, 13. Bronius Kirstukas, 14. Petras Klezas, 15. Jonas Babrauskas. Kandidatais liko: Povilas Bagušis ir Matas Vaikšnoras.

Daugelis "Lito" narių maišo dvi svarbias datas. Viena data — 55 m. amžiaus. Iki tos datos įdėtos ir nebeišimtos nario santaupos garantuoja jam 100% gyvybės apdraudą iki amžiaus galo. Antra svarbi data — 50 m. amžius. Iki 50 metų galima "Lite" paimti beprocentinę gyvybės apdraudos paskolą dešimčiai metų su labai mažais mėnesiniais mokėjimais; pvz. paėmus $2.000 paskolą, reikėtų mokėti tik $16.67 į mėnesį. Kaikurie nariai nori paimti beprocentines gyvybės apdraudos paskolas prieš pat sueinant 55 m. amžiaus. Deja, tada jau pervėlu. Norintieji užsitikrinti $2,000 gyvybės draudą per beprocentines paskolas padarykite prieš 50 m. amžiaus. Kitose kredito unijose tokios paskolos yra labai populiarios, pvz. "Lito" dydžio Marconi kredito unijoje per tris metus jų išduota net $74.000

Pr. R.

TORONTO

Ateitininkų sendraugių susirinkime gruodžio 3 d. Prisikėlimo par. patalpose buvo surengtos diskusijos-simpoziumas. A. Gurevičius apibūdino serijos "Krikščionis gyvenime" pirmąją knygą apie Vatikano santarybos konstitucijas, kurios sudaro pagrindą dabartinėms religinio gyvenimo reformoms. A. Sungailienė papasakojo savo įspūdžius bei girdėtas idėjas tarptautiniame pasauliečių apaštalavimo kongrese Romoje. V. Sonda pasisakė dėl leidinių apie Vatikano santarybos reformas. Esą pasauliečiui sunku susigaudyti, nes nėra vieno leidinio, apimančio ligšiolines reformas, o periodinėje spaudoje tėra trupiniai. Jis, kaip ir A. Gurevičius, pastebėjo, kad teologiniai leidiniai lietuvių kalba rašomi sunkia kalba, senovišku stiliumi, kaikur neįtikinančiai. Diskusijose dalyvavo: V. Kolyčius, A. Bumbulis, S. Čepas, p. Pabedinskienė, kun. Pr. Gaida ir kt. Diskusijoms pirmininkavo K. Manglicas. Valdybon išrinkti: P. Bražukas, K. Manglicas, S. Petraitienė, S. Pusvaškis, B. Sakalas. Susirinkimas užbaigtas kavute.

Knyga "Iš sutemų į aušrą", parašyta prof. A. Ramūno Paplausko, ką tik išėjusi iš spaudos, gaunama pas platintoja St. Prakapą, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Kaina $6.

DIENRAŠTIS "THE GLOBE a. MAIL", aštriai pasisakęs prieš demonstraciją Otavoje ir įsidėjęs sovietų apmokėtą straipsnį per visą puslapį, gavo priekaištaujančių laiškų. Apie vieną tokių rašėme užpr. "TŽ" nr. Kitoje "The Gl. a. M." laidoje paskelbtas šis laiškas: "Jūsų vedamasis "Įžeidimas prie ambasados" (lapkr. 9) ir kiti panašūs straipsniai aiškiai rodo, kad informacijos objektyvumas, taip svarbus visų aplinkybių pavaizdavimui, tapo pakeistas aiškiu jūsų noru tarnauti bei atstovauti vieninteliam tikslui — tarptautiniam komunizmui! Netenka abejoti, koks nors atžymėjimas jūsų laikraščiui kurią gražią dieną ateis iš Maskvos. Jūs paskelbėte tokį reportažą, kuriuo "Pravda" gali pagrįstai didžiuotis. V. A. Hill, Toronto." Tai vis reakcija iš kitataučių. Neteko pastebėti, kad reaguotų lietuviai, išskyrus Pr. Alšėną, kurio laišką paskelbė "The Telegram".

"LITAS"
ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:
DEPOZITUS 4.4%
NUMATYTA UŽ ŠĖRUS 5¼%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.

IMA UŽ:
NEKILN. TURTO PASKOLAS 8%
ASMENINES PASKOLAS 9%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosomount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. vak.—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.v.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120